

PM med diskussion mellan Göran Lambertz och Alexander Barkman om bevisomständigheterna i Quickmålen, nu Johan-fallet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<i>1 Inledning</i>	2
<i>2 De 25 bevisen / omständigheterna</i>	2
1. <i>Styckningsplatsen i Åvike</i>	2
2. <i>Grönt hus på väg mot Åvike</i>	4
3. <i>Zamos markeringar på styckningsplatsen i Åvike</i>	5
4. <i>Zamos markeringar i Västansjö, nära Åvike</i>	11
5. <i>Zamos markeringar på Främby udde</i>	12
6. <i>Fosfathalterna i marken på utpekade ställen</i>	14
7. <i>Mörk pojke med tröja med visst mönster</i>	16
8. <i>Ljudet som från en dieselmotor</i>	17
9. <i>Damen som ropade Lisa</i>	19
10. <i>Slamsugningsbilen</i>	21
11. <i>Johans födelsemärke och bräck</i>	22
12. <i>Erkännandet</i>	24
13. <i>Berättelsen som sådan med detaljer, hängde ihop etc.</i>	25
14. <i>TQs bakgrund med våld och tidigare övergrepp</i>	26
15. <i>Den psykiatriska diagnosen</i>	27
16. <i>Alla utredningar nedlagda när han erkände, ouppklarade</i>	28
17. <i>Det finns ingen annan rejält misstänkt</i>	28
18. <i>Nästan alla uppfattade att TQ i huvudsak talade sanning</i>	30
19. <i>Cigarrettpaketet med könshåren</i>	30
20. <i>Zamos markeringar i ärenden som inte åtalades</i>	31
21. <i>Inte alibi</i>	33
22. <i>Mycket få konkreta omständigheter som talar mot hans skuld</i>	33
23. <i>Inget i förundersökningarna gav skäl till misstanke att TQ ljög</i>	34
24. <i>Boken Kvarblivelse bör ha varit svår att ljuga ihop</i>	37
25. <i>TQ skrev grova sexualsadistiska texter på Säter</i>	38
<i>3 Slutdiskussion</i>	38
3.1 <i>Göran</i>	38
3.2 <i>Alexander</i>	40
3.3 <i>Göran</i>	43
3.4 <i>Alexander</i>	59

1 Inledning

Den här promemorian skriver vi båda gemensamt efter en diskussion på Görans Facebooksida med anledning av Görans blogginlägg den 17 december 2019 och 3 januari 2020. Vi har olika uppfattningar om ett antal bevisomständigheter och har kommit överens om att diskutera dem öppet för att så småningom publicera denna promemoria så att alla som vill kan ta ställning, dels angående de frågor som vi är oense om, dels om betydelsen för bevisvärdet.

Vi har kommit överens om att börja diskutera Johanfallet. Nedan anger därför jag (Göran) först de viktigaste bevisomständigheterna i det fallet i rubrikform. Jag nämner dem på samma sätt som i den PM på min hemsida där jag beräknar det sammanlagda bevisvärdet i fallet. Inom parentes efter rubriken anger jag den sida i Quickologi där omständigheten nämns, och nummer. I Quickologi finns en kort beskrivning av omständigheten. Jag har lagt in den beskrivningen i promemorian, efter rubriken, för att underlätta läsningen. Jag tar med även ett antal bevisomständigheter som avser samtliga mordfall och som påverkar bedömningen i vart och ett av fallen.

Förhoppningsvis kan vi nu föra en bra diskussion om samtliga dessa omständigheter.

Frågor som vi har till varandra kan med fördel numreras och kursiveras så att vi lätt kan följa hur de besvaras.

Det här är slutversionen av promemorian. Här har Alexander först kommenterat rubrikerna (200107), varefter Göran har kommenterat Alexanders kommentarer och ställt ett antal frågor till honom (200108). Alexander har svarat på en del av frågorna och ställt några egna (200113), varefter Göran har kommenterat hans svar, besvarat frågorna och ställt ytterligare några egna frågor (200115). Alexander har därefter skrivit ytterligare kommentarer och svar (200205), varefter Göran skrivit slutkommentarer angående de 25 punkterna (200326). Inga frågor har, enligt vår överenskommelse, ställts i de två avslutningsvänderna. Härefter skulle vi gå över till sammanfattande kommentarer och skriva i två omgångar var. Görans första vända med sådana kommentarer lämnades till Alexander 200328 och Alexanders första vända lämnades därefter till Göran 200508. Denna slutversion innehåller Görans avslutande vända med kommentarer, som överlämnades till Alexander 200524, och Alexanders slutkommentarer 220103. Göran publicerar nu promemorian på sin blogg och lägger samtidigt ut den på Facebook.

2 De 25 bevisen / omständigheterna

1. Styckningsplatsen i Åvike (s. 123 p. 19)

Quick visade vid vallningen var han hade styckat kroppen efter Johan Asplund, i Åvikeområdet utanför Sundsvall. Platsen överensstämde väl med hur han i förväg hade beskrivit den, bl.a. att det skulle finnas en hög klippformation där. Platsen låg ett tiotal meter utanför beteshagen, som vid djurhållning hade varit avgränsad med taggtråd.

Alexander:

Quick har över tid lämnat olika uppgifter om vad som skedde i området i Åvike. Inga fynd görs som bekräftar några av hans versioner.

Göran: Men nu handlar det om att han sökte upp en plats som stämde väl med hur han hade beskrivit den i förväg, bl.a. att det skulle finnas en klippformation där och att den

fanns i närheten av en beteshage. Där berättade han också vad som hände där, se p. 3. Tror du att han hittade fram till den här platsen på måfå vid vallningen (att han råkade hitta en plats som stämde med hur han hade beskrivit den i förväg), eller hur tror du det gick till när han angav den här platsen? (*Fråga 1*)

Alexander:

Han hade ju besökt platsen tillsammans med sin terapeut 1992 innan han hördes av polisen året efter. Han har inte beskrivit platsen innan han varit där.

Dessutom kan ju Quick ha besökt platsen när som helst. Att man kan beskriva en plats ger ju inget stöd för att man har utfört någon särskild handling på platsen.

Göran: Varför tror du att han hade besökt platsen tillsammans med sin terapeut? Har du något stöd för det? Enligt terapeuten besökte de bara det bostadsområde i Sundsvall där Johan bodde. (*Fråga 53*) Varför menar du att han inte beskrev platsen före vallningen? Han beskrev den ju faktiskt i förhör före vallningen. Han lämnade uppgifter om en plats mellan Härnösand och Sundsvall. Den beskrivningen var så pass intressant att två poliser i Sundsvall (Seppo Penttinen och Carl-Göran Carlsson) åkte runt på ett stort antal vägar som ledde ut mot havsbandet för att bland annat hitta en grön fastighet som motsvarade Quicks beskrivning. Quick hade i förhör dessförinnan även nämnt att han kände havsdoft på platsen. Platsen för Quicks utpekande ligger 10 km från E 4 på en enslig plats ett par kilometer från havsbandet. Längs den vägen påvisade Quick vid vallning det ljusgröna huset som hade en "hemmagjord" nyans. Någon motsvarande färg fanns inte i området. Poliserna, som hade letat förgäves, förvånades över att Quick utan tvekan hittade rätt. – Menar du kanske att han var där med terapeuten (Kjell Långbergs) och att *det är därför* han "inte beskrivit platsen innan han varit där"? (*Fråga 54*) Du skriver att han kan ha besökt platsen när som helst innan han beskrev den. Menar du alltså att han sökte upp en plats och planerade att han skulle bluffa om att ha begått mordet där och att han sedan beskrev den för polisen? Eller menar du att han bara beskrev en plats vilken som helst för polisen och sedan ledde vallningen dit och bluffade om vad som hänt där? (*i princip samma som Fråga 1 igen*)

Alexander:

Quick säger själv att de varit där och att han kanske blandar ihop minnena från 1992 med de från 1980.

Att Quick lätt hittar till platsen tyder väl mer på att han var där ett halvår innan än att det var 13 år sedan?

Jag menar att han var där med terapeuten. Men han kan också ha varit där när som helst. Precis som att jag och du har varit på en massa platser som vi kan beskriva. Hur är det ett bevis för någon gärning att man kan beskriva en plats som inte går att knyta till gärningen?

Göran: Genom detta bevis står det klart att han hade varit där tidigare, före vallningen. Det kan han ha varit av tre skäl: 1. För att han var där och *förberedde en lögn* om att han hade mördat Johan. I så fall måste det rimligen ha varit *innan han togs in på Säter 1991*, för efter det kan han inte rimligen ha varit där. (Resan med terapeuten gick inte dit, utan de höll sig inne i Sundsvall.) 2. För att han innan han togs in på Säter 1991 hade varit där *av någon helt annan anledning och kom ibåg vägen dit*. Eller: 3. För att det var som han sa, att *han hade varit där med Johan 1980*, varvid platsen stämde med den berättelse han lämnade om mordet och styckningen (jfr p. 3 nedan). Det *kan* ha varit vilken som helst anledning av dessa tre, och vid värderingen av beviset får man *ställa de tre alternativen mot varandra och bedöma sannolikheten* av dem.

2. Grönt hus på väg mot Ävike (s. 123 p. 20)

Quick har i förhör berättat att det längs den väg han färdades mot Åvikeområdet låg ett hus på vänster hand med en ljusgrön färg. Han kunde väl beskriva nyansen. Utredningen visade att det fanns en fastighet med en sådan färg på vänster hand längs den aktuella körsträckan.

Alexander:

Quick besöker Sundsvall tillsammans med sin terapeut 1992 för att återfå minnesbilder kring mordet, de åkte då bland annat vägen förbi Åvike mot Stadsberget.

Den 1 Mars 1993 hålls förhör med Quick, han nämner där inget om något grönt hus. Inte heller i förhör 8 mars 1993 nämner Quick något grönt hus. Men han nämner att han har svårt att skilja på minnesbilderna från 1980 och resan med terapeuten 1992. Seppo Penttinen skriver dock en sammanfattning där ett grönt hus längs vägen mot Åvike nämns. Vid vallningen i mars 1993 åker de förbi ett ljusgrönt hus och Quick reagerar på färgen.

Även om Quick hade nämnt ett grönt hus i förhör 1993 så är det inget anmärkningsvärt när han besökt området 1992.

Göran: Menar du att Seppo Penttinen (så stavas hans namn) hittade på uppgiften om det gröna huset, eller vad menar du? (*Fråga 2*) Om han inte hittade på det, så berättade Quick i förhör att det längs den väg han färdades mot Åvikeområdet låg ett hus på vänster hand med en ljusgrön färg. Och han kunde väl beskriva nyansen. Sedan visade utredningen att det fanns ett hus med en sådan färg just på vänster sida längs den aktuella vägen. – Hur menar du att de åkte vägen förbi Åvike mot Stadsberget? I så fall gjorde de ju en mycket konstig omväg. Gissar du att de åkte den vägen, eller har du läst det någonstans? (*Fråga 3*)

Alexander:

Jag påpekar att det är Seppo Penttinen som lämnar uppgiften och inte Quick. Terapeuten som var med på Quicks tidigare resa till platsen är ju också med under polisförhöret. Det framgår inte om det är Quick eller Terapeuten som lämnar uppgiften om det gröna huset till Seppo Penttinen.

Sedan, liksom tidigare punkt: Att beskriva en plats blir ju bara intressant i bevishänseende om platsen sedan kan knytas till brottet. Om jag erkänner Johan-mordet och beskriver några platser så anser du väl inte att det utgör bevis för min skuld?

Göran: Om jag förstår dig rätt så kan man inte förlita sig på Seppo Penttinens anteckning att det faktiskt var Quick som lämnade uppgiften om det gröna huset. Stämmer det? Varför menar du att man vid bevisvärderingen inte kan förlita sig på Penttinens notering att det var Quick? (*Fråga 2 upprepad och utvecklad*) Seppo Penttinen själv säger att det under förhöret uppstod en paus av teknisk art i inspelningen. Under den pausen berättade Quick inför honom och advokat Lundgren det som finns noterat som en sammanfattning. Quick tog då enligt Penttinen fram en ljusgrön folder eller ett häfte från en bokhylla i förhørsrummet och menade att den färgen stämde väl med huset på väg mot Åvike. – Vilket bevisvärde ger du själv uppgiften i förhørsprotokollet om att Quick berättade om det gröna huset? Är det noll bevisvärde, eller spelar det en viss roll för den samlade bevisningen mot Quick? (*Fråga 55*) – Och återigen: Hur menar du att de åkte vägen förbi Åvike mot Stadsberget? I så fall gjorde de ju en mycket konstig omväg. Gissar du att de åkte den vägen, eller har du läst det någonstans? (*Fråga 3 upprepad*)

Alexander:

Jag tror förvisso att Seppo Penttinen är ärlig. Om han hade velat kunde han ju lätt att förbättrat bevisningen mot Quick utan att han hade avslöjats själv. Att Quick gissar fel så många gånger visar ju också att Seppo Penttinen inte ger honom svar på frågorna före förhören. Så generellt bör man kunna lita på att han inte ljugar i utredningarna.

Uppgiften har noll bevisvärde. Anledningen till det är ju främst att platsen inte har kunnat knytas till Johan men också att Quick ju var där året innan.

Det är ju den väg som Quick beskriver.

Göran: Du svarar inte på min fråga om var du har fått det ifrån att han var där med terapeuten. Det var han *inte* och Åvike ligger *inte*, som du skriver, så att de kunde åka ”förbi Åvike mot Stadsberget”. Det ligger i stället en bra bit utanför Sundsvall. Så han var inte där ”året innan”, som du skriver, om han inte var där av någon annan anledning (jfr p. 1). Men det är också så att det här beviset inte har något särskilt värde vid sidan av beviset i p. 1. Så om det anses klarlagt att Quick kände till vägen till den plats där han sa sig ha mördat och styckat Johan, och där hunden markerade, då ”behövs inte” det här beviset. Det tillför inget extra till den samlade bevisningen.

3. Zampos markeringar på styckningsplatsen i Åvike (s. 123 p. 22)

Även i Åvikeområdet markerade likhunden Zampo tydligt där Quick sa sig ha hanterat den döda kroppen. Detta är inte filmat beträffande mordet på Johan men ett protokoll finns. Vid utredningen om Johan-mordet markerade hunden både på de utpekade platserna vid och nära den angivna mordplatsen och på platser där Quick sa sig ha gömt kroppsdelar (bl.a. Främby udde).

Alexander:

Zampos förmåga testades en gång i Norge under Therese Johannessen-utredningen. Man gjorde då sex testgropar, tre med lik, en med bränt djurben, en med träkol och en tom grop. Zampo markerade på alla testgroparna utom den med bränt djurben. Zampo fick alltså underkänt med god marginal. Några ytterligare tester av Zampos förmåga gjordes inte. Av fem likhundar som sökte i området i Norge så var det enbart Zampo som markerade. Zampo var en privat likhund, var ägaren fått tag på lik att träna hunden med har aldrig besvarats. Zampo var dessutom tränad även att leta efter levande människor.

1993 gjordes sök med likhund från Sundsvallspolisen i Åvike utan att hunden markerade. Zampo markerade på flera platser i Åvike. Marken där han markerade grävdes upp och undersöktes både av en svensk och en norsk (Holck) osteolog utan att man fann några mänskliga kvarlevor eller andra fynd. Däremot fann man delar av en ko och träkol.

Zampos markeringar motsvarade inga exakta markeringar som Quick gjort utan skedde i ett större område som Quick pekade ut,

Göran: Var har du fått det från att det inte gjordes några ytterligare tester av Zampos förmåga? (*Fråga 4*) Hur ser du då på de fynd av död människa som tidigare hade gjorts efter markeringar av Zampo? (*Fråga 5*) – Det viktiga med markeringen i Åvike är att Quick pekade på en liten plats invid berget och att Zampo sedan markerade just där. Hur menar du att Quick, om han bluffade, bar sig åt för att peka på just den plats där hunden sedermera skulle komma att markera? (*Fråga 6*) – Du skriver att Zampo ”markerade på flera platser i Åvike”. Var har du fått det ifrån? (*Fråga 7*) Ge mig gärna källan. Enligt det protokoll som jag har läst markerade han bara på just den plats där Quick pekade.

Alexander: (bokstäverna a)-h) utsatta av Göran för att underlätta läsningen av hans kommentarer)

- a) Gjordes det några andra tester av Zampos förmåga?
- b) Det är inte alls konstigt att en hund som markerar på många olika saker också kan hitta lik. Det finns exempel på helt otränade hundar som hittat döda människor. Under testet markerade ju Zampo för lik på alla de tre likgroparna. Underkänt fick han för att han **också** markerade för lik på gropen med träkol och på den tomma gropen.
- c) Varifrån har du fått uppgiften att Quick pekade på en liten plats invid berget som Zampo sedan markerade på? Av vallning och polisförhör framgår att Quick anger flera platser i Åvike som platser som han ska ha hanterat Johans döda kropp på (vid bilen, vid stenen, vid arbetsboden osv) Av Zampos ägares rapport framgår att Zampo visar intresse för ett "område" nedanför en brant och att man sedan återvänder till det "området" och att Zampo då markerar intensivt "inom samma område"
- d) De områden som knyts samman är en plats vid ett stort flyttblock som Quick pekat ut och det område nedanför en brant som hundföraren beskriver. Det är inte visat att området omfattar platsen, då de beskrivs på olika sätt. Det är visat att Zampo inte markerar på en viss plats utan i ett område.
- e) Enligt bergwallkommissionen har Zampo markerat vid "några" av de platser där förhöjda fosfatvärden uppmättes. Det kan vara en missuppfattning, jag har inte hittat det i deras källmaterial.
- f) Hur förklarar du att sökandet med en likhund som inte var Zampo 1993 inte gav något resultat?
- g) Hur förklarar du att Zampo skulle ha känt liklukter på en plats 20 år efter ett mord och utan att några kroppsdelar hade lämnats på platsen eller grävts ned?
- h) Hur hade Zampos ägare fått tag på lik att träna Zampo med? (Det vanliga vid den här tiden var att man använde delar av gris (som är svårt att skilja från människa även för hundar som tränats enbart på mänskliga lik).

Göran: a) Zampos förmåga hade testats på flera sätt. Såväl före som under tiden för Quick-utredningarna hade Zampo och John Sjöberg ett flertal uppdrag där de arbetade skarpt vid sökning efter döda personer på land och i marin miljö. Zampo hade därvid hittat kroppar eller platser där kroppar legat både inomhus och utomhus. Dessutom hade John Sjöberg och Zampo genomfört ett par tester på hundens förmåga att lokalisera gravplatser där fynden var över 2000 år gamla. Zampo markerade både där gamla utgrävda gravar fanns och där det fanns dofter från gravfynd på sållningsplatser som hade använts för att spola sand och jord igenom ett sållningsgaller. Vi slutet av Quickutredningen hade de dessutom genomfört åtskilliga timmar skarpa sök i marin miljö där de vid sök ifrån båtar gjort fynd av döda kroppar på ner till 36 meter och fått markeringar i temperaturer ner till -22 grader. Slutligen gjorde arkeologen Roger Blidmo ett test av Zampos förmåga som en del i utredningen. Tre preparat placerades på mer eller mindre svåråtkomliga ställen inomhus. Det var dels ett smärre benfragment i en urna från ca 300 e.Kr., dels vattentvättade brända ben av främst människa i en påse, dels fragment av människoben i en liten ask. Zampo hittade snabbt alla tre preparaten och markerade för dem. Har jag övertygat dig om att du hade fel när du skrev "Några ytterligare tester av Zampos förmåga gjordes inte"? (*Fråga 56*) Hur ser du på de fynd av död människa som hade gjorts efter markeringar av Zampo? (*Fråga 5 upprepad*)

- b) Jag antar att du med detta test avser den undersökning som gjordes i november 1997 i Drammen. Där grävdes sju hål (inte sex som du skrev), varav två var tomma, ett innehöll träkol, två innehöll människoben, ett innehöll bränt organiskt material från människa och

ett innehöll djurben. Zampo markerade korrekt vid de tre människoproverna och markerade inte vid djurprovet eller en av de tomma groparna (också korrekt). Hunden markerade felaktigt vid den grop som innehöll träkol och vid en av de båda gropar som var tomma. Dessa båda gropar hade grävts med samma spade som proverna med människorester, och hundföraren antog att felen kunde ha berott på det. De båda groparna där hunden inte markerade hade grävts för hand. Zampo hade alltså fem rätt och två fel, varvid de två felen kunde ha rimliga förklaringar utan att vi vet hur det var. – Detta test kompletterades samma dag. Tre olika köttbitar och en träkolsbit grävdes ned på olika ställen i ett helt annat område än det tidigare. Zampo markerade inte för något av proverna. – Menar du med det du säger om otränade hundar att det inte spelar någon roll om hunden är tränad att söka efter människorester eller inte? (*Fråga 57*) Menar du att man inte kunde lita på Zampo som liksökhund? (*Fråga 58*)

c) Jag har fått det från protokollet från hundsökningen i Åvike. Där skriver John Sjöberg, som ägde Zampo och fungerade som hundförare, så här: ”Söket genomfördes inom ett anvisat område. Nästan direkt vid sökets början visade Zampo intresse för ett område nedanför en mindre brant. Vi fullföljde hela söket och avslutade med att söka av terrängen nedanför branten igen. Denna gång markerade Zampo intensivt inom samma område som han visat intresse för tidigare.” Ytan för söket anges till 100 x 150 meter. På en skiss i protokollet finns ett kryss där det anges ”Plats där likhund markerat”. Platsen motsvarar uppskattningsvis högst 5 kvadratmeter av de 15 000 kvm som söket omfattade. Och det var här som Quick hade pekat. Menar du (när du skriver ”vid bilen, vid stenen, vid arbetsboden osv”) att Quick *pekade på flera platser* inom det område där hunden fick söka, eller menar du (när du betonar ordet ”område”) att *hunden markerade även på andra platser* än där Quick pekat, eller vad menar du? (*Fråga 59*) Enligt Seppo Penttinen har Quick aldrig sagt att han styckat Johans kropp på någon annan plats än den han pekade ut vid bergsformationen i Åvike. – Och återigen: Hur menar du att Quick, om han bluffade, bar sig åt för att peka på just den plats där hunden sedermera skulle komma att markera? (*Fråga 6 upprepad*)

d) Jag tror du är relativt ensam om att tro att hunden inte markerar på en viss plats utan bara inom ett mera obestämt område. Det finns åtskilliga exempel på sökningar där hunden markerar distinkt på en bestämd plats. Jag bifogar ett dokument med protokoll från flera hundsökningar i Johanfallet för att du ska kunna se själv. Står du efter detta fast vid att hunden inte markerar på en viss plats utan bara inom ett område? (*Fråga 60*) – Du skriver ”Det är inte visat att området omfattar platsen, då de beskrivs på olika sätt”. Kan du förklara för mig hur du menar här? Ta gärna dokumentet ”Hundsök Johan” till hjälp. Menar du fortfarande att det inte är ”visat att området omfattar platsen”. (*Fråga 61*)

e) Varför skulle det vara en missuppfattning att Zampo markerade vid flera platser med höjda fosfatvärden? Det gjorde ju hunden utan tvivel om man inrymmer även andra mord. Ifrågasätter du det? Eller menar du att kommissionen sa att Zampo markerade vid flera platser i Åvike? (*Fråga 62*) I så fall är det nog en missuppfattning.

f) De hundar som användes 1993 var inte specialtränade för likluk. Det var ordinära tjänstehundar. De fattade intresse för de kadaverben som låg synliga ett femtiotal meter från den plats Quick pekat ut.

g) Du frågar hur jag förklarar att Zampo skulle ha känt likluk på en plats 20 år efter ett mord och utan att några kroppsdelar hade lämnats på platsen eller grävts ned. Förklaringen tycks vara att det finns kvar molekyler under mycket lång tid som hunden kan känna av. De kan komma från t.ex. vätska som runnit ner i marken. Betvivlar du att liksökhundar kan hitta platser där det legat människolik? (*Fråga 63*)

h) Du frågar hur Zampos ägare hade fått tag på lik att träna Zampo med och du antyder att det i stället handlade om grisdelar. Ett sätt att träna en liksökhund är att låta den söka på platser där man vet att det har legat människolik. Zampo har hittat sådana platser. Ett annat sätt är att använda människoben från gamla gravar. Också sådana platser har Zampo hittat. (se punkt a) Och det gjorde han ju för övrigt även i det test som du åberopar (se punkt b). Enligt Zampos ägare John Sjöberg tränade han Zampo genom att använda tyg från lik som legat ute i naturen. Ifrågasätter du att man kan träna liksökhundar med hjälp av rester av människolik? (*Fråga 64*)

Alexander:

a) Det är ju dokumenterat att Zampo har markerat fel. Testgroparna, fjädern han markerade på i ett hus och de somaliska flyktingpojarna där han också markerade. Ofta har man hittat kol och aska där han har markerat.

Det är samma svar som tidigare på den frågan; om Zampo har hittat lik så betyder det inte att allt han hittar är lik.

Jag har en eftersökshund som söker skadat vilt. Hon har gått två skarpa eftersök och båda gångerna har hon hittat det sökta djuret. Hon har också testats på några dödsök (där jag vet att djuret är dött och bara har gått en kort bit efter skottet) och lyckats varje gång. Det betyder ju inte att alla spår som hon visar intresse för är spår från skadade djur. Hon har också följt spår efter friska djur.

b) Jag menar att Zampo förvisso inte var en duktig liksökhund men att han var fullt användbar. Men det är ju bara de gånger som han faktiskt hittade något som är intressanta, inte hans markeringar på platser där man inte hittar något. Det är ju inte Zampos vittnesmål man är ute efter utan hans hjälp att hitta bevis. Att Zampo har hittat lik betyder inte att allt han markerar på är lik

c) Är det krysset på kartan som motsvarar fem kvadratmeter? Vem har satt ut krysset? Den plats som Quick ska ha pekat, enligt fotografiet i förundersökningen, ut är ju invid ett stort flyttblock.

Vid vallningen 1993-03-13 beskriver polisen platsen för mordet som att Quick sitter på en liten sten uppe på en höjd.

Varför beskriver hundföraren det som ett område nedanför en brant? Varför beskriver hundföraren det som ett område om det var en specifik plats?

Ja Quicks berättelser anger flera olika platser i Ävike där han ska ha hanterat kroppen.

Jag uppfattar hundförarens rapport som att hunden inte markerar en specifik plats alls och som att beskrivningen av området inte stämmer med den plats som Quick pekat ut.

Om du påstår att platsen Quick pekat ut sammanfaller med en plats som Zampo markerat på så får du visa någon dokumentation på det. Den dokumentation som jag har sett, alltså förhör, fotografi av platsen Quick ska ha pekat ut samt hundsökrapporten tyder på att de inte sammanfaller alls.

d) Det är ju hundföraren som anger att hunden markerar ett område. Det återkommer ju också vid t.ex. markeringen vid Främby udde att det är ett större område som är intressant och inte en specifik plats.

e) Du hävdar att Zampo bara markerat på en specifik plats medan Bergwallkommissionen hävdar att Zampo markerat på "några" av de platser där förhöjda fosfatvärden uppmättes. Båda sakerna kan inte stämma. Av hundförarrapporten framgår också att Zampo markerade ett område.

f) Varför skulle man ha sökt av något område med "ordinära tjänstehundar"? Menar du att

det var skyddshundar man använde?

g) Ja, jag betvivlar, eller snarare bestrider, att likhundar kan känna lukten av en plats där ett lik legat för 20 år sedan. Det måste finnas något som avger doftmolekyler för att en hund ska kunna hitta det. Om det var så så skulle ju likhundar markera överallt där människor rör sig. Hudflagor eller lite blod från en människa skulle ju också ge ifrån sig lukt.

h) Är svaret att Zamos ägare hade tillgång till kläder från lik som hade hittats ute i naturen? Var det från flera olika lik?

Man kan definitivt träna liksökhundar med likdelar. Det är det man gör idag. Man tränar inte hundarna med tyg från lik, eftersom man vill att de ska söka just liklukten. Tyget kan ju innehålla andra dofter.

Likhundarna man hade på 90-talet var oftast tränade med grisdelar. Detta eftersom gris och människa avger i princip identiska dofter. Dagens likhundar tränade med likdelar kan markera även på gris.

Göran:

a) *Hur klarade Zampo tester och i vilken mån markerade han fel?*

1. Före Quick-utredningarna och medan de pågick hittade han åtskilliga kroppar och platser där kroppar legat.
2. Vid tester på gravplatser med fynd över 2000 år gamla markerade han korrekt på flera ställen, veterligen utan missar.
3. Skarpa sök i marin miljö med fynd av döda kroppar på ner till 36 meters djup.
4. Roger Blidmos test i Quickutredningen. Zampo hittade snabbt alla tre preparaten.
5. Undersökning i Drammen i november 1997. Det grävdes sju hål. Zampo fick fem rätt och två fel. Hundföraren trodde att de båda felen berodde på att den spade som användes för att gräva var kontaminerad.
6. Komplettering av testet i fem. Zampo fick tre rätt.
7. Nu nämner Alexander en fjäder som Zampo skulle ha markerat fel på i ett hus. Jag känner inte till något om det.
8. Med "de somaliska flyktingpojarna", som Alexander också nämner nu, var det så att Quick pekade på en plats där han sa sig ha hanterat en svart pojkes döda kropp. Zampo markerade på just den platsen. Inget fynd gjordes, men detta kan ha naturliga förklaringar. Detta är inte något fall där det är belagt att Zampo markerade fel.

b) *Vilka markeringar av Zampo är intressanta från bevissynpunkt?*

1. Alexander skriver att "Zampo förvisso inte var en duktig liksökhund men att han var fullt användbar". Jag menar att dokumentationen av hans förmåga (se p. a) visar att var inte bara "duktig" utan mycket duktig. Så var han också känd, inte minst hos polisen.
2. Alexander säger att det bara är de gånger som hunden faktiskt hittade något som är intressanta, inte hans markeringar på platser där man inte hittar något. Men så är det inte. Quicks berättelser var sådana att det var naturligt att man inte hittade något. På den aktuella platsen t.ex., Åvike, var det enligt Quicks berättelse i princip bara kroppsvätskor som blivit kvar på platsen. Att Zampo markerar på just den plats där Quick sagt att han hanterat en död kropp har då mycket stor betydelse som bevis även om man inte hittar några kroppsdelar.

c) och d) *Exaktheten i hundens markering i Åvike*

1. Alexander ifrågasätter exaktheten i Zamos markering i Åvike. Jag upprepar därför vad hundföraren John Sjöberg skrev i sitt protokoll: "Söket genomfördes inom ett anvisat område. Nästan direkt vid sökets början visade Zampo intresse för ett område nedanför en mindre brant. Vi fullföljde hela sökandet och avslutade med att söka av terrängen nedanför branten igen. Denna gång markerade Zampo intensivt inom samma område som han visat

intresse för tidigare.” Området har markerats med ett kryss nedanför den aktuella branten, på s. 7 i ett dokument som jag har lagt ut på min hemsida, se <http://goranlam-bertz.se/book-extra/dokument-angaende-hundsoken/>. Krysset har sannolikt satts dit på skissen av Seppo Penttinen. – Nu skriver Alexander: ”Jag uppfattar hundförarens rapport som att hunden inte markerar en specifik plats alls och som att beskrivningen av området inte stämmer med den plats som Quick pekat ut.” Läsaren kan själv bedöma om hans uppfattning är riktig. För min del står det alldeles klart, utifrån både hundförarens protokoll och skissen att Zampo markerade just där som Quick hade pekat och inte någon annanstans inom det angivna sökområdet.

2. När Alexander skriver att polisen vid vallningen 1993-03-13 beskriver platsen för mordet ”som att Quick sitter på en liten sten uppe på en höjd” och att hundföranden beskriver det som ”ett område nedanför en brant” blandar han nog ihop de båda aktuella platserna i den här trakten. Höjden och branten fanns inte i Åvike utan i Västansjö, se p. 4 nedan. förväxlar han sannolikt Åvike med V.

3. Quick anger bara en plats där han sönderdelade kroppen och lade den i plastsäckar. Det var den plats där Zampo markerade.

4. Alexander svarar inte på de frågor jag ställer om vad han menar t.ex. när han skriver ”Det är inte visat att området omfattar platsen, då de beskrivs på olika sätt” och när jag ber honom ta det angivna dokumentet, ”Hundsök Johan”, till hjälp. I stället svarar han: ”Det är ju hundföraren som anger att hunden markerar ett område. Det återkommer ju också vid t.ex. markeringen vid Främby udde att det är ett större område som är intressant och inte en specifik plats.” – Krysset på skissen avser det som John Sjöberg kallar ett område. Ett område behöver ju inte vara särskilt stort, och i det här fallet var det ca 5 kvm.

e) *Platser i Åvike med förhöjda fosfatvärden*

Det är riktigt, som Alexander skriver, att Bergvallkommissionen säger (på s. 527) att Zampo markerade på flera platser med förhöjda fosfatvärden. På den följande sidan förklarar kommissionen också var de förhöjda värdena kom ifrån, bl.a. en ”deponering av organiskt material”. Det rörde sig om ett kreaturkadaver. För detta markerade *inte* Zampo, och det säger inte heller kommissionen. När man säger att Zampo markerade ”på några av dessa platser” (med förhöjda fosfatvärden) torde det helt enkelt vara fråga om ett fel. Zampo markerade bara på en plats, det framgår av hundförarens protokoll (se dokumentationen).

f) *Varför blev det ingen träff med hundarna 1993?*

Vid ett hundsök år 1993 användes ordinära tjänstehundar, och de hittade inte något på den plats som Quick hade pekat ut. Det var naturligtvis inte konstigt. Nu frågar Alexander varför man använde ordinära tjänstehundar och om det var fråga om ”skyddshundar”. Anledningen var helt enkelt för att man inte hade tillgång till några liksökhundar då.

g) *Kan en liksökhund ”känna likluk” efter 20 år utan att det finns kroppsdelar?*

Anledningen till att en liksökhund kan ”känna likluk” (eller vad det nu är som hunden känner) efter väldigt många år antas vara att det finns kvar molekyler under mycket lång tid. Det framstår inte som otroligt med tanke på att hundar kan hitta gravplatser med fynd som är över 2000 år gamla liksom vid vattenytan döda kroppar många meter ner i vattnet. Alexander säger att han ändå bestrider ”att liksökhundar kan känna lukten av en plats där ett lik legat för 20 år sedan”. Och om det var så, skriver han, ”skulle ju liksökhundar markera överallt där människor rör sig. Hudflagor eller lite blod från en människa skulle ju också ge ifrån sig lukt.” Men liksökhundar hittar just fragment/molekyler från *döda* människor, inte levande. Och här handlade det inte om att ”hitta en plats där ett lik legat för 20 år sedan” utan att hitta en plats där stora mängder kroppsvätska runnit ner i marken på grund av att en kropp skulle ha sönderdelats där.

h) *Var fick Zampos ägare tag i lik att träna Zampo med?*

Alexander har tidigare frågat hur Zampos ägare hade fått tag på lik att träna Zampo med. Jag svarade att ett sätt att träna en liksökhund är att låta den söka på platser där man vet att det har legat människolik, ett annat att använda människoben från gamla gravar och ett tredje att använda tyg från lik som legat ute i naturen. Alexander skriver nu: ”Är svaret att Zampos ägare hade tillgång till kläder från lik som hade hittats ute i naturen? Var det från flera olika lik? – Man kan definitivt träna liksökhundar med likdelar. Det är det man gör idag. Man tränar inte hundarna med tyg från lik, eftersom man vill att de ska söka just liklukten. Tyget kan ju innehålla andra dofter. – Likhundarna man hade på 90-talet var oftast tränade med grisdelar. Detta eftersom gris och människa avger i princip identiska dofter. Dagens likhundar tränade med likdelar kan markera även på gris.” – Jag tror att läsaren efter detta inte betvivlar att det finns goda möjligheter att träna liksökhundar på doftmolekyler från människolik.

4. Zampos markeringar i Västansjö, nära Åvike (inte med i boken)

Även i Västansjö, några kilometer från Åvike, markerade likhunden Zampo tydligt där Quick sa sig ha hanterat den döda kroppen. Detta är inte filmat beträffande mordet på Johan men ett protokoll finns. Quick sa sig ha kastat ner huvudet från en liten höjd. Hunden markerade på två platser med ett par meters mellanrum ca 20 meter från höjden.

Alexander:

Se tidigare punkt.

Göran: Se mina frågor 4 och 5. Det viktiga även med markeringen i Västansjö är att Quick pekade på en begränsad plats (nedanför en kulle) och att Zampo sedan markerade just där. Jag ställer samma fråga här som nr 6: Hur menar du att Quick, om han bluffade, bar sig åt för att peka på just den plats där hunden sedermera skulle komma att markera? (Fråga 8) – Som jag förstår dig menar du att Zampo även här markerade på flera platser. Är det riktigt uppfattat? Varifrån har du i så fall fått det? (Fråga 9) Ge mig gärna källan.

Alexander:

Enligt din promemoria om Västansjö så säger Quick att han kastat Johans huvud från en höjd (en av väldigt många versioner om vad han gjort med huvudet). Zampo får ett område på ca 50x150 runt höjden att söka av och markerar på två punkter ca 20 meter från höjden. Ska Quick ha kastat ett huvud 20 meter? Det är ju en prestation motsvarande världseliten inom damernas kulstötning.

Inte heller detta kan ju sägas vara att Zampo markerar ”just där” Quick hade pekat.

Göran: Se s. 1 i dokumentet ”Hundsök Johan”, som jag alltså bifogar. Där finns den plats i Västansjö där Zampo markerade angiven med ett kryss. Platsen är alldeles nedanför en slänt, och det var inte alls svårt att kasta något så långt. Kriminalteknikerna gjorde ett test med ett kälhuvud. Det hamnade på rätt plats utan att de behövde anstränga sig. (Testet var i sig så pass osmakligt att det inte redovisades i skrift.) För övrigt kan det huvud som Quick sa sig ha kastat mycket väl ha rullat en bit. Förstår jag dig rätt, menar du att Quick inte kan ha kastat huvudet så att det hamnat på den plats där Zampo markerade? (Fråga 65) Varför menar du att det inte kan sägas vara ”just där” Quick hade pekat som Zampo markerade? Platserna överensstämmer ju. (Fråga 66) Och låt mig upprepa den kanske viktigaste frågan när det gäller hundmarkeringarna som bevis: Hur menar du att Quick, om han bluffade, bar sig åt för att peka på just den plats där hunden sedermera skulle komma att markera? Hur gjorde han? (Fråga 8) Vidhåller du ditt påstående att Zampo markerade på flera platser i

Västansjö? Varifrån har du i så fall fått det? (Han markerade på två platser, men de var bara två meter ifrån varandra nedanför det lilla berget.) (*Fråga 9 upprepad*)

Alexander:

Jag ser inget bifogat dokument.

Vid vallning 1993-03-13 säger Quick att han har gömt Johans huvud under stenar vid en bergskant. Han säger då att han känner igen en höjd ovanför bergskanten.

Vid vallning 2000-09-09 letar de efter en sjö i samma område där Quick ska ha gjort sig av med huvudet men Quick kan inte hitta sjön.

Vid förhör 2000-09-10 (en söndag) säger Quick att han har stått mitt på stenpartiet (antagligen samma bergskant som 1993) där det är som brantast och kastat ned huvudet så att det hamnade på stenar 25-30-40 meter synligt nedanför honom.

I ett PM 2000-09-14 skriver Penttinen att de under vallningen var i det skogsområde där Quick lämnat kraniet.

Hundförarens rapport 2000-09-16:

*"Efter anvisning genomsöktes terrängen runt en liten höjd. **Speciell uppmärksamhet riktades mot en sträcka längst foten på höjden. Detta resulterade inte i någon markering.** Cirka 20 meter från höjden markerade Zampo två punkter som låg i linje med varandra med ett par meters mellanrum. Dessa platser var utom synhåll från toppen på höjden. I övrigt visade han inget intresse för någon övrig punkt inom området."*

(Min fetning)

Det framgår alltså direkt av hundförarens rapport att Zampo **inte** markerade på den plats där Quick sa att han hade kastat huvudet. Hundföraren har instruerats att söka längs med kanten på höjden, där Quick ska ha kastat ned huvudet, och Zampo markerar inte. Istället markerar Zampo på två platser som inte är synliga från höjden, alltså tvärtemot Quicks uppgifter.

Om du fortfarande påstår att Quick och Zampo anger samma plats så får du visa någon dokumentation som visar att det är så.

Göran:

Den avgörande frågan här är numera inte om Quick kunde kasta Johans huvud så långt som 20 meter från en liten höjd (jfr ovan), utan om Zampo verkligen markerade där Quick sa att han hade kastat huvudet. – Det lär stå klart för läsaren att Zampo markerade på två punkter (med ett par meters mellanrum) där huvudet mycket väl kan ha avsatt molekyler som en liksökhund kunde uppfatta. Markeringen stämde alltså påfallande väl med vad Quick hade sagt. – (Jag hade tydligen försummat att bifoga det dokument jag hade utlovat. Om Alexander hade hört av sig skulle han ha fått det. Det kommer med denna version av promemorian i stället.)

Här, liksom när det gäller p. 3 ovan, måste den frågan ställas till den som tvivlar på bevisvärdet hos hundens markeringar: *Hur menar man att Quick, om han bluffade, bar sig åt för att peka på just den plats där hunden sedermera skulle komma att markera?*

5. Zamos markeringar på Främby udde (s. 124 p. 23)

Vid Främby udde utanför Falun pekade Thomas Quick ut ett begränsat strandområde vid sjön Runn som intressant. Han vallades i området sedan han berättat att han hanterat kroppsdelar efter Johan där. När liksökhunden Zampo togs till området två veckor senare markerade den mycket tydligt vid detta strandområde. Den simmade bl.a. under intensiv

skallmarkering ut till en sten där Quick senare sa att han hade suttit och krossat ben efter pojken. Hunden fick upp vittring i ett tidigt skede långt från strandlinjen. Ett par dagar senare togs Thomas Quick på nytt till platsen. Han frågade då om hunden hade markerat i vattnet, och när svaret var ja grät han. Han berättade att han hade gömt en benbit under en markant tallrot i strandlinjen och att han hanterat rester av en ländkota vid stenen. Han berättade även att han täljt flisor av ben vid samma strand. (Text efter rättelse på hemsidan, se <http://goranlambertz.se/book-correction/hundsokningen-vid-framby-udde/>.)

Alexander:

Se punkten 3, samt: Först år 2000 anger Quick Främby udde som gömsle för delar av Johans kvarlevor. Han vallas på platsen den 27 september 2000 och går då runt ett större område. Han säger sedan att han med promenaden ringat in ett område där delar av Johans kvarlevor finns gömda samt att han sett kvarlevor under promenaden. Zampo söker av det område som Quick har angett. Under sökningen springer Zampo ut ur det angivna området och ned mot sjön Runn där han går ut en bit i vattnet och skäller ut över vattenytan. Den 16 oktober 2000 förevisas Quick fotografier av det strandområde där Zampo hade markerat. Quick körs genast till stranden och pekar då ut mer precisa platser där han ska ha hanterat ben från Johan. Dessa sammanfaller inte med platsen som Zampo har markerat. Inga fynd görs på de platser som pekas ut.

Göran: Jag hänvisar även här till mina kommentarer och frågor till det du skrivit i p. 3. – Om jag förstår dig rätt menar du att de platser i och invid vattnet där Zampo markerade ligger utanför det område som Quick pekat ut. Är det riktigt uppfattat? Varför tror du i så fall det? (*Fråga 10*) – Du skriver att de platser som Quick pekat ut inte stämmer med den plats som Zampo har markerat på. Varifrån har du fått den uppgiften? (*Fråga 11*) Hur ser du på markeringen på stenen i vattnet en bit ut i sjön Runn? (*Fråga 12*)

Alexander:

Ja, det framgår av hundförarens PM och förundersökningen att Zampo lämnar sökområdet och springer ned till sjön.

Zampo står en bit ut i vattnet och skäller ut över vattenytan.

Quick anger att han hanterat likdelar på olika platser vid stranden och bland annat på en sten ute i vattnet. Ingen av dessa platser motsvarar platsen som Zampo stod på eller är i den riktning som Zampo markerade mot.

Göran: Du måste ha missförstått dokumenten. Jag ber att få hänvisa dig till de båda memorior om hundsöket vid Främby udde som jag har lagt ut på min hemsida. De ligger under fliken Extramaterial Quickologi, nr 11 ”Dokument angående hundsöken”. Titta där på dokumenten ”Vallnings-PM Främby 2000” och ”Hundsök prot 001020”. Kan du där hitta något som tyder på att Zampo ”markerade fel”? (*Fråga 67*) När du säger att det framgår av hundförarens PM att Zampo ”lämnar sökområdet och springer ned till sjön”, kan det då vara den här meningen du avser: ”Han visade tydligt att han ville avvika från sökmönstret”? Hela området ner till sjön ingick ju i sökområdet. (*Fråga 68*) Om jag förstår dig rätt menar du att Zampo inte markerade mot t.ex. den sten som fanns ute i vattnet. Står du fast vid det efter att ha läst materialet? Zampo markerade ju nämligen mycket tydligt mot den sten där Quick sa sig ha knackat sönder bendelar efter Johan. (*Fråga 69, jfr Fråga 12*) Som du möjligen minns är det på denna punkt som man har hittat en fel i min bok, Quickologi. Jag hade skrivit (och trott) att Quick pekade ut stenen först och att Zampo markerade mot stenen därefter. Men i själva verket var det tvärtom. – Det kan nämnas att det inte bara var Zampo som markerade vid Främby udde. Även två polishundar från hundheten markerade vid samma strandkant som Zampo. (Den rapporten finns inte i förundersökningsprotokollet, men däremot i slasken.)

Alexander:

Har du läst dokumenten själv?

Det framgår att Quick går runt ett område i skogen på Främby udde och anger att kvarlevor ska finnas inom det området samt att han själv sett dem under vallningen.

Av hundförarens rapport framgår att Zampo lämnar det området och springer ned till sjön och markerar över vattnet.

Det framgår också att hundföraren tar en paus och tar tillbaka Zampo till sökområdet. Det är helt klart att Zampo markerar utanför det område som Quick ringat in. Det står inte heller något om att Zampo markerar mot en sten i vattnet.

Jag vill gärna se den rapporten med de andra sökhundarna.

Göran:

Alexander hävdar här att hunden markerade *utanför* det område som Quick hade "ringat in". Han hänvisar till ett protokoll från en vallning den 27 september 2000 och framhåller att Quick anvisade platser uppe på land, inte i strandlinjen. Men av protokollet framgår att man före promenaden gjorde en båtfärd. Från den antecknade Seppo Penttinen i en PM: "Vid passerandet av uddens södra sida, önskar han att undertecknad noterar ett strandavsnitt som ligger direkt öster om den sankmark han tidigare pratat om på Främby udde." På grundval av detta, och det område som Quick därefter gick runt i nära sjön, markerade polisen ett område som skulle genomsökas av Zampo. Denna markering syns på första sidan i dokumentet "Främby mm stor PM", som ligger på min hemsida. Zampo höll sig hela tiden inom detta område, och han markerade vid strandlinjen inom det område som Quick alltså hade nämnt under båtfärden. Alexander säger att det av hundförarens rapport framgår att Zampo lämnade sökområdet, men så är det inte. Vad hundföraren skriver är: "Han visade tydligt att han ville avvika från sökmönstret." Ingenting sägs om att man lämnade sökområdet, och det gjorde man inte heller. (Se dokumentet "Hundsök prot 001020", som finns på min hemsida. – Alexander har rätt i att den aktuella stenen inte nämns i hundsökprotokollet. Vad som står är: "När vi nått fram till sjön simmade Zampo ut cirka 10 meter och började skallmarkera igen. Han sökte sig sedan tillbaka in mot strandkanten i cirklar med hög intensitet." Den aktuella stenen fanns enligt Seppo Penttinen inom det område som hunden simmade runt i, och det var alltså den stenen som Quick sa att han hade suttit och tält i benbitar på. – Jag har inte tillgång till det protokoll avseende de andra hundarna som ska ha funnits i slasken.

Det avgörande med detta bevis är att det var Quick som sa att det skulle finnas små benfragment efter Johan ute på Främby udde. Detta var anledningen att man åkte dit, och också anledningen till att man tog dit hunden. Zampo markerade sedan för död människa just inom det område där Quick hade pekat. Efter att Zampo markerat ville Quick komma dit igen, och då angav han närmare vad han hade gjort vid den strandremsa som Zampo hade markerat på. Även här finns det anledning att fråga: *Om Quick ljög när han påstod att det skulle finnas fragment efter Johans döda kropp på Främby udde, hur bar han sig då åt för att peka ut det område där hunden senare skulle komma att markera för död människa?*

6. Fosfathalterna i marken på utpekade ställen (s. 124 p. 25)

Man mätte upp fosfathalterna i marken där Quick sa att han hade varit med Johan Asplund. Fosfat bildas när organiskt material förmultnar och fosfathalten är högre ju mer som har förmultnat på platsen. (På fosfatkartorna är kurvorna tätare ju högre halterna är.) Halterna var klart förhöjda på bl.a. de ställen där Quick sa att han hade hanterat pojkens kropp. På så sätt samverkar resultaten av hundsökningarna med resultaten av

fosfatmätningarna. Fosfathalten ger ett bättre begrepp än hundsökningen om storleken på det som har förmultnat.

Alexander:

De förhöjda fosfathalterna var inte på ett utpekad ställe utan i ett utpekad område. I samma jordprover fanns rester av en ko. Förhöjda fosfathalter i jord tyder på att organiskt material har förmultnat där. Eftersom det tyder på att det var en ko som förmultnat så var det troligen en plats där någon dumpat en död ko, en förrymd ko dött eller någon lämnat slaktrester. Men det kan också ha varit ett vilt djur som dött på platsen.

Göran: Men bevisvärdet består ju i den omständigheten att man mätte upp klart förhöjda fosfathalter i marken just där Quick sa att han hade hanterat Johan Asplunds kropp. På så sätt samverkar resultaten av hundsökningarna med resultaten av fosfatmätningarna. Menar du att detta saknar betydelse från bevissynpunkt? (*Fråga 13*) Hur menar du att Quick lyckades peka ut platser med förhöjd fosfathalt? (*Fråga 14*) Varför tror du att hunden inte markerade på den plats i närheten där ett kadaver efter en kviga hade förmultnat. (*Fråga 15*) (På den platsen gjordes ingen fosfatkartering, där låg benen helt synliga.)

Alexander:

Fast Quick säger ju att han tagit med sig Johans kropp därifrån. Förhöjda fosfathalter tyder ju på biologiskt material har brutits ned på platsen. Så det ger ju inget som helst stöd för Quicks uppgifter.

Däremot samverkar Zampos markeringar med fosfatmätningarna (även om du ovan hävdar att Zampo bara markerade på en av platserna där förhöjd fosfathalt uppmättes, medan Bergwallkommissionen anger att det är flera).

Men nu är vi i alla fall överens om att Quick pekade ut flera platser i Ävike? Hur många?

Jag ser inget konstigt med att Zampo inte markerade på den döda kvigan.

Göran: Förhöjda fosfathalter i Ävikeområdet uppmättes på bl.a. den plats där Quick pekade och Zampo markerade. Så återigen: Menar du att detta saknar betydelse från bevissynpunkt? (*Fråga 13 upprepad*) I övrigt var det på platser där hunden inte markerade och där det säkerligen rörde sig om lämningar efter djur. Så varför menar du att vi är överens om att Quick pekade ut flera platser i Ävike? (*Fråga 70, jfr Fråga 14*) Om jag förstår dig rätt menar du att förhöjda fosfathalter inte ger stöd för Quicks uppgifter eftersom Quick säger att han tog med sig Johans kropp därifrån. Menar du att det inte uppstår förhöjda fosfathalter om man sönderdelar kroppen på platsen och t.ex. blod rinner ner i marken? (*Fråga 71*) Jag hittar inte det ställe där Bergwallkommissionen säger att Zampo markerade på flera platser där förhöjd fosfathalt uppmättes, kan du ge mig en hänvisning? – Varför ser du inget konstigt med att Zampo inte markerade för den döda kvigan, menar du trots allt att hunden förmodade skilja människa från djur? (*Fråga 72, jfr Fråga 15*)

Alexander:

Ja det är inte troligt att blod 20 år senare skulle resultera i förhöjda fosfatvärden. Urin från däggdjur innehåller mer fosfat än blod och om varenda plats som något djur kissat på de senaste 20 åren skulle ge utslag på förhöjda fosfatvärden så säger ju ett förhöjt fosfatvärde ingenting.

Se längst ned på sidan 527 i rapporten.

Göran:

Här avhandlar vi en fråga som vi redan har tagit upp under 5 e ovan, så det kanske inte är så stor anledning att upprepa det. Men när kommissionen säger att Zampo markerade ”på några av dessa platser” (med förhöjda fosfatvärden) är det nog helt enkelt en missuppfattning. Zampo markerade bara på en plats, det framgår av hundförarens protokoll. Att det var en plats med förhöjd fosfathalt, och en plats där Quick hade pekat, stärker hundmarkeringens autenticitet. Var och en kan väl fråga sig hur Quick bar sig åt för att peka ut en plats med förhöjd fosfathalt.

7. *Mörk pojke i tröja med visst mönster (s. 124 p. 26 och 27)*

Quick beskrev att han såg en mörk pojke skynda sig ut från en angränsande port i förhållande till den där Johan senare kom ut. I utredningen konstaterades att det på den angivna adressen hade funnits en pojke, Stefan Lövgren, vars utseende vid den aktuella tiden stämde väl med den beskrivning som Quick hade lämnat. – När Quick ombads att ge detaljer som visade att han hade varit på plats när Johan Asplund försvann, berättade han om den pojke som nyss nämnts. Han berättade också att pojken hade en stickad tröja med ett karakteristiskt mönster. Quick tecknade en skiss av tröjan. Tröjan hittades och mönstret stämde väl med teckningen.

Alexander:

Inledningsvis anger Quick att den mörka pojken promenerar tillsammans med Johan när han lurar till sig Johan.

Senare ändrar han sig till att en pojke med svart hår, ljusgrå tröja, jeans och fjällrävenryggsäck går ut ur porten till huset där Johan bodde strax innan han rövade bort Johan.

Senare ändras tröjan till mörkgrå.

Senare ändras ryggsäcken till en burens väska.

Quick ritar av den grå tröjan genom att rita en tröja med en bred svart rand över magen/brösten.

Det bodde en pojke där med brunt hår, han hade inte haft någon fjällrävenryggsäck eller burit väska till skolan. Han hade haft en stickad tröja med en bred bård runt halsen i svart och vitt.

Göran: Bevisvärdet av det som Quick sa ligger *dels* i att han beskrev att han såg en mörk pojke skynda sig ut från en angränsande port i förhållande till den där Johan senare kom ut och att det i utredningen konstaterades att det hade funnits en pojke där, Stefan Lövgren, vars utseende stämde väl med den beskrivning som Quick hade lämnat, *dels* i att han berättade att pojken hade en stickad tröja med ett karakteristiskt mönster och också tecknade en skiss av tröjan, som sedan hittades med ett mönster som stämde väl med teckningen. Menar du att han hittade på dessa uppgifter eller att han på något sätt fick dem från polisen? (*Fråga 16*) Menar du att det var en tillfällighet att det fanns en pojke som stämde med hans uppgifter, och att även pojkens tröja stämde ganska väl? Eller menar du att uppgiften saknar bevisvärde eftersom tröjan inte stämde särskilt väl? (*Fråga 17*) – Jag ska fråga Seppo Penttinen om de uppgifter du anger om hur uppgifterna kom fram stämmer. (Om det nu har någon betydelse, men det kan vi återkomma till.)

Alexander:

Pojkens utseende stämde ju **inte** med Quicks beskrivning och Quick kunde inte heller identifiera honom vid en fotokonfrontation. Mönstret på tröjan stämde **inte**. Skissen stämde **inte** med tröjan.

Jag tror att han hittade på uppgiften. Om det hade botten en flicka där med svart hår och fjällrävenryggsäck så hade du ju tyckt att det var starkt bevis också. Eller en blond pojke

eller nästan vem som helst där någon enda uppgift som Quick lämnade kunde ha någon likhet. Quick hade fel om nästan allt om pojken, förutom att han hade en grå tröja (att den var stickad framgår inte) men han hade fel om mönstret på tröjan. Men om man lämnar många detaljer och det räcker att en stämmer något sånär så är träffsannolikheten för påhitade uppgifter hög.

Göran: Du skriver att pojkens utseende inte stämde med Quicks beskrivning. Men tingsrätten skrev ju: ”vars utseende vid den aktuella tiden väl överensstämde med den beskrivning Quick givit”. På vilket sätt menar du att tingsrätten hade fel och du har rätt? (*Fråga 73*) Du skriver att mönstret på tröjan inte stämde. Men tingsrätten skrev: ”Det har vidare konstaterats att Stefan Löfgren hade en sådan tröja som Quick beskrivit och ritat upp.”. På vilket sätt menar du att tingsrätten hade fel och du har rätt? (*Fråga 74*). Det du skriver i ditt andra stycke avstår jag från att kommentera mot bakgrund av hur tingsrätten bedömde utpekandet. – Seppo Penttinen säger att det är riktigt att Quick sa, när terapeuten först frågade honom, att pojkarna kom ut genom dörren tillsammans, och att han sedan ändrade sig och sa att den mörke pojken var försvunnen när Johan kom ut. Enligt Seppo Penttinen har tröjan alltid beskrivits som grå med svart mönster. Han minns inte säkert hur det var med uppgiften om väskan, den kan därför ha ändrats.

Alexander:

Ja, tingsrätten har fel. De har fel därför att Quicks uppgifter om pojkens utseende m.m. inte stämde.

Det första han säger är att Johan och den andra pojken kommer gående tillsammans på vägen mot skolan.

Penttinen minns fel.

Göran:

Alexander säger att tingsrätten hade fel när den bedömde att pojkens utseende stämde väl, liksom tröjans. Och han säger att Seppo Penttinen minns fel. Jag vet inte varför Alexanders bedömning skulle vara säkrare. Tänk efter, Alexanders hypotes är att Quick hittade på allt, att det är en ren fantasi från hans sida att han väntade utanför Johans hem. Hur tänker den som bluffar men vill försöka göra sig trovärdig? Beskriver han en pojke i rätt ålder med i alla fall hyggligt rätt utseende och hyggligt rätt sorts tröja? Varför inte en flicka eller en man eller en kvinna eller ett par med en hund? Och varför kom pojken just före Johan? Bevisvärdet av denna uppgift är inte i sig så stort, men tillsammans med en rad andra uppgifter ger den god anledning att tro att Quick inte hittade på (beträffande Johans bostadsområde Bosvedjan se p. 8 – 10 nedan).

8. Ljudet som från en dieselmotor (s. 125 p. 28)

Quick nämnde i ett faxmeddelande till sin advokat angående mordet på Johan Asplund, innan det var känt på annat sätt, att det kom ett ljud som från en dieselmotor när han stod och väntade vid skolan i Johans bostadsområde. Det visade sig vid kontroll att det uppstod ett mycket speciellt ljud i form av "dieselliknade lokomotivljud" när fläktsystemet aktiverades ca kl. 07.45 på morgonen. Ljudet varade endast någon minut tills fläkten kommit upp i varv. Quicks beskrivning av ljudet korresponderade med hur det beskrevs av skolans vaktmästare. De besök som Quick gjorde i området tillsammans med sin terapeut och i samband med utredningen skedde vid tidpunkter då ljudet inte kunde ha hörts. Han sa att han hade stått vid en vägg som saknade fönster när han hörde ljudet. Det fanns två sådana väggar i området, den ena ca fem meter från luftintaget till den stora fläkten.

Alexander:

Quick anger att han när han väntade vid skolan hört ett dovt brummande som från en dieselmotor. Skolan hade, likt de flesta skolor och andra större förvaltningsbyggnader vid den här tiden, ett fläktsystem som startade strax innan arbetsdagens början. Dessa fläktsystems ljud kan liknas vid en dieselmotor.

Det är en omständighet som är lätt att få rätt av vem som helst som minns dessa fläktsystem. Quick lämnar denna uppgift först år 2000 och i början av 90-talet har han gjort flera besök och vallningar kring skolan och fläktsystemet byttes ut först i mitten av 90-talet. Quick kan alltså ha hört ljudet under vallningarna och besöken.

Göran: Du skriver att Quick kan ha hört ljudet under vallningarna och besöken. Men ljudet hördes bara under någon minut ca kl. 07.45 på morgonen. Vallningarna och besöken skedde vid tidpunkter då ljudet inte kunde ha hörts. Hur ser du på det? (*Fråga 18*) Du skriver att detta är ”en omständighet som är lätt att få rätt av vem som helst som minns dessa fläktsystem”. Är alltså din tanke att Quick bluffade om sin delaktighet i mordet, visste att Johan hade försvunnit kring kl. 8 på morgonen, kände till att det kunde finnas ett fläktsystem som lät som en dieselmotor vid skolan och som gick igång vid den tiden på morgonen och därför hittade på att han hade hört ett sådant ljud när han stod och väntade på en pojke att ta? (*Fråga 19*)

Alexander:

Jag har inte hittat någon tidpunkt för besöket tillsammans med terapeuten. Quick har ju också avvikit två gånger och haft obehagade permissioner under den tid som han började erkänna mord.

Ja Quick kände till att Johan hade försvunnit på morgonen när han skulle gå till skolan. Det framgår av hans erkännande att han hade läst i tidningarna om försvinnandet. Det enda han behövde gissa var alltså att skolan hade ett fläktsystem av den typ som de flesta skolor hade vid den tiden.

Göran: Besöket med terapeuten var senare på dagen. – Du skriver att det enda som Quick behövde gissa var att skolan hade ett fläktsystem av just denna typ. Men han behövde väl också gissa att det satte igång just vid denna tid på dagen? (*Fråga 75*) Att det var möjligt att gissa att det gick igång en fläkt med dieselljud på morgonen, betyder det enligt din uppfattning att Quicks uppgift om dieselljudet saknar allt bevisvärde? Spelar det någon roll för dig att han sa att han stod vid en fönsterlös vägg när han hörde ljudet, att det bara fanns två fönsterlösa väggar och att en av dem var just där ljudet kunde höras? (*Fråga 76*) Vilket bevisvärde skulle du annars åsätta denna uppgift tillsammans med de övriga uppgifter som Quick kom fram med i ett mycket sent skede (slamsugningsbilen, Stefan Löfgrens tröja och damen som ropade Lisa)? (*Fråga 77*)

Alexander:

Det är ju självklart att fläktsystemet startar innan skoldagen. Men Quick hade fel om tiden. Han ska ju ha varit på torget och sett ”Lisa” klockan halv åtta och därefter åkt till skolan. Fläktsystemet startade klockan 07:15.

Varifrån har du fått uppgiften att ljudet bara kunde höras vid en viss vägg?

Jag skulle sätta bevisvärde noll på de uppgifterna.

Göran:

Alexander säger att fläktsystemet startade kl. 7.15, men enligt utredningen startade det kl. 7.45. Varför skulle vi inte lita på utredningen i den delen? Polisen frågade ju vaktmästaren när ljudet gick igång, och det var 7.45. – Jag skrev inte att ljudet ”bara vid en viss vägg”, men att det kunde höras vid en av de fönsterlösa väggarna. Och Quick sa att han hade hört det när han stod vid en fönsterlös vägg. – När Alexander säger att han skulle sätta noll i bevisvärde på dessa uppgifter visar han enligt min mening att han har tappat greppet. Bevisningen i den här delen gick ut på att ta reda på om Quicks erkännande var riktigt. Han nämnde ett antal omständigheter kring bostadsområdet som alla stämde väl. Om han hade bluffat hade han förmodligen nämnt en eller annan uppgift som inte alls stämde. Det faktum att han hade i princip rätt på allt har naturligtvis ett mycket högt bevisvärde, det borde även Alexander förstå. Och jag tror faktiskt han förstår det, även om han nu – som advokat ibland tvingas göra – nu gör allt för att försvara den sak han har satt sig att försvara.

9. Damen som ropade Lisa (s. 125 p. 29)

Quick sa i förhör om Johan-mordet att han såg två kvinnor varav den ena, som han beskrev som en parant kontorsdam, ropade Lisa eller Elisabeth till den andra. Vid undersökning kom man fram till att uppgifterna stämde på två kvinnor som arbetade i ICA-affären i området. Den ena hette Liisa (med den stavningen). Hon kom från rätt håll i förhållande till sin bostad. Hon visste också vem som kunde ha ropat till henne. (Det här är en av de fem punkter som Quick tog fram sedan åklagaren hade sagt att dittillsvarande uppgifter inte räckte till åtal, utan att han var tvungen att komma med ytterligare detaljer som kunde övertyga.)

Alexander:

Quick uppger att han sett en kvinna i 30-årsåldern ropa Lisa eller Elisabeth efter en kvinna i 50-årsåldern. Under förundersökningen hittar man en kvinna som heter Lisa och som arbetade i centrala Bosvedjan 1980, hon var dock 24 år och gravid då. Uppgiften har alltså inte gått att bekräfta, eller dementera.

Göran: Bevisvärdet ligger i att Quick sa att han sett två kvinnor, varav den ena ropat Lisa eller Elisabeth till den andra, och att man vid undersökning kom fram till att uppgifterna stämde på två kvinnor som arbetade i ICA-affären i området. Menar du alltså att detta är felaktigt och att hans uppgift i själva verket inte stämde? (*Fråga 20*) Hur ser du på att detta var en uppgift som Quick tog fram (tillsammans med tre andra uppgifter) sedan åklagaren hade kommit fram till att det fordrades ytterligare bevisning för att åtal skulle kunna väckas? Menar du att han hittade på de fyra uppgifterna, t.ex. denna om damen som ropade Lisa? (*Fråga 21*) Tycker du att det var märkligt eller ganska rimligt att det vid kontroll visade sig ha funnits två damer som uppgiften mycket väl kunde stämma på? (*Fråga 22*)

Alexander:

Fast det gjorde man ju inte. Damen som kallades Lisa eller Elisabeth enligt Quick skulle ju vara i 50-årsåldern och han ska ha sett henne gå över torget vid halv åtta, Den Lisa man lyckas hitta var 24 år gammal och gravid, hon började jobba vid 08:45 men kanske någon gång vid klockan 8. Det enda som kan sägas visats stämma är ju att det fanns en person som hette Lisa i området. En Lisa som uppenbart inte stämmer med Quicks uppgifter.

Jag menar som sagt att han hittar på. Detta är ju år 2000 och han har vant sig vid den typen av bedömningar som du gör nu. Nästan inget stämmer, men någon hette Lisa, det räcker för dig för att tycka att Quick hade rätt. Du ändrar det ju till och med konsekvent till ”Damen som ropade Lisa”, när det var damen som kallades för Lisa eller Elisabeth.

Om jag gissar att någon i Sundsvall 1980 hette Henrik, är det bevis för att jag mördade Johan?

Göran: Alexander, tycker du att det är rimligt att en advokat – som man bör förvänta sig en del stringens och relevans av – ställer frågan ”Om jag gissar att någon i Sundsvall 1980 hette Henrik, är det bevis för att jag mördade Johan?”? Tycker du, med andra ord, att bevisvärdet av den kunskapen är ungefär jämförlig med bevisvärdet av att Quick sa att han hade hört en kvinna ropa Lisa eller Elisabeth till en annan kvinna vid en viss tidpunkt och att det visade sig kunna stämma? (Jag menar allvar med min fråga, för jag är allvarligt betänksam över ditt sätt att argumentera.) (*Fråga 78*) Du säger att det enda som kan sägas ha visat sig stämma är ”att det fanns en person som hette Lisa i området”. Står du fast vid detta även vid närmare eftertanke? (*Fråga 79*) Varför säger du att det var den äldre kvinnan som skulle ha kallats Lisa eller Elisabeth? Quick sa ju att han var osäker på vem av de båda som hade ropat. (*Fråga 80*) Och återigen: Tycker du att det var märkligt eller ganska rimligt att två damer vid kontroll sa att uppgiften mycket väl kunde stämma på dem? (*Fråga 22 upprepad*)

Alexander:

Kan du berätta vad skillnaden är mellan att gissa att någon i ett område heter Henrik och att någon i området heter Lisa?

Tror du inte att det går att hitta en Henrik så att min uppgift skulle visa sig ”kunna stämma”?

Berätta vad mer som visade sig stämma med Lisa förutom att det fanns en Lisa i området.

Nej, Quick säger att det är kvinnan i 30-årsåldern som ropar Lisa och att damen i 50-årsåldern stannar och väntar in henne. **Efter** att man har hittat den Lisa som var 24 år och gravid så ändrar sig Quick och säger att det kanske var damen som ropade till den yngre kvinnan.

Det var inga damer som sa att uppgifterna kunde stämma på dem.

Göran:

Här ser nog alla läsare att Alexander svingar vilt och osakligt. Nu hävdar han att det inte var några damer som sa att uppgifterna kunde stämma på dem. Men det var ju just det som det var, annars hade ju inte Quicks uppgift haft något värde som bevis! Och Alexander säger ”Tror du inte att det går att hitta en Henrik så att min uppgift skulle visa sig ’kunna stämma’?” när frågan ju inte alls är – naturligtvis – om det fanns någon Henrik i området utan *om Quicks uppgift om en dam som ropade Lisa till en annan dam kunde stämma*. Vidare säger Alexander ”Berätta vad mer som visade sig stämma med Lisa förutom att det fanns en Lisa i området”. Jag vet inte om han skämtar eller inte. Men jag upprepar det igen: Det var ju inte så att Quick sa ”jag hörde att det fanns en kvinna i området som hette Lisa” e.d. och att detta stämde. Vad han sa var att han vid just den angivna tidpunkten hade hört en kvinna ropa Lisa (eller Elisabeth) till en annan kvinna och att detta visade sig kunna stämma. Men kanske driver Alexander bara med mig här, det verkar ju lite så. Ingen kan vara så blind som han låtsas vara. – Och återigen: Bevisvärdet av denna uppgift är inte i sig så stort, det kunde ju ha varit en tillfällighet trots allt att uppgiften visade sig stämma. Men tillsammans med en rad andra uppgifter ger den god anledning att tro att Quick inte hittade på.

Quick sa att det hade funnits en brunaktig slamsugningsbil i området när han var där och tog Johan. Det framkom att det mycket väl kan ha varit så. Det var ganska frekvent just då att det var en slamsugningsbil i området. Det berodde på att en bäck hade svämmat över och vattenfylt källare på den väg som Quick angav. Den bil som användes var ”konjaksbrun”.

Alexander:

Quick uppger att han sett en brun tankbil i Sundsvall vid en avfart. Det har inte gått att bekräfta eller dementera.

Göran: Quick sa att det hade funnits en brunaktig slamsugningsbil i området när han var där och tog Johan. Det framkom att det mycket väl kan ha varit så. Det var ganska frekvent just då att det var en slamsugningsbil i området. Det berodde på att en bäck hade svämmat över och vattenfylt källare på den väg som Quick angav. Den bil som användes var ”konjaksbrun”. Menar du att den möjliga samstämmigheten helt saknar bevisvärde, eller att den har ett visst sådant värde? Var det en tillfällighet att Quick – om han nu hittade på – lyckades pricka ganska väl hur det kunde ha varit inkl. bilens färg? (*Fråga 23*)

Alexander:

Quick säger först att han ser en slamsugningsbil på vägen från E4:an. I nästa förhör anger han att han trodde att det var en slamsugningsbil för att det var en brunröd tankbil och att den stod där han parkerade bilen. I tingsrätten säger han att han ser ett tankbilsliknande fordon som han associerar till en slamsugningsbil när han står vid skolan (där han parkerat).

Det finns ingen uppgift om att det skett slamsugning eller varit någon brunröd tankbil på någon av de två platserna vid tiden för Johans försvinnande. Varifrån har du fått uppgiften om den översvämmade källaren?

Om jag i mitt erkännande säger att jag såg en sopbil i Sundsvall på morgonen för Johans försvinnande och man finner att det skedde sophämtning i Sundsvall den morgonen, är det ett starkt bevis?

Göran: Alexander, din sista fråga är av ett sådant slag att jag på nytt måste ställa en fråga till dig om hur du som advokat ser på värdet av bevis: Menar du att en sådan uppgift som du nämner har samma bevisvärde som Quicks uppgift om en slamsugningsbil i en särskild del av området Bosvedjan? (*Fråga 81*) Du frågar varifrån jag fått uppgiften om översvämmade källare. Den kom fram vid polisens undersökning. Kvarteret där slamsugningsbilen skulle ha befunnit sig var ett litet villaområde omedelbart sydost om centrumhuset och skolan. Någon slamsugning pågick inte på något annat ställe än just där Quick angav. Arbetet kom igång på morgnarna då källare tömdes på vatten från en bäck som svämmade över. Det gick inte att slå fast att det varit någon slamsugningsinsats just denna morgon, men två vittnen hördes som ansvarade för arbetsinsatserna. De vittnade om att det behövdes flera slamtömningar varje vecka för att få bukt med problemet. Anser du, mot bakgrund av detta, att uppgiften om en brunaktig slamsugningsbil, får ett högre bevisvärde än du tidigare ansett? (*Fråga 82*) Och återigen: Hur ser du på att detta var en uppgift som Quick tog fram (tillsammans med tre andra uppgifter) sedan åklagaren hade kommit fram till att det fordrades ytterligare bevisning för att åtal skulle kunna väckas? Menar du att han hittade på de fyra uppgifterna? Spelar det någon roll för bevisvärdet att alla fyra uppgifterna visade sig kunna stämma eller i varje fall inte vara fel? (*Fråga 21 upprepad*)

Alexander:

Jag känner inte till det här med källaren. Men från Bosvedjanskolan kan man inte se något villaområde. Omedelbart sydost om skolan ligger ett likadant hyreshusområde som det Johan bodde i, omedelbart sydost om centrumhuset ligger det ett radhus. Är det alltså Quicks första uppgift om att han sett tankbilen vid avfarten från E4:an du menar? Vilken bäck är det som ska ha svämmat över?

Jag vill veta vilken dokumentation du stödjer dina uppgifter på.

Jag menar fortfarande att han hittade på de fyra uppgifterna. De var medvetet sådana att de inte kunde motbevisas och mycket väl kunde stämma. Precis som mitt exempel med sopbilen, en man som hette Henrik osv.

Göran:

Dokumentation? Om att Quick nämnde slamsugningsbilen och dess färg? Det ifrågasätter du ju inte ser jag. Om att det ofta var slamsugning i området? Ja, det var tankbilsföraren Göran Bovin som berättade detta vid rättegången. Bosvedjan var ett problemområde, sa han, och han gjorde återkommande besök där med sin slamsugningsbil. – Vad bäcken hette vet jag inte, den uppgiften har jag inte sett i materialet. Men det kan nog Alexander kolla på Google maps om han tycker att det har betydelse. – Och ånyo: Inte heller denna uppgift har något högt bevisvärdet sedd för sig. Men Quick angav ett antal uppgifter om bostadsområdet den aktuella morgonen, och alla visade sig stämma eller kunna stämma. Vilken är sannolikheten för att man ska lyckas med det om man ljuger?

11. Johans födelsemärke och bråck (s. 126 p. 31)

Vid polisförhör beskrev Thomas Quick ett ärr och att det var något fel på pungen hos Johan Asplund. Polisen kände inte till dessa kännetecken på kroppen innan Quick nämnde dem. Vid ett senare förhör sa pojkens mamma att Johan hade ett födelsemärke och att han också hade haft pungbråck men att det var läkt vid den tidpunkt då Johan försvann. Hennes teckning av födelsemärket stämde väl med Quicks. Han ändrade sina uppgifter under förhören, men det var han som först nämnde dessa kännetecken. För tingsrätten redovisades noggrant hur uppgifterna växte fram och ändrades. Det skedde med overheadbilder där det angavs exakt när i tiden uppgifterna lämnades av Thomas Quick respektive Anna-Clara Asplund och hur Quick ändrade sin berättelse över tid.

Alexander:

Johan hade en brun pigmentförändring på höger skinka med vågrät diffus utbredning. 2,5 centimeter långt och 6-8 millimeter brett.

Han hade haft en svullnad på ena testikeln som inte fanns vid försvinnandet.

Den 20 September 1994 anger Quick att Johan hade en fem centimeter lång ”ärrliknande faktor” på vänster sida av magen nära ljumskvecket. Det var inflammatoriskt rött.

Den 9 november 1994 anger Quick att det han sagt var fel och att det han beskrivit var ett skärsår från när han skurit bort ett födelsemärke.

Quick uppger att Johan hade märkvärdigt ihopdragen pung.

Quick ändrar senare gradvis sina uppgifter efter ledande frågor från Seppo Penttinen tills uppgifterna liknar de som Johans mamma gett i förhör med Seppo Penttinen. Quick anger dock fortfarande att födelsemärket skulle haft tydliga konturer. Förenligt med Johans mamas skiss, men inte förenligt med hur det egentligen såg ut.

Göran: Det huvudsakliga bevisvärdet ligger i att Quick nämnde dessa båda skador på Johans kropp innan någon annan hade nämnt dem och utan att polisen kände till dem. Menar du att denna omständighet saknar bevisvärde? (*Fråga 24*) Mammans teckning av födelsemärket stämde väl med Quicks. Menar du att denna omständighet saknar bevisvärde? (*Fråga 25*) För tingsrätten redovisades noggrant vid huvudförhandlingen hur uppgifterna om de båda skadorna växte fram och ändrades. Det skedde med overheadbilder där det angavs exakt när i tid uppgifterna lämnades av Quick respektive mamman och hur Quick ändrade sin berättelse över tid. Menar du att tingsrätten ändå värderade dessa bevisomständigheter fel? (*Fråga 26*) Hur vet du hur födelsemärket ”egentligen såg ut”? (*Fråga 27*)

Alexander:

Så bevisvärdet ligger i att Quick har radikalt **fel** om två skador? Quick säger ju att pungen är ihopdragen när den verkligen varit svullen (fast inte vid försvinnandet) och att det var ett rött märke på framsidan av kroppen när det egentligen var ett brunt märke på baksidan av kroppen.

Quicks och mammans teckningar stämmer inte väl överens.

Om tingsrätten har värderat att Quick ändrar sig en massa gånger som bevis för att han skulle ha känt till en sak så har de såklart värderat det fel.

Jag utgår från att föräldrarnas beskrivning av födelsemärket motsvarar hur det egentligen såg ut. Påstår du att vad de påstår inte stämmer?

Göran: Tänk efter Alexander. Din tes är att Quicks erkännande var en bluff. Var det då inte rätt underligt att han började prata om två ganska speciella skador som Johan hade, en på kroppen och en på pungen, *även om* han må ha sagt lite fel om dem? Menar du att bevisvärdet är noll, eller kanske rentav negativt? (*Fråga 83, ungefär som Fråga 24*) Du säger att han hade *radikalt* fel, men såväl polisen som åklagaren och tingsrätten imponerades i alla fall av likheten. Är det din uppfattning att Quick *gissade* att Johan hade en skada på kroppen (ett ärr eller ett födelsemärke) och en på pungen? (*Fråga 84*) – Nej, jag påstår inte att föräldrarnas beskrivning av födelsemärket inte stämmer. Men jag påstår att mammans teckning stämde rimligt väl med Quicks. Varför menar du dig kunna bedöma likheten bättre än tingsrätten kunde? (*Fråga 85*) Och menar du verkligen att födelsemärket inte ”egentligen” såg ut så som mamman beskrev det (se slutet på din förra kommentar)? (*Fråga 86, ungefär som Fråga 27*)

Alexander:

Han har inte sagt ”lite” fel om dem, han hade radikalt fel om dem. Quick anger ju en massa saker om kropparna på flera av sina offer, inget har stämt. Alla människor har märken på kroppen, man kan inte använda en uppgift om ett märke på kroppen som bevis trots att märket både till utseende och placering är radikalt fel beskrivet.

Ja, jag anser att bevisvärdet är negativt. Quick hittar på ett märke, sedan fiskar han efter information och ändrar sig gång på gång. Han har gjort likadant i andra fall. Om han hade någon kunskap om märken på Johans kropp så hade han kunnat ange det.

Mammans teckning stämde dock inte med märket. Hon hade ritat konturer för att beskriva formen, men märket var diffust som en skugga. När Quick närmar sig mammans teckning så hamnar han därför fel.

Nej, jag menar att märket såg ut som mamman beskrev det och inte som Quick beskrev

det.

Göran:

Alexander ifrågasätter hela tiden tingsrättens bedömningar av de olika bevisen (liksom polisens och åklagarens). Här säger han t.ex. att bevisvärdet var negativt, fastän tingsrätten menade att det var ett viktigt bevis utifrån likheterna och det sätt på vilket uppgifterna kom fram. Hur argumenterar man mot sådant, förutom genom att hänvisa läsaren till fakta. – Det huvudsakliga bevisvärdet på den här punkten ligger i att Quick nämnde de båda skadorna på Johans kropp *innan någon annan hade nämnt dem* och utan att polisen kände till dem. Om han ljög om sin inblandning i mordet, hur kom han då på denna uppgift? Hur sannolikt är det att den som bluffar kommer så pass rätt som Quick gjorde? Att han råkar *gissa* så pass rätt? Och hur sannolikt är det att han vågar chansa med två så specifika uppgifter om han inte har en aning och vill framstå som trovärdig? Det är naturligtvis mycket osannolikt. Och det är ett faktum att mammans teckning av födelsemärket stämde väl med Quicks, precis som tingsrätten också fann.

--

Här följer nu omständigheter som påverkar bevisvärderingen avseende alla åtta mord.

12. Erkännandet (s. 138 p. 40)

Thomas Quick erkände alla de mord som han dömdes för och dessutom (beroende på hur man räknar och ser det i övrigt) ytterligare ca elva (totalt 19). Erkännandena utgör långt ifrån full bevisning. Men de har ett visst bevisvärde, särskilt med hänsyn till att Quick kunde berätta så många detaljer som gav stöd för dem.

Alexander:

Ett erkännande har bara det bevisvärde som de lämnade uppgifterna har.

Göran: Menar du att erkännandet som sådant saknade bevisvärde under rättegångarna? Efter det att Quick tagit tillbaka det? (*Fråga 28*) Menar du att erkännandet i Johan-fallet saknade stöd i de uppgifter som Quick lämnade i övrigt, exempelvis punkterna 1-11 ovan? (*Fråga 29*)

Alexander:

Ja, ett erkännande, eller förnekande, saknar eget bevisvärde.

Ja, tvärtom visar Quicks skriande okunskap om Johan och att han inte lyckats leda polisen till några kvarlevor eller andra bevis att hans erkännande är falskt.

Göran: Det skulle vara intressant att höra om du känner till någon annan som anser att ett erkännande saknar eget bevisvärde. (*Fråga 87*) Betyder det du säger att värdet av bevisningen i ett mål är lika starkt om den misstänkte förnekar som om han erkänner när den enda bevisningen som finns i övrigt är t.ex. ett fingeravtryck på en kniv, ett skoavtryck eller kunskap om ett märke på ett mordoffers kropp? (*Fråga 88*) Du menar alltså att Quicks okunskap om mordet ”visar” att erkännandet är falskt? Är det hundra procentigt säkert, menar du, eller kan du värdera ungefär hur säkert du tycker att det är? (*Fråga 89*)

Alexander:

Ja det gör jag.

Ja det är det. Hur menar du att värdet av ett fingeravtryck påverkas av att någon förnekar? Jag anser inte att man kan slå fast till 100% att Quick är oskyldig, något som gäller ett

mycket stort antal människor. Men omständigheten att han försöker bli fälld för mordet och ändå inte lyckas leda polisen till något bevis eller lämna några korrekta uppgifter om sådant han inte borde känna till innebär att det är väldigt osannolikt att han är mördaren.

Göran:

Jag tror att Alexander är ganska ensam om att anse att ett erkännande inte har något bevisvärde i sig. Stöds det av uppgifter som den misstänkte lämnar är det uppenbart att det har ett ganska stort bevisvärde, särskilt om man inte har någon anledning att betvivla det. – När det gäller ett fingeravtryck vid t.ex. en stöld påverkas det samlade bevisvärdet naturligtvis mycket av om den misstänkte nekar, och säger t.ex. att han måste ha avsatt det när han var på besök någon annan gång, eller om han erkänner att det var han som begick stölden. – Det gängse sättet att se på bevisningen i brottmål är att ett erkännande som stöds ordentligt av övrig bevisning innebär att beviskravet är uppfyllt. Det var just så det var i de sex Quickmålen, och det var så tingsrätterna resonerade.

13. Berättelsen som sådan med detaljer, hängde ihop etc. (s. 137 p. 39)

Quicks berättelser var detaljerade och hemska. Många som deltog i utredningarna och rättegångarna ansåg att intrycket var att berättelserna var autentiska och framstod som mycket trovärdiga. Det handlade inte minst om det sammanhang som Quick satte in berättelserna i, med täta fantasier om våld och mord, särskilt på unga pojkar.

Alexander:

Quicks berättelser hänger inte ihop det minsta. När det gäller t.ex. vad han gjort med Johans kropp så lämnar han över 20 olika versioner.

Göran: Du skriver att hans berättelser inte hänger ihop ”det minsta”. Hur ser du då på det som han berättade om t.ex. styckningsplatsen, det gröna huset, platserna där han sa sig ha hanterat Johans kropp, pojken, tröjan, slamsugningsbilen, dieselljudet, damen som ropade, födelsemärket och bråcket? (*Fråga 30*) Och hur ser du på de olika versionerna, menar du att han borde ha kommit ihåg perfekt från början eller att det var Seppo Penttinen som gav honom de riktiga uppgifterna så att han kunde anpassa sin berättelse allt eftersom? (*Fråga 31*)

Alexander:

Det framgår ovan. För att t.ex. minnas om man lämnar ett huvud på styckningsplatsen, om man tar med det och kastar det från en bro, om man ger det till sin bror som tar med det hem eller om man tar med det till en höjd och kastar det därifrån så behöver man knappast minnas perfekt. Något huvud har ju inte hittats så han kunde ju säga vad som helst om det utan att anpassa sig till de kända uppgifterna.

I vissa delar har Seppo Penttinen lett honom mot rätt svar. T.ex. när han får upprepade frågor om födelsemärket så att han ändrar sig gång om det. Men sen har han ju haft tillgång till förundersökningen inför rättegången.

Göran: Frågan här är ju inte hur perfekt man behöver minnas, utan om hans berättelse hängde ihop. Menar du att den omständigheten att man inte hittade något huvud innebär att berättelsen inte hängde ihop, eller hur ska jag förstå dig? (*Fråga 90*) När det gäller födelsemärket så ansåg tingsrätten, efter att ha fått en redovisning av hur uppgifterna växte fram (se min Fråga 26 vid p. 11 ovan), att bevisvärdet av uppgifterna om de två skadorna var starkt. Man ansåg alltså inte att Seppo Penttinen ledde honom mot rätt svar på ett sätt som skadade bevisvärdet. Anser du att du kan bedöma detta bättre än tingsrätten? (*Fråga 91*)

Alexander:

Vad menar du med att den hängde ihop då?

Om man lämnar en massa helt olika och oförenliga versioner av samma händelse, är det bara dåligt minne och inte brist på att berättelsen hänger ihop?

Ja, jag anser att min bedömning är bättre än tingsrättens.

Göran:

Återigen är Alexanders bedömning bättre än tingsrätternas, och även bättre än åklagarens och polisens. Om Quick ljög om alla mord som han erkände borde det rimligen ha märkts på honom. Men ingen fick den uppfattningen. Alla som jobbade med målen fick tvärtom intrycket att hans berättelser både hängde ihop och var sanna. Och det gäller även om han ändrade sig ibland.

14. TQs bakgrund med våld och tidigare övergrepp (s. 117 p. 1)

Thomas Quick hade en bakgrund med allvarliga övergrepp. Han dömdes för fyra sexuella övergrepp mot pojkar i slutet av 60-talet, varav ett som av åklagaren rubricerades som dråpförsök, en bedömning som domstolen dock inte ställde sig bakom. Han gjorde sig också skyldig till ett allvarligt knivöverfall år 1974. Han högg en man (Lennart Höglund) i dennes lägenhet i Uppsala 12 eller 13 gånger med en kniv, och det sågs som en tillfällighet att Höglund överlevde. Åklagaren meddelade åtalsunderlåtelse, dvs. det blev inte någon rättegång. Anledningen var att det stod klart att Quick skulle komma att återföras till Sätters sjukhus för sluten psykiatrisk vård oavsett om det blev någon dom eller inte. Vidare dömdes han år 1991, tillsammans med sin yngre kamrat M, för ett rån med inslag av kidnappning och allvarliga hot.

Alexander:

Quicks bakgrund med mycket klumpigt utförda brott där han formligen strött bevisning omkring sig talar såklart emot att han kunnat genomföra en mängd mord utan att lämna den minsta lilla bevisning efter sig.

Göran: Menar du att det saknar betydelse att han tidigare hade begått sexualbrott och våldsbrott, inkl. ett knivdåd där offret nästan dödades? (*Fråga 32*) Om jag förstår din kommentar rätt menar du att mer hade talat för Quick som gärningsman om han hade varit helt "vit" sedan tidigare än när han nu hade begått ett antal sex- och våldsbrott. Är det riktigt uppfattat? (*Fråga 33*)

Alexander:

Nej. Men hans kriminella bakgrund och mordet hade stämt bättre överens om han inte hade utfört sina tidigare brott oerhört klumpigt för att sedan utföra alla mordet utan att lämna minsta lilla bevis efter sig.

Göran: Det finns ju en betydande skillnad mellan mord och andra personbrott däri att man vid mord inte lämnar någon kvar som kan berätta vad man gjort. Bevisvärdet av att han tidigare begått våldsbrott och sexbrott är framför allt att han visat sig kapabel att göra det, och att han också varit kapabel att nästan döda. Men jag kan inte se att de tidigare brotten skulle vara särskilt "klumpigt utförda" som du skriver, eller att han "formligen strött bevisning omkring sig". Berätta gärna vilka bevis som du menar att han skulle ha "strött" omkring sig.

Alexander:

Även när man begår mord så kan man bli sedd, lämna saker efter sig m.m. Quick ska ju ha haft medhjälpare med sig vid varenda mord men ingen av dem har styrkt hans berättelse på något sätt.

Vid gisslantagandet t.ex. så hade Quick maskerat sig så klumpigt att han genast blev igenkänd.

Göran:

Alexander skriver att Quick ska ha haft medhjälpare med sig vid alla mord, men vid tre av de mord som han dömdes för var han ensam (Johan Asplund, Trine Jensen, Gry Storvik). – Det må vara att maskeringen vid gisslantagandet var dålig, men det kan knappast ha någon större betydelse för betydelse av frågan om han begått morderna eller inte. Genom de sex- och våldsbrott han begick visade han sig inte vara främmande för den sortens brott. Det har en viss betydelse när man ska bedöma sannolikheten av att han talade sanning när han sa att han hade begått morderna.

15. Den psykiatriska diagnosen (s. 117 p. 2)

År 1970 uttalade läkaren i ett rättspsykiatriskt utlåtande att Thomas Quick var en sadistisk pedofil som var utomordentligt farlig för annans säkerhet. Vid en rättspsykiatrisk undersökning i mars 1991 fick Thomas Quick den kliniska diagnosen personlighetsstörning på borderlinenivå kombinerad med allvarlig impuls kontrollstörning och sexuellt perverterat beteende med sadomasochistiska drag.

Alexander:

Quick hade en pedofilidiagnos. Hans pedofili riktade sig mot unga pojkar. Detta kan utgöra ett motiv i Johan-fallet.

Göran: Menar du alltså att hans psykiatriska diagnos i det här fallet kan ha betydelse som stöd för misstankarna mot Quick? Vilken roll spelar då denna omständighet enligt din mening om man lägger ihop den med bevisningen i övrigt? (*Fråga 34*)

Alexander:

Det är som sagt ett motiv. Det har inget bevisvärde i sig.

Göran: Varför har inte motiv något bevisvärde? Betyder det att motiv eller avsaknad av motiv saknar betydelse för bedömningen av bevisvärdet när det gäller ett mord? (*Fråga 92*)

Alexander:

Det har inget bevisvärde i sig. Vilket bevisvärde anser du att Quicks avsaknad av motiv i morderna mot Yenan Levi, Therese Johannesen, Trine Jensen, Paret Stegehuis och Gry Storvik har?

Göran:

Motiv har naturligtvis ett visst bevisvärde. Men här är det inte motivet som är viktigt utan Quicks person. Att Quick bedömdes vara en sadistisk pedofil som var utomordentligt farlig för annans säkerhet och att han ansågs ha en allvarlig impuls kontrollstörning och sexuellt perverterat beteende med sadomasochistiska drag, det har betydelse för bedömningen av om han var kapabel att begå morderna.

16. Alla utredningar nedlagda när han erkände, mordet ouppklarade (s. 118 p. 3)

Under de år då Quick var ute från Säter, 1976–91, skedde många mord som var ouppklarade och betraktades som ”kalla”, dvs. de aktiva polisutredningarna hade avslutats. Quick erkände att han hade begått i varje fall fjorton mord under dessa år, därtill ett par mord före år 1976 som inte heller hade klarats upp. Det rörde sig om personer som utan tvivel var mördade eller i några fall försvunna sedan många år.

Alexander:

Detta saknar helt betydelse.

Göran: Varför menar du att det saknar betydelse att det inte fanns någon annan rejält misstänkt person när han erkände? Hade det inte varit mindre skäl att tro på hans erkännande om polis och åklagare hade någon annan huvudmisstänkt? (*Fråga 35*) Varför hade det inte varit större skäl att tro på Quicks återtagna erkännande om mordet hade klarats upp med någon annan gärningsman? (*Fråga 36*)

Alexander:

Nej, vad polis och åklagare tror är inte bevis. Dessutom innebär ju inte avsaknad av åtalad att det inte finns misstankar mot någon.

Att någon har dömts eller friats är inte heller bevis. Om det finns bevis mot någon så sänker det såklart värdet av bevisen mot andra.

Göran: Men här handlar det ju inte om vad polis och åklagare ”tror” utan om den omständigheten att man inte hade lyckats få fast den skyldige när Quick erkände, och inte heller har lyckats med det efteråt – om det nu inte var Quick som var skyldig förstås. Men jag noterar att du menar att denna omständighet (p. 16) helt saknar betydelse vid en bedömning av bevisvärdet mot Quick.

Alexander:

Att man inte lyckats få fast den skyldige efter Quicks erkännande säger ju inget alls eftersom man slutat leta. Att Quick erkänner ouppklarade mord/försvinnanden är väl närmast en självklarhet?

Göran:

Alexander tycker att det är ”närmast en självklarhet” att Quick erkänner ouppklarade mord. Om det är en självklarhet, varför är det då inte fler som erkänner ouppklarade mord? Finns det någon person över huvud taget som har erkänt en stor mängd ouppklarade mord och lämnat berättelser om hur de gick till? Jag påstår att Quick är tämligen unik i detta avseende. I Sverige är han det naturligtvis, men troligen är han det också i världen. Jag känner i varje fall inte till någon annan. – Alexander skriver också att det inte säger något att man inte har lyckats få fast den skyldige efter Quicks erkännanden eftersom man slutat leta. Det håller jag med om, men jag har inte heller hävdat att det skulle ha någon betydelse. Det avgörande är att fallen var ”kalla” när Quick erkände, att han mycket väl kunde ha begått alla mordet (han har inte alibi för något) och att inget egentligen talar emot att han gjorde det.

17. Det finns ingen annan rejält misstänkt (s. 118 p. 3)

Det fanns vid tidpunkten för åtalen inte någon annan rejält misstänkt beträffande något av mordet, och det finns fortfarande inte någon rejält misstänkt. Beträffande Johan Asplund ska dock sägas att en annan man åtalades och dömdes i tingsrätten för att ha fört bort Johan. Han frikändes sedan i hovrätten.

Alexander:

Jo det finns det. I Johan-fallet var moderns före detta pojkvän misstänkt. Han dömdes också i tingsrätten för bortförandet av Johan men friades i hovrätten. Mot honom finns det också en hel del bevis och besvärande omständigheter. Han hotade inför vittnen att hämnas på Johans mor genom att ge sig på Johan. På morgonen när Johan försvann såg vittnen hans bil parkerad på gräsmattan bakom huset där Johan bodde. Han kände till Johans morgonrutiner och Johan verkar ha lockats till altandörren under frukosten och efter att hans mor gått till arbetet.

Göran: Har du läst hovrättens frikännande dom? Hur kommenterar du i så fall den i ljuset av de misstankar som du framför här? (*Fråga 37*)

Alexander:

Det är mycket länge sedan jag läste domen. Är det något särskilt med den som du tänker på?

Hur reagerar du på att Hovrätten anger att den misstänkte inte kan fällas för mord eftersom man inte hittat Johans kropp?

Har du någon kommentar till bevisningen mot Johan-mannen i ljuset av att du påstod att det inte fanns någon annan rejält misstänkt?

Göran: Jag tänker närmast på det här uttalandet av hovrätten (s. 72 m): ”Än mindre har utredningen visat att Andersson uppsåtligen berövat Johan livet eller av oaktsamhet orsakat hans död. Det är anmärkningsvärt att målsägandena i de sistnämnda båda hänseendena framställt sina påståenden utan att ens försöka prestera något som helst objektivt stöd för dem.” – Jag hittar inte ditt uttalande av hovrätten att han inte kan fällas för mord eftersom man inte hittat Johans kropp. Sa hovrätten verkligen så, och vad anser du i så fall om ett sådant uttalande? (*Fråga 93*) – Min kommentar till bevisningen om Johanmannen är att den var svag, även om han tycks ha ljugit en del om sina förehavanden. Han är säkert fortfarande misstänkt hos somliga, t.ex. hos Johans föräldrar. Men han kan inte anses ”rejält” misstänkt, framför allt på grund av det som hovrätten uttalade om bevisningen.

Alexander:

Bevisningen mot Johanmannen är ju mycket starkare än bevisningen mot Quick. Det fanns ju t.ex. vittnen som placerade honom på platsen vid tiden för försvinnandet, en plats som han inte hade något att göra på då.

Göran:

Alexander: ”Bevisningen mot Johanmannen är ju mycket starkare än bevisningen mot Quick.” Den ansvarskännande advokaten har talat! – Nå: Låt det vara hur det är med ”Johanmannen”. Det viktiga här är att det vid tidpunkten för åtalerna inte fanns någon annan rejält misstänkt beträffande något av morderna och att det fortfarande inte finns någon rejält misstänkt. I fråga om Therese finns misstankar mot en man från Pakistan, dock bara flyktiga sådana. Och i fråga om Levi finns misstankar mot en man som Levi besökte, även där dock utan någon bevisning. Beträffande fem av morderna finns ingen misstänkt över huvud taget. Jag tror alla förstår att detta säger något om misstankarna mot Quick efter hans erkännanden och berättelser.

18. Nästan alla uppfattade att TQ i huvudsak talade sanning (s. 118 p. 4)

Under drygt tio år var nästan alla som arbetade med terapin och utredningarna övertygade om att Quick talade sanning. Om han ljög lyckades han lura nästan alla under många år och alltså framstå som trovärdig trots de i så fall ganska omfattande lögnerna.

Alexander:

Nästan ingen som satte sig in i Johan-fallet uppfattade att Quick talade sanning.

Göran: Gäller det som du nu påstår även beträffande Christer van der Kwast, Seppo Penttinen, Sten-Åke Larsson, Kjell Långbergs, Jan Karlsson, Björn Jonasson, John Sjöberg, Sven Å. Christianson, Birgitta Ståhle, Bengt Eklund, Rolf Hammar och Kristina Almquist? (*Fråga 38*) Menar du att de inte satte sig in i Johan-fallet eller att de uppfattade att Quick ljög? (*Fråga 39*)

Alexander:

Jag menar att flera av dem inte satte sig in i fallet. Jag känner inte till någon utomstående som satt sig in i fallet och trott att Quick var skyldig. Men oavsett vilket så saknar det ju helt bevisvärde. Idag tror nästan alla att Quick ljög, skulle den svängningen i opinionen påverka bevisläget?

Göran: De jag avser med denna bevisomständighet är de personer som arbetade med Quickutredningarna. (Det framgår av det ställe i min bok som jag hänvisar till.) Det var bland annat de som jag nämnde i min fråga 38. Menar du att det saknar värde för bedömningen av bevisningen att alla dessa personer uppfattade att Quick talade sanning? (*Fråga 38 upprepad*)

Alexander:

Ja det menar jag. Värdet av ett bevis påverkas inte ett dugg av vad någon, några eller alla tror om det. Om man lever i en tid när nästan alla tror på häxor så blir ju inte bevisningen för häxor starkare och om man hittar en mängd personer som tror att jorden är platt så blir ju inte bevisningen för en platt jord starkare av det.

Göran:

”Ja, det menar jag”, skriver Alexander som svar på frågan om det saknar värde för bedömningen av bevisningen att alla som jobbade med Quickärendena uppfattade att han talade sanning. (Jag behöver nog inte argumentera kring häxorna och tron på en platt jord.) Men borde det inte ha funnits misstankar om att han ljög om han faktiskt ljög om alla de 19 mord som han erkände? Borde inte någon ha anat ugglor i mossen? Självklart borde de det. Det utan tvivel mest sannolika är att Quick uppfattades som trovärdig därför att han var det.

19. Cigarrettpaketet med könshåren (s. 136 p. 36)

Man hittade ett cigarrettpaket med avklippta könshår från två personer gömda bakom en vägg i ett hus i Korsnäs där Thomas Quick tidigare hade bott. Cigarrettpaketet är från en tidpunkt som ligger efter den tid då han bodde i huset. Det går inte att DNA-bestämma könshåren. De hittades med hjälp av liksökhund. (Man letade där med hjälp av hunden för att Quick hade sagt att det kunde finnas något av intresse där.)

Alexander:

Johan hade ingen kroppsbehandling.

Göran: Varför menar du att det har betydelse för bevisvärdet av cigarrettpaketet med könshåren för Quicks allmänna trovärdighet? (*Fråga 40*)

Alexander:

Vad skulle cigarrettpaketet med könshåren ha för koppling till Quicks allmänna trovärdighet?

Göran: Man hittade det på en plats som han hade anvisat. Tror du att detta var en tillfällighet eller att han hade något med fyndet att göra? (*Fråga 94*)

Alexander:

Jag tror att han hade något med fyndet att göra. Det har dock inget med något mord att göra.

I min åtelkoja kan man hitta en konservburk som det har varit ärtsoppa i som nu är fylld med bränslepellets. Om den uppgiften bekräftas, stärker det min allmänna trovärdighet?

Göran:

Ibland har Alexander ovanligt svårt att hitta något svar, och detta är väl ett sådant exempel. Om man hittade ett cigarrettpaket med avklippta könshår från två personer gömda bakom en vägg i ett hus där Thomas Quick tidigare hade bott, och om man gjorde det efter att Quick sagt att man borde leta där eftersom det fanns en sak av intresse, då är det naturligtvis sannolikt att det är Quick som har lagt dit asken. Och att han har klippt bort könshåren från två personer. – (Det är okänt för mig om cigarrettasken finns kvar. Möjligen kunde man tänka sig att undersöka hårstråna med ny teknik, jag känner inte till om detta har övervägts.)

20. Zamos markeringar i ärenden som inte åtalades (s. 248 f.)

I september 1998 pekade Quick vid Sägmyra utanför Falun ut vad han kallade en ”levnadsstig” där han sa sig ha begravt fragment av kroppar vid sju platser på kort avstånd från varandra. Han ritade också en skiss med sju markerade punkter i form av en halv hästsko. Hunden Zampo markerade vid sex specifika punkter inom samma område. Hundföraren John Sjöberg skrev i protokollet från sökningen (daterat 1998-10-20):

Sammanfattning: Zampo visade inget intresse för någon speciell plats under huvuddelen av sökandet. Avslutningsvis sökte vi av en liten myr som låg utanför det ordinarie sökområdet. Vid detta sök blev Zampo som förbytt och han markerade på 6 platser i en hästskoform på myren. Han nosar intensivt över hela myren och är väldigt energisk i sitt sök.

På den här punkten råder det en viss osäkerhet i frågan om skissen ritades före hundsöket, eller om det möjligen var tvärtom. Klart är i varje fall att John Sjöberg och Zampo innan sökningen skedde inte visste något om Quicks utmarkerade punkter. Enligt Penttinen är det vidare en självklarhet, för det fall hundmarkeringarna låg före skissen i tiden, att Quick inte fick veta något om hur hunden hade markerat.

Flera liknande resultat erhöles vid sökningar som gjordes med Zampo och andra hundar under utredningen om mordet på Therese Johannessen.

Ytterligare ett exempel på Zamos förmåga att hitta platser som Thomas Quick pekat ut finns från utredningen om Marianne Rugaas Knutsens försvinnande. Quick erkände att han hade dödat flickan inte långt från den plats där han sa sig ha dödat Therese Johannessen. Någon vallning med Quick skedde inte i denna utredning. Men från förhørsrummet i Säter

beskrev han ett skogsparti i närheten av Klunds kyrka i Örje i södra Norge. Hans vägbeskrivning var så pass tydlig i förhållande till kyrkan att det var lätt att hitta den plats som han beskrev. Där markerade också såväl Zampo som norska liksökhundar. Inga fynd gjordes förutom kolrester. Att det söktes med olika hundar var ett led i en kvalitetssäkring.

På flera av de ställen där sökhundarna markerade togs även fosfatprov, dvs. jordens fosfathalt testades. Det visade sig att de s.k. fosfatkartorna i hög grad överensstämde med hundarnas markeringar. Fosfatmätningarna gör dock inte skillnad mellan människa och djur, varför de kunde användas endast för att dels avgöra var sökningar med hund borde ske, dels bekräfta värdet av hundens markeringar.

Alexander:

Har inget med Johanfallet att göra, samt se punkten 3.

Göran: På flera av de ställen som Quick angav och hunden markerade hittades faktiskt föremål som kunde kopplas till Quicks berättelser. Och i exempelvis utredningen om mordet på Marianne Rugaas Knutsen markerade hunden på en plats som Quick beskrivit i förhörsrummet. Hur menar du att Quick bar sig åt för att ange dessa ställen om han bluffade? (*Fråga 42*) Och varför har det inte betydelse för Quicks allmänna trovärdighet att hunden markerade på platser som Quick hade angett? (*Fråga 43*) (Se även mina kommentarer angående punkt 3.)

Alexander:

Vi var ju överens om att begränsa diskussionen till ett enskilt fall.

Göran: Ja, det var vi. Men jag menar att en del saker som inte har särskilt med Johan-fallet att göra har betydelse för bevisvärdet i det fallet, liksom i de andra. Om exempelvis Zampo på mängder av ställen kunde hitta till de platser som Quick pekade ut, då ökar det bevisvärdet av hundens markeringar generellt. Och därmed ökar det värdet i Johan-fallet.

Alexander:

Jag tror att diskussionen blir för omfattande om vi drar in alla Zamos markeringar. Zampo söker i minst 41 olika sökområden. I 36 av dessa sökområden så markerar han och han markerar sammanlagt 58 gånger. Av de markeringar så var minst 21 utanför områden som Quick hade angett. Ingen av dessa 58 markeringar har lett till något fynd som kunnat knytas till något mord eller försvinnande.

Du får gärna visa dokumentation där Zampo hittat till platser som Quick pekade ut.

Göran:

På min hemsida ligger nu ytterligare dokument som handlar om hundsöken. Följande finns där: "Hundsök Johan" med dokument avseende Västansjö, Åvike, Ryggen och Ropudden, "Främby mm stor PM" med dokument från Främby udde, Drammen flera tester av Zampo och Sågmyra, "Vallnings-PM Främby 2000" med anteckningar och en PM av Seppo Penttinen från vallning vid Främby udde samt fotodokumentation, "Hundsök prot 001020" med protokoll från hundsöket på Främby udde, "Levnadsstig skiss" med den skiss som Quick gjorde avseende Vidåsberget i Sågmyra (se ovan), "Förhör levnadsstig" med förhör avseende samma plats och "Vidåsberget hundsök 981020" med protokoll från hundsöket där. – Det torde stå klart för alla som är beredda att tänka öppet på detta att Quicks utpekanden av platser där han hanterat kroppsdelar av döda barn får stöd av den omständigheten att liksökhundar, framför allt Zampo, hittar just de platser som Quick har pekade ut. Jag ställer frågan igen: *Om Quick ljög när han påstod att det skulle finnas fragment efter döda barn på vissa platser, hur bar han sig då åt för att peka ut just de platser där hunden/hundarna*

skulle komma att markera för död människa? Det gjorde han ju nämligen i Åvike (Johan Asplund), i Västansjö (Johan Asplund), på Främby udde (Johan Asplund), i Örjeskogen (Therese Johannessen), vid Klunds kyrka (Marianne Rugaas Knutsen) och på Vidåsberget i Sågmyra (okänd vilket eller vilka mord).

21. *Inte alibi (s. 118 p. 5)*

Quick har inte alibi för något av de mord som han erkände och sedan sa sig inte ha begått.

Alexander:

De flesta har inte alibi för ett datum 13 år tillbaka i tiden, inte ens nu med alla digitala spår.

Göran: Menar du att det saknar betydelse för bedömningen av sannolikheten för Quicks skuld i Johan-målet att han inte har alibi för mordtidpunkten? (*Fråga 44*)

Alexander:

Ja. Alibin har ett negativt bevisvärde. Avsaknad av alibi har inget bevisvärde.

Göran: Jag menar att avsaknad av alibi har ett visst bevisvärde när det gäller så många fall som det handlade om med Quick (ca 20-25). Och därmed har det betydelse även för Johan-fallet. Att han aldrig har alibi talar för att han talade sanning när han erkände. Han borde ha kunnat komma fram med åtminstone något alibi när han tog tillbaka sina erkännanden för att göra sannolikt att han ljugit.

Alexander:

Fast han har ju haft alibi för vissa av de erkända mordena. T.ex:

Thomas Blomgren blev mördad när Quick var på sin konfirmation som styrks med flera vittnen och fotografier.

När Therese Johannesen försvann så har Thomas Quick samtidigt antecknats som närvarande på sin arbetsplats.

Han angivna medhjälpare har ju också haft alibi i vissa fall.

Göran:

Quick hade inte alibi i något av de fall som Alexander nämner. Mordet på Thomas Blomgren begicks vid en tidpunkt då Quick kunde ha varit i Växjö trots konfirmationen. Han berättade själv om hur det gick till. Och ingen har sagt att han skulle ha varit på sin arbetsplats (kiosken i Grycksbo där han oftast var ensam) vid tidpunkten för Thereses försvinnande. Den anteckning som finns om närvaro sa han sig ha gjort själv. Att Quick inte hade alibi för något av de 20-25 mord som han erkände talar för att han inte ljög. Han hade bort kunna finna alibi för åtminstone något av mordena om han verkligen hade haft det.

22. *Mycket få konkreta omständigheter som talar mot hans skuld (s. 118 p. 5)*

Det hade vid åtalerna och domarna inte kommit fram något som i egentlig mening talade för att han var oskyldig till dem. Inte heller senare har det kommit fram något sådant.

Alexander:

Att han trots erkännandet inte lyckats få någon omständighet rätt och inte lyckats leda polisen till några bevis är en konkret omständighet som talar mot hans skuld.

Göran: Vad säger du då om t.ex. styckningsplatsen, det gröna huset, platserna där han sa sig ha hanterat Johans kropp, pojken, tröjan, slamsugningsbilen, dieselljudet, damen som ropade, födelsemärket och bråcket? Innebär de att han ”inte lyckats få någon omständighet rätt och inte lyckats leda polisen till några bevis”? (*Fråga 45*) Kan du ange någon annan konkret omständighet som talar mot hans skuld? (*Fråga 46*) Vilken betydelse har det enligt din mening att det mycket väl kunde ha varit han? (*Fråga 47*) Eller menar du att det är mer eller mindre uteslutet att det var han? (*Fråga 48*)

Alexander:

Se tidigare punkter där de omständigheterna tas upp.

Jag kommer inte på någon mer konkret omständighet nu.

Det har samma betydelse som att det mycket väl kunde ha varit du, eller statsministern.

Det är närmast uteslutet att det var han.

Göran: Eftersom du säger att det är närmast uteslutet att det var han vill jag ställa den här frågan igen, du har inte svarat på den tidigare: Hur bar han sig åt om han bluffade när han pekade ut en plats och sa att han hade hanterat mordoffrets kropp där? Hur bar han sig åt för att peka på just den plats där liksökhunden skulle komma att markera senare? Var det en ren gissning som ledde honom rätt? Eller har polisen och hundföraren fejkat ett korrekt resultat? (*Fråga 95, ungefär som Fråga 6*)

Alexander:

Jag har inte sett något som visar att Zampo markerade på just den plats som Quick pekat på, dokumentationen visar tvärtom att Zampo inte har markerat på de utpekade platserna, men det avhandlas ju ovan.

Göran:

Varken Alexander eller någon annan Zampo-skeptiker (t.ex. Christian Dahlman) har kunnat ge något rimligt svar på den fråga jag ofta har ställt om hur Quick kunde ha burit sig åt. Det beror naturligtvis på att det inte finns något annat svar än att han talade sanning. Vad Alexander försöker med – nu liksom tidigare – är att det inte finns något som visar att Zampo markerade på just den plats som Quick pekat på. Men hundföraren svarar genom sina protokoll för att Zampo markerade där kryssen eller motsvarande markeringar finns på kartorna i Åvike, Västansjö, Sägmyra, Främby, Örjeskogen och Klund. – Notera alltså att det finns mycket få konkreta omständigheter som talar emot Quicks erkännanden och att Alexander inte kan komma på några sådana. Talar inte detta med ganska avsevärd styrka för att han talade sanning?

23. Inget i förundersökningarna gav skäl till misstanke att TQ ljög (s. 118 p. 6)

Om man studerar förhörprotokollen och förundersökningarna i övrigt finns det inte något som visar något annat än att det rörde sig om ett omsorgsfullt och skickligt genomfört polisarbete. Det fanns inte något i förundersökningarna som i egentlig mening gav anledning till misstankar om att allt var båg.

Alexander:

Jo. Att han inte kunde beskriva Johan korrekt till utseendet. Att han angav att han gömt skelettdelar på olika platser men att inga hittades. Att han ändrade sina uppgifter i enlighet med vad han fick veta m.m. ger skäl att misstänka att han ljög.

Göran: Menar du att han angav vissa platser där det skulle finnas skelettdelar men att inget hittades där? (*Fråga 49*) – Jag ska kolla med Seppo Penttinen hur det var med Quicks uppgifter om Johans utseende och skelettdelarna.

Alexander:

Ja, han anger ett stort antal platser där det ska finnas skelettdelar men inget hittas. Eftersom historien hela tiden ändras så ger han ju flera olika versioner var olika delar ska ha hamnat, men man hittar inget på någon av de platserna. Även att han ändrar sig fram och tillbaka ger ju skäl att anta att han ljuger.

Göran: Både Seppo Penttinen och Gubb Jan Stigson säger att det aldrig var något riktigt resonemang i rättegångarna om hur Johan såg ut. Fallet hade ju varit omskrivet i årtal och bilder hade publicerats både i tidningar och på TV. Det förutsattes alltså att Johans utseende var känt, precis som klädseln. Du skriver att han inte kunde beskriva Johan korrekt till utseendet. Men när han i de inledande förhören fick frågor om detta sa han att Johan var nyklippt – vilket han var – och att han ville minnas att ”han inte var så äppelkindad” som på tidningsbilderna – vilket också stämde rätt väl. Beträffande klädseln fick han i det andra förhöret frågor om Johans jacka och sa sig då minnas att insidan var röd. Han reserverade sig dock för att han kunde ha förväxlat det med att den var blodig. Johan hade en vändbar jacka med blå utsida och röd insida, men då med den blå sidan utåt.

Så hur fel var hans uppgifter egentligen, och vilken är din källa? Och varför tror du Quick beskrev Johans utseende felaktigt om det var välkänt genom alla bilder och han ville bli trodd om att ha mördat pojken? (*Fråga 96*) – När det gäller skelettdelar kan inte Seppo Penttinen minnas någon av Quick utpekad plats förutom den där han sa sig ha slängt huvudet. De platser som han i övrigt pekade ut var sådana där han på olika sätt hanterat kroppsdelar som han sedan flyttat på. Skulle du vilja ge mig källan till ditt påstående att Quick angav ”ett stort antal platser där det ska finnas skelettdelar men inget hittas”? (*Fråga 97*) Kan jag få be dig att nämna den omständighet i förundersökningen som gav starkast skäl till misstanke att Quick ljög? (*Fråga 98*)

Alexander:

Quick uppger flera gånger att Johan var magrare än på bilderna (inte så äppelkindad) – Detta är fel inte enligt Johans föräldrar.

Uppgiften om att Johan var nyklippt finns med i media från första dagen efter Johans försvinnande.

Quick lämnar olika uppgifter om Johans kläder. Uppgiften om blå täckjacka med röd insida fanns med i media från första dagen efter Johans försvinnande. Alla andra uppgifter om kläderna är fel, och olika i olika förhör.

Förhör den 25 april 1993: Den ena handen gömd i en bäckfåra vid Ryggen och den andra handen vid Bergvik.

Förhör 28 maj 1993: Handen är nedgrävd i en dikeskant i Ryggen.

Förhör 27 september 1993: Bålen, benen och armarna gömdes vid järnvägen i Ryggen i eller vid ett skjul, i närheten av det ställe han gömt handen på.

Förhör 26 januari 1994: Benen kastas från Sandöbron. Bålen tas med till Ryggen och göms någon kilometer in i skogen.

Oktober 1993: Bergvall gör en resa till Ryggen och hittar platsen där bålen är gömd och platsen där ena handen är gömd.

Förhör 14 april 1994: Quick berättar om resan och att han skulle ha hittat benbitar från Johan som han svalt.

Förhör 20 september 1994: huvudet bärs in i skogen vid Åvike. Benen och armarna kastas från Sandöbron. Bålen begravs i en grund grop vid järnvägen i Ryggen. Den ena handen göms i en bäck i Ryggen och den andra i ett hus som Quick bott i i Falun eller Borlänge.

Förhör den 10 april 1995: Quick bror tar med sig huvudet hem och resten av

kroppsdelarna göms i Ryggen.

Förhör 3 juni 1998: Johan stryps och styckas vid en arbetsbod. Ingen kroppsdel slängs från Sandöbron. I Norrala kastar han den ena handen. En hand göms i en bäck i Ryggen. En del av bäckenbenet lämnas ute i skogen i Ryggen. Resten av bålen tar han med till Hovsjö Korsnäs och begraver nära ett rött hus. Resten av kroppen tar han med hem och gömmer senare vid Jungfruberget.

Vallning i Ryggen 8 juni 1998: Quick anvisar flera platser där han gömt delar av Johan.

Förhör 15 september 1998: Quick berättar att det finns ett fingerben i en bäck och en del av höftbenet i en dalsänka i Ryggen.

Förhör 18 augusti 2000: Quick anger att det finns delar av Johan i Ryggen och i Falun.

Quick hade under åren kontrollerat att delarna fanns kvar och att Kraniet fanns i Sundsvall och att andra skelettdelar fanns vid Främby Udde och i Sågmyra.

PM 24 augusti 2000: Quick har gömt kraniet vid en väg de åkte på vid vallningen 1993.

Han har ett säkert gömsle i Falun. Det kan finnas en liten skelettdel i Ryggen.

Vallning 9 september 2000: Johan mördas och styckas vid bilen. Inget lämnas i Åvike.

Förhör 10 september 2000: Han kastar huvudet från höjden och det hamnar 25-40 meter nedanför branten. I Ryggenområdet lämnas en mindre bit och det mesta, t.ex. bäckenbenet, lämnas vid Främby Udde och i Sågmyra.

Vallning 27 september 2000: Quick har sett ett av sina gömslen från en stig vid Främby udde och att han vid vallningen ringat in gömslet.

Förhör 4 oktober 2000: Vid vallning har han fått ögonkontakt med Johans kvarlevor i Grycksbo, Sågmyra eller Främby udde.

Vallning 16 oktober 2000: En bit av ett underarmsben och en ländryggskota gömdes vid Främby udde.

Den omständighet som ger starkast skäl att misstänka att Quick ljög är ju att han ändrar sin berättelse så oerhört många gånger.

Göran:

Alexander räknar upp en massa exempel från förundersökningsprotokoll där Quick sa var han hade gjort av kroppsdelar. Men dessa uppgifter var oanvändbara för polisens bevisningsarbete om han inte också angav platserna på ett sådant sätt att det var möjligt att hitta kroppsdelarna i fråga många år senare. Och det gjorde han inte, eller också var det för sent. Han hade sina gömslen som han inte kunde avslöja, sa han, och i övrigt pekade han ut platser där han hade hanterat de döda kropparna efter Johan och Therese. (Av övriga mordoffer återfanns kropparna efter Trine Jensen, Gry Storvik, Yenon Levi och makarna Stegehuis intakta, medan man hittade kroppsdelar efter Charles Zelmanovits.) Det som Alexander här säger visar naturligtvis inte att något var fel i förundersökningen eller att det som Quick berättade var båg. Och det är detta som den här punkten handlar om, att förundersökningen var i allt väsentligt skickligt utförd och inte – som det har hävdats – synnerligen oskickligt. Nu säger Alexander att ”den omständighet som ger starkast skäl att misstänka att Quick ljög är ju att han ändrar sin berättelse så oerhört många gånger”. Men han förklarade själv varför han gjorde ”medvetna avvikelser” och först så småningom hittade fram till hela sanningen. Det avgörande är att hans berättelser var sådana att det inte finns något i förundersökningen som talar för *att han ljög när han erkände morden*. De inledande felen hade hela tiden rimliga förklaringar, och han lämnade mängder av uppgifter kring morden som polisen inte hade känt till innan han berättade. Om han hela tiden hade ljugit om sina erkännanden, vilket Alexander påstår, hade detta lyst igenom på många håll både i förundersökningen och vid rättegångarna.

24. Boken Kvarblivelse bör ha varit svår att ljuga ihop (s. 118 p. 7)

Thomas Quick skrev en bok, *Kvarblivelse*, som kom ut år 1998. Där väver han ihop berättelserna om de brott som han oomstritt har begått och andra händelser i livet med berättelser – i många fall detaljerade – om de mord som han erkände. Det är svårt att läsa boken utan att få intrycket att även det som han berättar om morderna är sant. Och om det inte är sant bör det ha varit svårt att skriva ihop med sanna berättelser på det sätt som han i så fall gjorde.

Alexander:

Vad har varit svårt att ljuga ihop med den?

Göran: Har du läst boken? (*Fråga 50*) Där väver han ihop berättelserna om de brott som han oomstritt har begått och andra händelser i livet med berättelser om de mord som han erkände. Enligt min mening är det svårt att läsa boken utan att få intrycket att även det som Quick berättar om morderna är sant. Tror du att han gjorde en sådan omfattande och komplicerad skrivoperation i syfte att framstå som trovärdig när det gällde erkännandet? (*Fråga 51*)

Alexander:

Nej, jag har inte läst boken bara om den. Men om något i den är svårt att hitta på så vill jag att du ger exempel på det. Att han vävt ihop mordhistorierna med sin egen biografi låter ju som närmast en självklarhet och inte som svårt att göra.

Quick har ju själv, vid tiden för boken, angett att han haft författarambitioner sedan 20-årsåldern. Det är väl antagligen anledningen till att han skrev boken.

Göran: Det är helhetsintrycket som är det viktiga. Han berättar om många sådana saker som helt klart har hänt och om ännu fler saker som, om han bluffade om morderna, inte hände. För mig känns det ganska osannolikt att en person skulle sätta sig och skriva en sådan bok, där alltså ungefär hälften handlar om mord som han har begått men som är påhittat. Och det gäller särskilt som texten inte kan anses ge ett påhittat intryck. Eftersom du ber om det tar jag ett exempel (s. 182 m): ”På sätt och vis vore det skönt, en befrielse, om polisen nu snabbt gör ett fynd av en kroppsdel. – Det förfärliga för de anhöriga (och för mig) är att det då skulle konstateras att T styckades (något som för övrigt nämndes i nyhetsrapporteringen idag). Detta skall då, för min alldeles privata del, vägas mot att fallet skulle slutföras snart. Men ... (detta men är tungt) vilken rättegång det skulle bli, vilken vånda, vilken *skada det idag* skulle åsamka mig. Jo, det skulle bli en skada, ett ärr av det märkligaste slag, och det vore både fel och orätt att blunda för det. Självfallet blir T-rättegången – både mordet på T och den rättsliga proceduren, ett *upprepat trauma och ett nytt*.”

Alexander:

Jag förstår inte vad som är svårt att hitta på med det. I Brotts och straff kan du nog hitta bättre beskrivningar av ångest över ett mord, som ju är lika påhittat.

Göran:

Jag tror att de flesta som läser boken drar samma slutsats som den jag noterade när jag hade läst ut den: ”En invändning om att detta är påhittat väcker inte något rimligt tvivel, om man ska uttrycka det i bevisstermer.” Boken är bemängd med berättelser och reflektioner kring morderna. Jag tar ytterligare ett exempel här (s. 63): ”Att idag minnas det sista mordet är att också samtidigt, parallellt med det, minnas de övriga (jag tror att det går att leva med ett mord på sitt samvete – det går då att hitta alla de olyckliga omständigheter och tillfällen som ledde fram till det: jag var tokig en gång men det händer inte flera gånger – det är tufft att säga: - Jag har mördat. Det går nästan inte att säga: - Jag har mördat två. Att säga och samtidigt minnas att jag dödat sex unga människor går inte, kan inte vara möjligt och ändå ...) och detta samtidiga minne är det allra svåraste att äga och finnas tillsammans

med. Det rymmer så mycket: De levande ansikten jag mötte och som jag ser dödas, som jag i mina händer minns (mina händer minns själva dödandet OCH döden) och vars kroppar jag lemlästar, begraver och bevarar delar ifrån.” – Det är visserligen möjligt att skriva en bok som denna utifrån rena fantasier, men enligt min mening bär det inte sannolikhetens prägel. Varför skulle Quick vilja gå så djupt i sin vända kring mordet, om han inte hade begått dem?

25. TQ skrev grova sexualsadistiska texter på Säter (s. 119 p. 8)

I sitt kollegieblock på Säter skrev Quick – efter att han hade börjat erkänna mordet – explicita detaljerade texter med sexuell njutning kopplad till pojkars död, förtäring av kroppsdelar m.m. (Jag avstår från att citera ur texterna.)

Alexander:

Ja, han var ju sadistisk pedofil.

Göran: Just det. Menar du ändå att den omständigheten att han var sadistisk pedofil saknar betydelse för bedömningen av bevisningen mot honom? (*Fråga 52*)

Alexander:

Det generella kan inte användas för att bedöma ett enskilt fall.

Göran: Men menar du att det saknar betydelse för bedömningen av bevisningen? Kan du svara ja eller nej på den frågan? (*Fråga 52, upprepad*) Det kan nämnas att Quick också samlade på sig en hel del barnpornografi när han satt på Säter.

Alexander:

Ja det saknar betydelse för bedömningen av bevisningen. Det är ett skäl att misstänka honom däremot. Om en pojke försvinner och det fanns sadistiska pedofiler i området så bör de utredas så snabbt som möjligt.

Göran:

Att Quick var sadistisk pedofil har naturligtvis betydelse för bedömningen av bevisningen mot honom. Det är en omständighet som tillhör den s.k. ursprungssannolikheten. Om en person erkänner ett mord och det är väldigt mycket som talar för att han kan ha begått det, ställer man betydligt lägre krav på bevisningen i övrigt. Quick njöt uppenbarligen av att skriva ner detaljer om sexuell njutning kopplad till pojkars död, förtäring av kroppsdelar m.m. Det gör att det finns mycket god anledning att tro honom när han berättar om just sådana dåd.

3 Slutdiskussion

3.1 Göran

Utifrån den bevisning som Alexander och jag har gått igenom i den här promemorian skulle en domstol kunna skriva domskälen i en dom mot Thomas Quick (jag kallar honom så i denna PM) på ungefär följande sätt.

”Thomas Quick har erkänt att han dödade Johan Asplund, och han har berättat om hur det ska ha gått till. Erkännandet räcker inte för fällande dom, utan det fordras att det finns

bevisning som gör det ställt utom rimligt tvivel att han inte har hittat på att han begick mordet.

Quick har berättat att han tog Johan utanför dennes hem i Bosvedjan i Sundsvall när pojken skulle ge sig iväg till skolan vid 8-tiden på morgonen. För att försöka visa att han var på platsen den aktuella morgonen har han lämnat ett antal uppgifter om sakförhållandena där. Han har berättat att det kom en pojke ut genom porten bredvid innan Johan kom och att pojken hade en tröja med ett karakteristiskt mönster, att han hörde ett kraftigt ljud som från en dieselmotor när han befann sig invid en fönsterlös vägg i området, att han såg en konjaksbrun slamsugningsbil en bit bort i Bosvedjan och att han såg två damer promenera och hörde den ena ropa Lisa eller Elisabeth till den andra.

Vid kontroll har det visat sig att en pojke vid namn Stefan Lövgren sannolikt kom ut från porten bredvid strax före Johan och därvid kan ha haft en tröja av ungefär det slag som Quick berättat om och även ritat. Det har vidare visat sig att ett fläktsystem som går igång kl. 07.45 på morgonen avger ett ljud som vaktmästaren betecknar på ungefär samma sätt som Quick gjort, och att man kunde höra detta från en sådan fönsterlös vägg som Quick har beskrivit. Vidare har undersökningar visat att det mycket väl kunde ha funnits en slamsugningsbil i området den aktuella morgonen, eftersom några villor där ofta drabbades av vattenfyllda källare på grund av att en bäck svämmade över. Och slutligen har det visat sig att två kvinnor som arbetar i ICA-affären i grannskapet, varav den ena heter Liisa, kan ha passerat Quick vid den aktuella tiden på morgonen på väg till sitt arbete.

Att Quick kunnat ange ett antal omständigheter som visat sig i allt väsentligt korrekta talar med betydande styrka för att han befann sig i det aktuella bostadsområdet den morgon då Johan försvann. Detta gäller särskilt som han inte har lämnat några motsvarande felaktiga uppgifter. Det framstår som högst osannolikt att han skulle kunna hitta på en så träffsäker berättelse som den han avgett inför domstolen visat sig vara. Redan av detta anser sig tingsrätten kunna dra slutsatsen att det är ställt utom rimligt tvivel att Quick talar sanning när han berättar att det är han som ligger bakom Johans försvinnande.

Det finns dock anledning att redovisa även bevisningen i övrigt och den s.k. ursprungssannolikheten för att Thomas Quick kan vara gärningsman.

Quick har berättat att han dödade Johan och styckade hans kropp vid en liten brant [jag skrev tidigare "bergskam", men som Alexander påpekar är detta fel, det rör sig om en liten brant i berget, inte om en höjd] i Åvike utanför Sundsvall. Han tog med sig kroppsdelarna i platsäckar i den bil som han hade vid tillfället. Inför polisen har han pekat ut den plats där han ska ha styckat Johan. Vid ett senare tillfälle togs liksökhunden Zampo till platsen och anvisades ett ca 15 000 kvadratmeter stort sökområde i vilket den plats som Quick hade angett ingick. Enligt sökprotokollet markerade hunden på den plats som Quick hade pekat ut – en markplätt på ungefär 5 kvm – och inte någon annanstans inom sökområdet.

Det ter sig inte möjligt att Quick, om han hade ljugit om sin delaktighet, hade kunnat peka ut en plats där hunden skulle komma att markera en tid senare. Enda sättet för honom att lyckas med detta hade varit att placera ut fragment av en död människokropp på den plats som han angav innan hunden kom dit och anvisades sitt sökområde. Det framstår i och för sig som möjligt, men ytterst osannolikt, att han skulle ha gjort något sådant.

På motsvarande sätt pekade Quick ut en plats i skogen i Västansjö, nära Åvike, där han enligt egen uppgift kastade ner Johans huvud från en liten höjd. När Zampo togs dit markerade hunden inom det anvisade sökområdet på två platser som låg nedanför den angivna höjden, ca 20 meter bort med ungefär två meters avstånd. Någon annanstans markerade

inte Zampo. Detta visar med all rimlig säkerhet att Quicks uppgift om hur han förfarit är i de väsentliga delarna riktig. Tingsrätten kan inte se att han hade kunnat peka ut platsen i fråga och ange de båda markerade punkterna en bit från höjden, om inte hans berättelse hade varit riktig. Även här måste ju frågan ställas hur han skulle ha betett sig, om han hade ljugit, för att peka ut just den plats där hunden skulle komma att markera. Han kunde visserligen teoretiskt ha lagt ut fragment av en människokropp i förväg på ”rätt plats” (se ovan angående Åvike), men att han skulle ha gjort detta ter sig mycket osannolikt.

I målet finns ytterligare bevisning, så som att Quick berättade om två speciella förhållanden på Johans kropp som visade sig stämma rimligt väl, att han hittade till den plats i Åvike där han sa sig ha hanterat Johans kropp, att det uppmätts förhöjda fosfathalter på de platser där Quick pekade och hunden markerade och att Quick pekade ut ett strandområde vid sjön Runn utanför Falun där han sa sig ha hanterat kroppsdelar av Johan och där Zampo sedan markerade vid sökning. Quicks berättelse har varit sådan att det inte funnits anledning att betvivla dess riktighet. Han har visserligen ändrat sig flera gånger om hur han förfarit och var olika händelser har ägt rum. Men han har gett rimliga förklaringar till detta, och omständigheten inverkar därför inte vid bedömningen av bevisningen mot honom.

Thomas Quick har en bakgrund med åtskilliga tidigare övergrepp mot bl.a. unga pojkar och flera våldsdåd. Han har psykiatriskt bedömts som en sadistisk pedofil som är utomordentligt farlig för annans säkerhet och med en allvarlig impuls kontrollstörning och sexuellt perverterat beteende med sadomasochistiska drag. Han har inte alibi för mordet på Johan, och det finns inte något i utredningen som på allvar talar emot att hans berättelse är riktig.

Allt sammantaget är bevisningen mot Thomas Quick sådan att det inte råder något som helst tvivel om att hans erkännande är riktigt och att han sålunda är skyldig till mordet på Johan Asplund.”

Jag menar att bevisningen mot Quick i Johanmålet sammantaget är utomordentligt stark. Allra starkast är hundmarkeringarna på tre platser. Men även omständigheterna kring Johans bostadsområde och Quicks uppgifter om märkena på hans kropp är viktig bevisning. Härtill kommer ursprungssannolikheten. Med den kännedom man hade om Quick var han en trolig gärningsman redan innan man började pröva bevisningen mot honom.

3.2 *Alexander*

Först en sammanfattning av bevisningen

Bevisen 1, 2, rör att TQ har beskrivit platser.

Detta bevisar ingenting. Vem som helst kan beskriva olika platser, det utgör inget bevis för att de har utfört någon särskild gärning på de platser de beskriver. För att det ska vara intressant ur bevissynpunkt att TQ har beskrivit en plats eller visat polisen till en plats så måste den platsen också kunna knytas till ett mord.

Bevisen 3,4,5, 20 rör sökhunden Zampo

Görans argument här är att det är osannolikt att Zampo skulle markera just de platser som Quick har pekats ut om inte Quick hade gjort något på de platserna som orsakade Zamos markering. Det är ett helt riktigt argument. Men det vilar på premisser som är **fel i sak**.

1. Zampo har **inte** markerat på de platser som Quick har pekats ut. Det framgår av dokumentationen att Zampo tvärtom har markerat på **andra** platser än de som Quick har angett. I de tre markeringar som är aktuella i Johan-fallet så har Zampo enligt hundförarens rapporter markerat utanför sökområdet både i Västansjö och

- vid Fränby udde. Bara i Åvike är markeringen inom sökområdet, men då markerar Zampo ett större område och det området är inte beskrivet på ett sätt som stämmer med någon av de platser som TQ pekat ut.
2. Zampo markerar **inte** enbart på lik. I test har han också markerat på t.ex. träkol. Även om något skett på alla de platser som Zampo markerar så behöver det som skett inte ha med lik att göra, det kan också röra sig om t.ex. lägereldar. Det har inte på något sätt visats att Zampo var ”lik-ren”. Det har inte heller visats att han skulle kunna vara det på grund av att han omöjligt kan vara tränad med likdelar.
  3. TQ har **inte** pekat ut bestämda platser. I Åvike har han angett minst tre olika platser för mordet. I Västansjö har han angett minst fyra olika platser där han ska ha lämnat huvudet (av ännu fler varianter av vart huvudet tagit vägen). Vid Fränby udde har han angett ett större område. Detta ökar såklart sannolikheten att Zampo skulle markera på någon plats som stämmer med vad TQ uppgett, men det gör han ändå inte. Detta är också anledningen att Zampo får stora sökområden, för att TQ:s uppgifter är för vaga för att snäva in sökområdena mer.
  4. Man har **inte** gjort några fynd med hjälp av Zampo.
  5. Zampo har **inte** haft möjlighet att markera även om han var ”lik-ren”. I Åvike ska han ha markerat på 20 år gamla blodrester. Även om det hade varit stora mängder blod (ett par liter som mest) så skulle allt det blodet ha brutits ned och det skulle inte finnas en enda doftmolekyl av mänsklig förruttelse kvar. Om Zampo kunde känna lukt av blod efter 20 år så skulle han också markera på alla andra blodspår som lämnas i naturen. Blodet bryts ned likadant oavsett om givaren är vid livet eller ej, det ”vet” inte blodet efter att det lämnat kroppen. I Västansjö ska Zampo ha markerat på två platser där ett huvud legat eller studsat för 20 år sedan. Vid Fränby udde ska Zampo ha markerat på benbitar som aldrig återfanns.

Beviset 6 rör fosfathalter

Påståenden är att Zamos markeringar har varit på platser med förhöjda fosfathalter vilket skulle styrka att biologiskt material brutits ned på platserna. Det är **fel i sak**, av dokumentation från Åvike framgår att Zampo **inte** har markerat där fosfathalterna var höga. Dessutom ska det varken i Åvike eller Västansjö ha lämnats något biologiskt material som skulle gett upphov till de förhöjda fosfathalterna.

Bevisen 7, 8, 9, 10 rör påstådda alldagliga observationer

TQ anger olika alldagliga observationer som ska styrka att han var på platsen för bortförandet vid tiden för bortförandet. Ingen av observationerna går att styrka. Utredningen talar istället emot att observationerna skett. Den äldre damen som kallades Lisa gick inte att finna, den enda Lisa man fann i området var 24 år och höggravid, dessutom kunde man inte placera henne på platsen. Om slamsugningsbilen var i villaområdet så kunde inte TQ se den från den plats han påstår att han sett den från, att någon slamsugning ska ha skett har inte gått att bevisa. Den pojke TQ ska ha sett har han inte lyckats beskriva på ett korrekt sätt och det är inte visat att pojken var på någon av de platser som TQ i olika versioner ska ha sett honom på. Fläktsystemet startade vid en tidpunkt då TQ placerat sig själv på en annan plats. Samtliga alldagliga observationer är så vaga och så alldagliga att det är märkligt att de gått att motbevisa till den grad som man lyckats med i Johan-fallet.

Beviset 11 rör kroppsliga egenheter hos Johan

TQ gissar på kroppsliga egenheter hos Johan, precis som han gör i de flesta erkännandena. TQ har radikalt **fel** i båda sina gissningar.

Beviset 12 är erkännandet

Ett erkännande har bara det bevisvärde som uppgifterna i erkännandet har. TQ har inte

kunnat lämna en enda uppgift som tyder på att han är gärningsman.

Beviset 13 berättelsen som sådan

TQ:s berättelse präglas framförallt av att han ändrar varenda detalj ett mycket stort antal gånger samt att när man försöker finna bevis för det han berättar så misslyckas man gång på gång och hittar bara bevis i motsatt riktning.

Bevisen 14, 15, 25 TQ:s person

TQ:s person är en sådan man kan misstänka för ett sådant här brott. Det är dock inget bevis.

Beviset 16, 17 mordet ouppklarat

Ja, annars skulle inte TQ ha erkänt det. Det finns dock en annan rejält misstänkt. En misstänkt som måste uteslutas för att TQ ska kunna fällas för mordet.

Beviset 18, argumentum ad populum

Detta är ett argumentationsfel.

Beviset 19, cigarettpaketet

Saknar totalt betydelse. Att TQ antagligen lagt två könshår i ett cigarettpaket och gömt detta bevisar ingen annan gärning över huvud taget.

Beviset 21, avsaknad av alibi

TQ **har alibi** för mordet på Johan. Den 7 november 1980, dagen för Johans försvinnande, har TQ antecknat i sin almanack att hans mamma kom hem från sjukhuset och samma dag hämtade han ut sobril på apoteket.

Beviset 22, svag omvänd bevisbörda

Tvärtom är bevisen för TQ:s oskuld mycket starkare än bevisen för hans skuld.

Beviset 23, Inget i FU som ger skäl att misstänka att Quick Ljög

Jo, bland annat att han får så många uppgifter fel, att han inte lyckas leda utredarna till ett enda bevis, att han inte har någon kontrollerbar kunskap om händelserna som inte offentliggjorts och att han ändrar sin historia ideligen.

Beviset 24, Boken svår att ljuga ihop

Knappast svårare än någon annan bok.

Angående Görans förslag till domskäl

De av Göran föreslagna domskälen innehåller inte mindre än **15 stycken sakliga fel**. Det måste anses högst anmärkningsvärt att få in så många sakfel i domskälen.

1. Att den andra pojken sannolikt kom ut från porten strax före Johan är inte visat på något sätt. Pojken har inte haft en sådan tröja som Quick beskrivit.
2. Det är inte visat att fläktsystemet startade klockan 07:45. Vaktmästaren är osäker på tiden men gissar på 07:30 plus-minus 15 minuter. Driftsteknikern är dock säker på tiden och anger att fläktsystemet startade klockan 07:15.
3. Historien om bäcken som svämmade över finns inte med i utredningsmaterialet. Det finns inte ens någon bäck i Bosvedjan. Den person som hörts om slamsugningsbilen har berättat att det utfördes spolning av ledningar i Bosvedjan under 1980, dock saknas uppgift om den aktuella dagen. Det ska också påpekas att TQ inte haft möjlighet att se något villaområde från den plats som han ska ha stått på.

4. Den enda Lisa man hittar i Bosvedjan avviker radikalt från TQ:s beskrivning. Hon arbetade på ICA som öppnade klockan 09:30. Hon, och hennes arbetsgivare, har uppgett att det är osannolikt att hon skulle befinna sig på torget klockan 07:30 men det går inte att utesluta.
5. Att de alldagliga iakttagelser skulle visa att TQ befunnit sig i Bosvedjan den 7 november 1980 är också fel i sak. Även om någon av uppgifterna skulle ha stämt så gäller de ju för varje morgon, och inte en specifik morgon.
6. Quick har lämnat motsvarande felaktiga omständigheter.
7. TQ har inte sagt att han mördade och styckade Johan vid en bergskam. Han har angett flera olika platser för mordet men ingen av dem är vid en bergskam. (Uppgiften om bergskam antagligen tillagd för att stämna med polisens teckning av hundmaerkeringar)
8. TQ har inte sagt att han tog med sig kroppsdelarna i plastsäckar. (Han hade dem i en kartong som blev genomsur av blod, men inget blod hittades i bilen)
9. Zampo markerade enligt sökprotokollet i ett område nedanför en brant. Denna beskrivning stämmer inte med någon av de platser som TQ angett för mordet.
10. Även om Zampo hade markerat på just den plats som TQ pekat ut så finns det andra sätt än utplacering av fragment av död människa som ”TQ kunnat lyckas med det”. Zampo har visat sig markera för andra saker än lik, t.ex. träkol. Platsen kunde t.ex. vara en lämplig plats för en lägereld. Zampo skulle också ha kunnat markera på att flera människor besökt platsen kort innan han kom dit.
11. TQ ska inte ha kastat huvudet från en liten höjd; i den version som ska stödjas av hundsöket. Han ska ha kastat det nedför en klippkant.
12. Zampo markerade **utanför** sökområdet i Västansjö.
13. TQ hade radikalt fel om båda förhållandena om Johans kropp som han angav.
14. Zampo har enligt kartskisserna inte markerat på platserna med förhöjda fosfatvärden.
15. Vid sjön Runn pekar TQ ut området efter att han upplysts om var Zampo markerat. Han lyckas dock ändå inte peka ut samma plats som Zampo markerat på/mot.

Förutom de 15 direkta sakfelen finns också logiska fel och värderingsfel. Men de går jag inte in på här. Att det krävs förvrängning av bevisningen för att kunna författa domskälen till en fällande dom visar med styrka att bevisningen är utomordentligt svag.

Den enda argumentation som har någon vikt i förhållande till Quicks skuld är påståendet att Zampo ska ha markerat på exakt de platser som Quick ska ha pekat ut. Här saknas dock dokumentation för Görans påståenden.

3.3 *Göran*

I detta mitt sista avsnitt går jag igenom de 25 bevisen/omständigheterna så kortfattat och illustrativt som möjligt. Jag vill visa dels vad bevisen/omständigheterna innebär, dels hur Alexander invänder mot dem. Jag tror att den läsare som öppet och ärligt granskar denna genomgång kommer att dra slutsatsen att den samlade bevisningen mot Thomas Quick, inkl. den s.k. ursprungssannolikheten, var och är överväldigande, och att invändningarna för det mesta är sökta och mycket lättviktiga.

Jag gör också en bedömning av vilket det ungefärliga bevisvärdet av varje bevis resp. omständighet enligt min uppfattning är. Det gör jag på en åttagradig skala där jag bedömer beviset vara *synnerligen starkt*, *mycket starkt*, *starkt*, *ganska starkt*, *ganska svagt*, *svagt*, *mycket svagt* eller *synnerligen svagt*.

Allra sist, i avsnitt 3.3.26, redovisar jag min samlade bedömning av bevisen och den s.k. ursprungssannolikheten, allt med beaktande av Alexanders invändningar. Och för den som är intresserad av en matematisk värdering anger jag där också min bedömning av det samlade matematiska värdet enligt Bayes sats av den viktigaste bevisningen. Jag skulle vara tacksam om Alexander ville ange ”sitt” matematiska värde på den samlade bevisningen, även om jag inser att det fordrar mycket räknearbete.

3.3.1 Styckningsplatsen i Åvike

Vid vallningen pekade Quick ut en plats i Åvike utanför Sundsvall där han sa sig ha styckat kroppen efter Johan Asplund. Platsen överensstämde med hur han hade beskrivit den i förväg och Alexander ifrågasätter inte att han hade varit där. Att Quick var på platsen med Johan som han sa är en möjlighet (alt. 1). Om han ljög när han sa det, så måste han rimligen ha varit på platsen antingen för att han någon gång före 1991 *förberedde en lögn* om att ha mördat Johan och såg ut en lämplig plats i terrängen att ljuga om (alt. 2), eller *av någon helt annan anledning*, varvid han kom ihåg den i polisförhören och bedömde att det var en lämplig plats att bluffa om att ha styckat Johan på (alt. 3).

Frågan är vilket bevisvärde det har att Quick beskrev en plats där han hade styckat kroppen och att han sedan hittade till den platsen. I vilken mån talar det för att han sa sanningen när han påstod att han hade mördat Johan?

Alexanders invändningar är i huvudsak dessa: Inga fynd har gjorts på platsen som knyter den till mordet. Quick kunde ha varit där när han och terapeuten var i Sundsvall efter hans erkännande i terpin. Eller han kunde ha varit där någon helt annan gång. Att han hade varit på platsen bevisar inget. (Han säger också i sitt sista inlägg att Quick inte sa att han tog med kroppsdelarna i plastsäckar, men det gjorde han. Det framgår bl.a. av den film som finns från rekonstruktionen.)

Enligt min mening talar detta bevis i hög grad för alt. 1, alltså att Quick hade varit på platsen med Johan, och att han således talade sanning om mordet. Det är ytterst osannolikt att det är alt. 2, dvs. att han var där före 1991 i samband med att han förberedde en kommande lögn om att ha mördat Johan. Alt. 3 är något mindre osannolikt, alltså att han hade varit där av någon annan anledning och under polisförhören bedömde att det var en lämplig plats att bluffa om. Dock kunde han inte ha åkt dit med terapeuten ”på väg till Stadsberget” som Alexander skriver. Åvike ligger inte alls på vägen dit. Och enligt terapeuten var de inte i Åvike.

Om man försöker bortse från all annan bevisning utom erkännandet (som ju är starkt kopplat till berättelsen om styckningsplatsen) måste det här beviset anses *mycket starkt*.

3.3.2 Grönt hus på väg mot Åvike

Quick berättade i förhör att det längs den väg han färdades mot Åvikeområdet låg ett hus på vänster hand med en ljusgrön färg. Vi har fört en diskussion om värdet av detta bevis. Om man godtar det som sägs i inledningen till föregående punkt – att Quick beskrev platsen i Åvike under polisförhören och sedan hittade dit – så har det gröna huset *inte något eget* bevisvärde i förhållande till beviset i föregående avsnitt.

3.3.3 Zamos markeringar på den angivna platsen i Åvike

Likhunden Zampo markerade tydligt där Quick sa sig ha hanterat den döda kroppen, och inte på någon annan plats inom det anvisade sökområdet. Det finns inte någon film på detta men däremot ett protokoll undertecknat av hundföraren och en skiss med ett kryss där hunden markerade. Platsen för markeringen motsvarar uppskattningsvis ca 5 kvadratmeter av de ca 15 000 kvm som hela hundsöket omfattade. Och det var just där som Quick hade pekat.

Alexander invände först att Zamos förmåga inte hade testats ordentligt, men den invändningen tycks han ha gett upp. Han har även nu i slutet kvar följande fem invändningar, vilka alla har diskuterats i promemorian:

- a. Hundens markering var inom ett större område, och det är inte beskrivet på ett sätt som stämmer med någon av de platser som Quick pekade ut. Det finns inte någon dokumentation som ger stöd för påståendet att hundens markering stämde med Quicks utpekande.
- b. Zampo markerade inte på enbart lik. I test har han också markerat på träkol.
- c. Quick pekade inte ut någon bestämd plats i Åvike utan tre olika platser.
- d. Det gjordes inte några fynd med hjälp av Zampo.
- e. Det var inte möjligt för hunden att markera för kroppsvätskor efter 20 år. Då skulle den också ha markerat för alla andra blodspår som lämnats i naturen.

Jag tar ytterligare en gång upp Alexanders invändningar en efter en, men mycket kortfattat:

- a. Det finns ingen substans i invändningen. Hundens markering var vid krysset, just där Quick hade pekat. Dokumentation finns i hundsökprotokoll från platsen, i protokoll från rekonstruktionen med Quick och på en film från rekonstruktionen.
- b. Det finns ingen substans i invändningen. Zampo hade markerat fel en gång och det fanns en förklaring. Han hade markerat rätt oerhört många gånger både före och efter, och han hade hittat döda kroppar på bl.a. djupt vatten. Och beviset skulle dessutom ha ett mycket högt värde även om det hade rört sig om en mycket dålig likhund. För den markerade ju faktiskt på endast den plats där Quick hade pekat.
- c. Det finns ingen substans i invändningen. Quick pekade ut en enda plats i Åvike där han hade sönderdelat pojken kropp. En film finns från en rekonstruktion på platsen där man ser Quick beskriva hur han dödade Johan och styckade kroppen. Han visar hur han lade kroppsdelar i säckar och hur han tömde kroppsvätska invid det låga berget.
- d. Det finns ingen substans i invändningen. Bevisvärdet ligger just däri att hunden markerade på precis den plats där Quick hade pekat. Quick sa hela tiden att han hade tagit med sig alla kroppsdelar från platsen.
- e. Det finns ingen substans i invändningen. Det är väl känt att hundar kan hitta likrester efter mycket längre tid än det rörde sig om här. Och likhundar markerar inte för blodspår efter levande människor.

Enligt min mening är detta ett *synnerligen starkt* bevis för att Quick talade sanning när han sa att han hade hanterat Johans kropp på platsen. För som jag flera gånger har frågat

Alexander utan att han har svarat: Hur bar sig Quick åt, om han bluffade, för att peka ut just den plats där hunden senare skulle komma att markera?

3.3.4 Zamos markeringar i Västansjö

I Västansjö, ett litet stycke från Åvike, markerade Zampo tydligt där Quick sa sig ha hantat den döda kroppen. Hundsöket är inte filmat men ett protokoll finns. Quick sa sig ha kastat ner huvudet från en liten höjd. Hunden markerade på två platser med några meters mellanrum ca 20 meter från höjden. Dokumentation från detta hundsök, liksom från många andra, finns på min hemsida.

Alexander invänder att hundmarkeringarna inte var där Quick hade pekat och att Quick hade angett minst fyra olika platser där han lämnat huvudet efter Johan. Han återkommer också till de allmänna invändningarna mot hundsöken, se punkterna b, d och e i avsnitt 3.3.3 nyss härovan. Från början invände han även ”Ska Quick ha kastat ett huvud 20 meter? Det är ju en prestation motsvarande världseliten inom damernas kulstötning”. Men den invändningen har han nog förstått att alla direkt kan genomskåda, så den har han släppt. – (I sitt sista inlägg skriver Alexander att Quick sa att han kastade huvudet från en klippkant och inte från en liten höjd. Det är fel. Vid rekonstruktionen gick han upp på den lilla höjden som han sa sig ha kastat huvudet från.)

Genom hela vår process med denna PM invänder Alexander att hunden inte markerade på de platser som Quick pekat ut, och han fortsätter att göra det trots att jag anvisar dokumentation där det tydligt framgår hur det var. Anledningen till att han gör detta måste vara att han förstår att saken är förlorad om han erkänner hur det var, nämligen att hundmarkeringarna är på precis ”rätt” platser. Och så är det i Västansjö, det framgår av polisprotokoll och en film från rekonstruktionen med Quick och hundförarprotokoll från hundsökningen. Tingsrätten konstaterade också: ”Vid sökning med hunden Sampo har denna markerat på de platser Quick uppgivit att han lagt ut, grävt ner eller på annat sätt hanterat Johans kvarlevor.” Varför skulle tingsrätten ha tagit så fel? Och vad spelar det då för roll om Quick under utredningen nämnde ytterligare tre platser där han skulle ha lämnat huvudet?

Enligt min mening är även detta ett *synnerligen starkt* bevis för att Quick talade sanning när han sa att han hade hanterat Johans kropp på platsen.

3.3.5 Zamos markeringar på Främby udde

Hundmarkeringarna på Främby udde utanför Falun är av ett delvis annat slag än de utanför Sundsvall (se avsnitten 3.3.3 och 3.3.4). Det avgörande med detta bevis är att det var Quick som sa att det skulle finnas små benfragment efter Johan ute på Främby udde. Detta var anledningen till att man åkte dit, och också anledningen till att man tog dit hunden två veckor senare. Zampo markerade sedan för död människa just inom det område där Quick hade pekat. Den simmade bl.a. under intensiv skullmarkering ut till en sten där Quick senare sa att han hade suttit och krossat ben efter pojken.

Alexander har här samma allmänna invändningar mot hundsöken som i de föregående två avsnitten (se 3.3.3 punkterna b, d och e). Och även i fråga om Främby udde invänder han att hunden markerade på andra platser än Quick hade pekat ut. De låg dessutom, säger han, utanför det anvisade sökområdet.

Även här visar dokumentationen tydligt att Zampo markerade inom det område som Quick pekade ut. Det var inte distinkta punkter på samma sätt som i Åvike och Västansjö, men det var rätt område. Och Zampo avvek inte från sökområdet, däremot enligt protokollet ”från sökmönstret”. – Om Quick ljög när han påstod att det skulle finnas fragment efter Johans döda kropp på Främby udde, hur bar han sig då åt för att ange det område där hunden senare markerade på flera platser för död människa?

Enligt min mening är även detta ett *synnerligen starkt* bevis för att Quick talade sanning när han sa att han hade hanterat Johans kropp på platsen.

3.3.6 Fosfathalterna i marken på utpekade ställen

Man mätte upp fosfathalterna i marken där Quick sa att han hade varit med Johan Asplund. Fosfat bildas när organiskt material förmultnar, och fosfathalten är högre ju mer som har förmultnat på platsen. Halterna var klart förhöjda på bl.a. de ställen där Quick sa att han hade hanterat pojkens kropp. På många ställen där de var klart förhöjda – som t.ex. där det hade legat djurkadaver i Åvike – markerade inte Zampo. På så sätt samverkar resultaten av hundsökningarna med resultaten av fosfatmätningarna. Fosfathalten ger ett bättre begrepp än hundsökningen om *storleken* på det som har förmultnat men ett sämre begrepp om *det förmultnade materialet*. Hunden ska bara markera för död människa, medan fosfatsamlingar finns även där det ligger eller har legat t.ex. ett dött djur.

Det som är kvar av Alexanders invändningar här är i huvudsak, som jag förstår det, att Zampo inte markerade på de ställen där fosfathalterna var höga.

Men detta är precis som det ska vara. Fosfathaltmätningarna användes för att undersöka om hunden hade markerat på platser med förhöjd fosfathalt, och också för att undersöka om den markerade överallt där fosfathalten var förhöjd. Det första gjorde hunden, men inte det senare.

Detta bevis bekräftar värdet av hundsökningarna men kan inte anses i sig ha något bevisvärde därutöver.

3.3.7 Mörk pojke i tröja med visst mönster

Quick beskrev att han såg en mörk pojke skynda sig ut från en angränsande port i förhållande till den där Johan senare kom ut. I utredningen och tingsrättens dom konstaterades att det på den angivna adressen hade funnits en pojke, Stefan Lövgren, vars utseende vid den aktuella tiden stämde väl med den beskrivning som Quick hade lämnat. När Quick ombads att ge detaljer som visade att han hade varit på plats när Johan Asplund försvann, berättade han om denna pojke. Han berättade också att pojken hade en stickad tröja med ett karakteristiskt mönster. Quick tecknade en skiss av tröjan. Tröjan hittades och mönstret stämde väl med teckningen.

Alexander invänder att pojkens utseende inte stämde med Quicks beskrivning och att mönstret på tröjan inte heller stämde med skissen. Vidare invänder han att Quicks uppgifter om pojken och hur han såg ut ändrades under förhören.

Tingsrätten skrev i sin dom om pojken att hans ”utseende vid den aktuella tiden väl överensstämde med den beskrivning Quick givit” och att det ”har vidare konstaterats att Stefan Lövgren hade en sådan tröja som Quick beskrivit och ritat upp”. Det finns knappast

anledning att anta att Alexanders bedömning är riktigare än tingsrättens, som överensstämmer med min egen. Att Quicks uppgifter ändrades minskar bevisvärdet något men inte mycket. Uppgiften om pojken var hans egen från början, och det finns ingen anledning att tro att han fått några upplysningar från polisen eller någon annan om vare sig pojkens utseende eller tröjan.

Enligt min mening är detta ett *starkt* bevis för att Quick talade sanning när han sa att han var vid Johans bostad den aktuella morgonen.

3.3.8 Ljudet som från en dieselmotor

Quick sa att det kom ett ljud som från en dieselmotor när han stod och väntade vid skolan i Johans bostadsområde. Det visade sig vid kontroll att det uppstod ett mycket speciellt ljud i form av "dieselliknade lokomotivljud" när fläktsystemet aktiverades mellan kl. 07.15 och 07.45 på morgonen. Ljudet varade endast någon minut tills fläkten kommit upp i varv. Quicks beskrivning av ljudet korresponderade med hur det beskrevs av skolans vaktmästare. De besök som Quick gjorde i området tillsammans med sin terapeut och i samband med utredningen skedde vid tidpunkter då ljudet inte kunde ha hörts. Han sa att han hade stått vid en vägg som saknade fönster när han hörde ljudet. Det fanns två sådana väggar i området, den ena ca fem meter från luftintaget till den stora fläkten.

Alexander invänder mot detta bevis att fläktsystemet startade vid en tidpunkt då Quick var på en annan plats. Han menar också att observationen är så vag och så alldaglig att den saknar bevisvärde. Enligt honom kunde Quick mycket väl ha gissat att skolan hade ett fläktsystem av just denna typ och att det satte igång strax före skoldagens början. – I sitt sista inlägg skriver Alexander att "driftsteknikern är dock säker på tiden och anger att fläktsystemet startade klockan 07:15".

Det är inte riktigt att fläktsystemet startade när Quick var på en annan plats. Vi vet inte när han ska ha kommit till Bosvedjan, men han ska ha befunnit sig nära skolan en stund innan Johan försvann ca kl. 8. Enligt en driftstekniker startade fläkten ca 07.30 +/- 15 minuter, enligt en annan "vid 07.15-tiden". Då kan Quick mycket väl ha varit i närheten av fläkten om han talade sanning. Det som ger uppgiften ett relativt högt bevisvärde är att Quick lämnade uppgiften för att styrka sin berättelse och utan att ha fått någon fråga "om han hörde något ljud" e.d., och att den visade sig mycket väl kunna stämma, samtidigt som han lämnade flera sådana uppgifter utan att lämna några som visade sig vara felaktiga. – Jag har inte kunnat kontrollera Alexanders nya uppgift att driftsteknikern säger att fläkten satte igång kl. 07.15 och inte 07.45. Jag hoppas att han ger ett besked om källan i sitt avslutande inlägg.

Enligt min mening har detta bevis i sig ett bevisvärde som gör att det ligger någonstans vid *ganska starkt eller ganska svagt*. Det får sin styrka genom att läggas samman med övriga bevis för att Quick talade sanning när han sa att han hade varit i Johans bostadsområde på morgonen.

3.3.9 Damen som ropade Lisa

Quick sa att han såg två kvinnor varav den ena ropade Lisa eller Elisabeth till den andra. Vid en undersökning kom man fram till att uppgiften mycket väl kunde stämma på två kvinnor som arbetade i ICA-affären i området. Den ena hette Liisa (med den stavningen). Hon kom från rätt håll i förhållande till sin bostad. Hon visste också vem som kunde ha ropat till henne.

Alexander invänder följande mot detta bevis: Quick angav fel ålder på den kvinna som ska ha hetat Lisa (Liisa). Den Lisa som polisen lyckades hitta i området stämde inte heller i överigt med Quicks uppgifter. Bara det faktum att det bodde en Lisa i området kan inte rimligen vara ett bevis mot Quick. ”Om jag gissar att någon i Sundsvall 1980 hette Henrik, är det bevis för att jag mördade Johan?”

Det ligger ett betydande bevisvärde redan däri att den ganska speciella och specifika uppgift som Quick gav mycket väl kunde stämma. Den Lisa som bodde i området arbetade i ICA-affären och kunde mycket väl ha varit på väg till arbetet vid den aktuella tiden. – Alexanders argumentation på denna punkt är ett bra exempel på hur han och andra som vill förringa bevisningen i Quickärendet resonerar. Studera gärna argumentationen. Och notera gärna att Alexander är advokat, fast inte med uppdrag att vara försvarare för Sture Bergwall.

Enligt min mening har även detta bevis i sig ett bevisvärde som gör att det ligger någonstans vid *ganska starkt eller ganska svagt*. Liksom det föregående får detta bevis sin styrka genom att läggas samman med övriga bevis för att Quick talade sanning när han sa att han hade varit i Johans bostadsområde på morgonen.

3.3.10 Slamsugningsbilen

Quick sa att det hade funnits en brunaktig slamsugningsbil i området när han var där och tog Johan. Det framkom att det mycket väl kan ha varit så. Det var ganska frekvent just då att det var en slamsugningsbil i området. Det berodde på att en bäck hade svämmat över och vattenfylld källare på den väg som Quick angav. Den bil som användes var ”konjaksbrun”.

Alexander invänder att han inte kan finna någon dokumentation på att uppgifterna om slamsugningsbilen och översvämningarna stämmer. Om slamsugningsbilen var i villaområdet, säger han också, kunde Quick inte se den från den plats han påstår att han sett den från, och att någon slamsugning skett den morgonen har inte gått att bevisa. Han säger också, om än tidigt i diskussionen: ”Om jag i mitt erkännande säger att jag såg en sopbil i Sundsvall på morgonen för Johans försvinnande och man finner att det skedde sophämtning i Sundsvall den morgonen, är det ett starkt bevis?” – I sitt sista inlägg säger han också att det inte finns någon bäck i Bosvedjan.

Uppgifterna om bilen och översvämningarna utreddes av polisen och finns i förundersökningen. En förare till en slamsugningsbil berättade i tingsrätten om översvämningarna, bilens färg m.m. Bevisvärdet ligger i att uppgiften mycket väl kunde stämma, fastän det inte kunde visas att det faktiskt skett slamsugning den aktuella morgonen. Överensstämmelsen konstaterades av tingsrätten. Alexanders nyss citerade invändning är ytterligare ett bra exempel på hur han och andra som vill förringa bevisningen i Quickärendet resonerar. Det gäller också påståendet att det inte finns någon bäck i Bosvedjan.

Även detta bevis är i sig, menar jag, *ganska starkt eller ganska svagt*. Liksom de båda föregående får detta bevis sin styrka genom att läggas samman med övriga bevis för att Quick talade sanning när han sa att han hade varit i Johans bostadsområde på morgonen.

3.3.7 – 3.3.10 sammantaget

De här fyra bevisen (pojken med tröjan, dieselljudet, damen som ropade Lisa och slamsugningsbilen) avser frågan om Quicks påstående att han var i Johans bostadsområde den aktuella morgonen var riktigt. Alla fyra uppgifterna lämnade Quick på eget initiativ, utan att ha letts in på dem i polisförhören e.d. och utan att han kunnat lära sig något om dem i tidningar eller på annat sätt. Alla fyra uppgifterna visade sig kunna stämma. Om han hade bluffat om att han var på platsen är sannolikheten mycket hög att han inte hade kunnat ange någon av de fyra uppgifterna eller att han hade nämnt någon eller några uppgifter som inte stämde. Det faktum att han inte hade något fel och att alla de speciella och specifika uppgifterna mycket väl kunde stämma gör att de fyra bevisen sammantaget har ett *synnerligen högt* bevisvärde.

Det kan noteras att Quick sagt att han kom på dessa uppgifter när han satt och brainstormade med advokaten Sten-Åke Larsson och terapeuten Birgitta Ståhle. Efter att Sten-Åke Larsson sagt att han absolut inte varit med om någon sådan brainstorming har Quick sagt att han mindes fel och att det bara var Birgitta Ståhle han brainstormade med.

3.3.11 Johans födelsemärke och bräck

Vid polisförhör beskrev Thomas Quick ett ärr och att det var något fel på pungen hos Johan Asplund. Polisen kände inte till dessa kännetecken på kroppen innan Quick nämnde dem. Vid ett senare förhör sa pojkens mamma att Johan hade ett födelsemärke och att han också hade haft pungbräck men att det var läkt vid den tidpunkt då Johan försvann. Hennes teckning av födelsemärket stämde väl med Quicks uppgifter. Han ändrade sina uppgifter under förhören, men det var han som först nämnde dessa kännetecken. För tingsrätten redovisades noggrant hur uppgifterna växte fram och ändrades. Det skedde med overheadbilder där det angavs exakt när i tiden uppgifterna lämnades av Thomas Quick respektive Anna-Clara Asplund och hur Quick ändrade sin berättelse över tid.

Alexander invänder att Quick gissade på två kroppsliga egenheter hos Johan och hade radikalt fel i båda sina gissningar men senare gradvis ändrade sina uppgifter efter ledande frågor från Seppo Penttinen tills de liknade de som Johans mamma lämnat i förhör med henne (1). Han menar att Quicks och mammans teckningar inte stämmer väl överens och att mammans teckning inte stämde med märket eftersom hon ritade konturer för att beskriva formen fastän märket var diffust som en skugga (2). Alla människor har märken på kroppen, man kan inte använda en uppgift om ett märke som bevis när det både till utseende och placering är radikalt fel beskrivet (3). Alexander menar att bevisvärdet av dessa uppgifter är inte bara noll utan negativt, alltså att uppgifterna *talat mot* att Quick talade sanning.

Mina kommentarer till invändningarna: 1. För tingsrätten redovisades noggrant vid huvudförhandlingen hur uppgifterna om de båda skadorna växte fram och ändrades. Det skedde med overheadbilder där det angavs exakt när i tid uppgifterna lämnades av Quick respektive mamman och hur Quick ändrade sin berättelse över tid. Att Quick fick sina uppgifter att stämma med mammans på grund av ledande frågor ter sig därför inte sannolikt. 2. Tittar man på teckningarna ser man att de stämmer väl överens, och detta var också tingsrättens bedömning. 3. Det huvudsakliga bevisvärdet på den här punkten ligger i att Quick nämnde de båda skadorna på Johans kropp innan någon annan hade nämnt dem och utan att polisen kände till dem. Det rörde sig om två ganska ovanliga och mycket specifika skador som den som bluffar om sin inblandning tar stora risker att gissa på. Hur stor var egentligen chansen att Quick skulle ha så rätt som han hade? Om han gissade kunde han ju ha gissat på t.ex. ett bräck i naveln och stygn efter en operation. Då hade alla genast kunnat konstatera att han hade fel och hans trovärdighet hade gått förlorad. Frågan vid värderingen av beviset är hur sannolikt det är att den som bluffar kommer så pass rätt som Quick gjorde.

Och hur sannolikt det är att han vågar chansa med två så specifika uppgifter om han inte har en aning men vill framstå som trovärdig.

Jag menar att uppgiften om de båda skadorna är åtminstone ett *starkt* bevis för att Quick talade sanning.

3.3.12 Erkännandet

Thomas Quick erkände alla de mord som han dömdes för och dessutom (beroende på hur man räknar och ser det i övrigt) ytterligare ca elva (totalt 19). Erkännandena utgör långt ifrån full bevisning. Men de har ett betydande bevisvärde i sig när det rör sig om så många brott och ingenting direkt talar för att de är felaktiga.

Alexander invänder att ett erkännande, liksom ett förnekande, saknar eget bevisvärde. I sin sammanfattande värdering av erkännandet, i avsnitt 3.2, skriver han: ”Ett erkännande har bara det bevisvärde som uppgifterna i erkännandet har. TQ har inte kunnat lämna en enda uppgift som tyder på att han är gärningsman.”

Ett erkännande har utan tvivel ett bevisvärde i sig om det får stöd av annan bevisning. Står det klart att erkännandet är felaktigt har det förstås inget bevisvärde. I Quicks fall får erkännandet av mordet på Johan Asplund tydligt stöd av *dels* flera uppgifter som han lämnade om mordet (särskilt faktauppgifterna kring Johans bostadsområde och Åvike samt skadorna på pojkens kropp), *dels* teknisk bevisning (särskilt hundmarkeringarna på de platser där han sa sig ha hanterat pojkens döda kropp och fosfatmätningarna), *dels slutligen* en rad uppgifter som gör honom möjlig eller trolig som gärningsman (bl.a. tidigare våld och övergrepp, hans psykiatriska diagnos, en bok han skrivit, en text han skrivit om övergrepp på barn samt bevisning avseende andra mord). I många länder räcker ett erkännande som har stöd av annan bevisning för fällande dom. Så är det inte i Sverige, men det står alldeles klart att erkännandet har betydelse.

Enligt min mening är erkännandet som sådant ett *mycket starkt* bevis för att Thomas Quick mördade Johan Asplund.

3.3.13 Berättelsen som sådan med detaljer, hängde ihop etc.

Quicks berättelser var sammanhängande, detaljerade och hemska. Många som deltog i utredningarna och rättegångarna – ca 50 personer – ansåg att intrycket var att berättelserna var autentiska och framstod som mycket trovärdiga. Det handlade inte minst om det sammanhang som Quick satte in berättelserna i, med täta fantasier om våld och mord, särskilt på unga pojkar.

Enligt Alexander hängde inte Quicks berättelser ihop det minsta. Han hänvisar till att Quick lämnade många olika versioner, t.ex. om vad han gjort med Johans kropp och om skadorna på kroppen.

Det är riktigt att Quick ändrade sina berättelser flera gånger. Det förklarade han oftast med att han gjorde ”medvetna avvikelser” för att det var svårt att genast berätta precis som det var. Det avgörande på den här punkten är att han inte bara erkände och lämnade några ganska vaga uppgifter, utan att han berättade detaljerat om hur han gick till väga när han tog Johan vid hans bostad, hur han lurade honom och fick in honom i bilen, hur färden i bilen gick, var mordet begicks och vad han gjorde med kroppen, hur han for till olika

ställen med kroppsdelar osv. Allt kunde mycket väl stämma, och det finns bevisning för flera delar av berättelsen. På en av polisens filmer kan man se hur Quick berättade detaljerat och otäckt om mordet och styckningen. Och han har lämnat fullt rimliga förklaringar till att kroppsdelarna inte har hittats. Om Quick ljög om alla mord som han erkände borde det rimligen ha märkts på honom. Men ingen fick den uppfattningen. Så gott som alla som jobbad med målen fick tvärtom intrycket att hans berättelser både hängde ihop och var sanna. Och det gäller även om han ändrade sig många gånger.

Jag menar att detta är ett *mycket starkt* bevis för att Quick talade sanning när han erkände mordet på Johan Asplund.

3.3.14 TQs bakgrund med våld och tidigare övergrepp

Thomas Quick hade en bakgrund med allvarliga övergrepp. Han dömdes för fyra sexuella övergrepp mot pojkar i slutet av 60-talet, varav ett som av åklagaren rubricerades som dråpförsök, en bedömning som domstolen dock inte ställde sig bakom. Han gjorde sig också skyldig till ett allvarligt knivöverfall år 1974. Han högg en man (Lennart Höglund) i dennes lägenhet i Uppsala 12 eller 13 gånger med en kniv, och det sågs som en tillfällighet att Höglund överlevde. Vidare dömdes han år 1991, tillsammans med sin yngre kamrat M, för ett rån med inslag av kidnappning och allvarliga hot.

Alexander invänder att den tidigare brottsligheten, som enligt honom genomgående var klumpigt utförd, snarare talar emot att Quick kunde genomföra mord utan att lämna någon bevisning efter sig.

Men det är stå klart för de flesta att det är mycket mer sannolikt att en person som tidigare har gjort sig skyldig till vålds- och sexualbrott gör det igen än en person som inte har någon sådan brottshistorik. Inte många människor är kapabla till sådana brott som Quick hade begått. Att Quick hade flera vålds- och sexualbrott på sitt samvete gjorde honom därför mycket möjlig som gärningsman.

Detta är inget bevis i den meningen att det är en del av bevisningen för att Quick begick mordet på Johan Asplund. Men det är en del av den s.k. ursprungssannolikheten, av omständigheter vid sidan om bevisningen som inverkar på sannolikheten för att Quick är gärningsman. Omständigheten *ökar denna sannolikhet*.

3.3.15 Den psykiatriska diagnosen

År 1970 uttalade läkaren i ett rättspsykiatriskt utlåtande att Thomas Quick var en sadistisk pedofil som var utomordentligt farlig för annans säkerhet. Vid en rättspsykiatrisk undersökning i mars 1991 fick Thomas Quick den kliniska diagnosen personlighetsstörning på borderlinenivå kombinerad med allvarlig impuls kontrollstörning och sexuellt perverterat beteende med sadomasochistiska drag.

Alexander håller med om att Quicks pedofilidiagnos kunde vara en del av motivbilden i Johan-fallet. Men ett motiv har enligt Alexander inget bevisvärde i sig.

Motiv har naturligtvis ett visst bevisvärde. Men här är det inte motivet som är viktigt utan Quicks person. Att Quick bedömdes vara en sadistisk pedofil som var utomordentligt farlig för annans säkerhet och att han ansågs ha en allvarlig impuls kontrollstörning och sexuellt perverterat beteende med sadomasochistiska drag, det har betydelse för bedömningen av

om han var kapabel att begå mordet. Det är uppenbarligen mycket mer sannolikt att en sådan person begår ett mord än en person utan sådan diagnos.

Inte heller detta är ett bevis i egentlig mening. Men också diagnosen är en del av ursprungssannolikheten, av omständigheter vid sidan om bevisningen som inverkar på sannolikheten för att Quick är gärningsman. Den psykiatriska diagnosen *ökar denna sannolikhet*.

3.3.16 Alla utredningar nedlagda när han erkände, mordet ouppklarade

Under de år då Quick var ute från Säter, 1976–91, skedde många mord som var ouppklarade och betraktades som ”kalla”, dvs. de aktiva polisutredningarna hade avslutats. Quick erkände att han hade begått i varje fall fjorton mord under dessa år, därtill ett par mord före år 1976 som inte heller hade klarats upp. Det rörde sig om personer som utan tvivel var mördade eller i några fall försvunna sedan många år. Morden har inte heller klarats upp senare, dvs. ingen har trätt fram och erkänt och man har inte hittat den skyldige i utredningsmaterialet.

Alexander invänder att detta helt saknar betydelse för bedömningen av sannolikheten för att Quick begick mordet på Johan Asplund. Att man inte lyckats få fast den skyldige efter Quicks erkännande säger enligt Alexander inget alls, eftersom man slutat leta. Och att Quick erkänner just ouppklarade mord resp. försvinnanden är närmast en självklarhet.

Min poäng är att sannolikheten för att Quick är skyldig till de mord som han erkände ökar om fallet var ”kallt” när han erkände och inte heller har klarats upp efteråt, jämfört med om det var uppklat eller har klarats upp senare. Jag håller med om att den omständigheten att man har slutat leta minskar betydelsen av denna omständighet. Men det rör sig om så många erkända mord – 19 totalt – att det är anmärkningsvärt att alla var och är ouppklarade.

Inte heller detta är ett bevis i vanlig mening för att Quick dödade Johan Asplund. Men det är en del av ursprungssannolikheten. Omständigheten innebär enligt min mening att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände.

3.3.17 Det finns ingen annan rejält misstänkt

Det fanns vid tidpunkten för åtalen inte någon annan rejält misstänkt beträffande något av morden, och det finns fortfarande inte någon rejält misstänkt. Beträffande just Johan Asplund åtalades dock en annan man av Johans föräldrar, och mannen dömdes i tingsrätten för att ha fört bort Johan. Han frikändes sedan i hovrätten, som särskilt uttalade att föräldrarna, i fråga om anklagelserna om att mannen dödat Johan ”framställt sina påståenden utan att ens försöka prestera något som helst objektivt stöd för dem”.

Alexander invänder att det just beträffande Johan fanns en annan person som var misstänkt och också dömdes för bortförandet i tingsrätten (men frikändes i hovrätten). Enligt Alexander är bevisningen mot denne man mycket starkare än bevisningen mot Quick. Han uttalar sig inte om misstankar mot andra i övriga mordmål.

I Therese-målet fanns misstankar mot en man från Pakistan, dock bara flyktiga sådana och utan någon bevisning. Och i fråga om Yenon Levi fanns misstankar mot en man som Levi besökte, även där dock utan någon bevisning. Beträffande fem av morden finns ingen misstänkt över huvud taget. Detta säger förstås något om misstankarna mot Quick efter

hans erkännanden och berättelser. Att det fanns en annan misstänkt just i fråga om mordet på Johan minskar värdet av den åberopade omständigheten beträffande just det mordet, men värdet är naturligtvis högre än om den mannen hade dömts, eller om bevisningen mot honom hade varit starkare.

Inte heller detta är ett bevis i vanlig mening för att Quick dödade Johan Asplund. Men det är en del av ursprungssannolikheten. Omständigheten innebär enligt min mening att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände.

3.3.18 Nästan alla uppfattade att Quick i huvudsak talade sanning

Under drygt tio år var nästan alla som arbetade med terapin och utredningarna övertygade om att Quick talade sanning. Om han ljög lyckades han lura nästan alla under många år och alltså framstå som trovärdig trots de i så fall ganska omfattande lögnerna.

Alexander invänder att nästan ingen som satte sig in i Johan-fallet uppfattade att Quick talade sanning. Han inkluderar de närmast ansvariga i sitt påstående, alltså Christer van der Kwast, Seppo Penttinen, Sten-Åke Larsson, Kjell Långbergs, Jan Karlsson, Björn Jonasson, John Sjöberg, Sven Å. Christianson, Birgitta Ståhle, Bengt Eklund, Rolf Hammar och Kristina Almquist. Han förklarar det med att flera av dem inte satte sig in i fallet. Och han menar att värdet av ett bevis inte påverkas ett dugg av vad någon, några eller alla tror om det.

Om någon erkänner 19 mord och bluffar om alla borde någon av alla som deltar i utredningen ana ugglor i mossen. Självklart spelar det roll att alla som arbetade med utredningarna, och sedan även domarna, uppfattade Quick som trovärdig. Det utan tvivel mest sannolika är att Quick uppfattades som trovärdig därför att han var det.

Inte heller detta är ett bevis i vanlig mening för att Quick dödade Johan Asplund. Men också detta är en del av ursprungssannolikheten, och en mycket viktig omständighet. Den innebär enligt min mening att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände. Det kan tilläggas att omständigheten kunde ha gjorts om till ett eller flera bevis om de inblandade som hade varit möjliga att höra som vittnen också hade hörts.

3.3.19 Cigarrettpaketet med könshåren

Man hittade ett cigarrettpaket med avklippta könshår från två personer gömda bakom en vägg i ett hus i Korsnäs där Thomas Quick tidigare hade bott. Cigarrettpaketet är från en tidpunkt som ligger efter den tid då han bodde i huset. Det går inte att DNA-bestämma könshåren. De hittades med hjälp av en liksökhund. Man letade där med hjälp av hunden för att Quick hade sagt att det kunde finnas något av intresse där.

Alexander anser att detta saknar betydelse som bevis. Att Quick lagt könshår i ett cigarrettpaket och gömt detta visar ingen gärning över huvud taget.

Man hittade alltså ett cigarrettpaket med avklippta könshår från två personer gömda bakom en vägg i ett hus där Thomas Quick tidigare hade bott, och man gjorde det efter att Quick sagt att man borde leta där eftersom det fanns en sak där av intresse. Det innebär naturligtvis att Quick sannolikt har lagt dit asken och även klippt bort könshåren från två personer.

Detta kan ses som ett bevis – om än ett svagt sådant – för att Quick dödade Johan Asplund. Men det är rimligare att se det som en del av ursprungssannolikheten, alltså det

som gör Quick trolig som gärningsman. Omständigheten innebär enligt min mening att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände.

3.3.20 Zamos markeringar i ärenden som inte åtalades

I september 1998 pekade Quick vid Sågmyra utanför Falun ut vad han kallade en ”levnadsstig” där han sa sig ha begravt fragment av kroppar vid sju platser på kort avstånd från varandra. Han ritade också en skiss med sju markerade punkter i form av en halv hästsko. Hunden Zampo markerade vid sex specifika punkter inom samma område. Flera liknande resultat erhöles vid sökningar som gjordes med Zampo och andra hundar under utredningen om mordet på Therese Johannessen. Och ytterligare ett exempel på Zamos förmåga att hitta platser som Thomas Quick pekade ut finns från utredningen om Marianne Rugaas Knutsens försvinnande. Quick erkände att han hade dödat flickan inte långt från den plats där han sa sig ha dödat Therese Johannessen. Från förhörssrummet i Säter beskrev han ett skogsparti i närheten av Klunds kyrka i Örje i södra Norge. Hans vägbeskrivning var så pass tydlig i förhållande till kyrkan att det var lätt att hitta den plats som han beskrev. Där markerade också såväl Zampo som norska liksökhundar. Inga fynd gjordes förutom kolrester. Att det söktes med olika hundar var ett led i en kvalitetssäkring.

Alexander har samma allmänna invändningar mot hundsöken som har angetts ovan i 3.3.3. Och han skriver: ”Zampo söker i minst 41 olika sökområden. I 36 av dessa sökområden så markerar han och han markerar sammanlagt 58 gånger. Av de markeringarna så var minst 21 utanför områden som Quick hade angett. Ingen av dessa 58 markeringar har lett till något fynd som kunnat knytas till något mord eller försvinnande. – Du får gärna visa dokumentation där Zampo hittat till platser som Quick pekade ut.”

Mina svar i fråga om de allmänna invändningarna mot hundsöken finns ovan i 3.3.3. När det gäller dokumentation hänvisar jag på nytt till min hemsida, där det under ”Extramaterial” ligger åtskilliga dokument om hundsöken. Det råder ingen som helst tvekan om att Zampo på en rad platser markerade just där Quick hade pekade, och detta har vi redan avhandlat. Vad denna punkt handlar om är de hundsök som inte avsåg Johan och deras betydelse för bevisläget i Johanmålet. Och det är förstås så, att om Zampo på mängder av ställen kunde hitta till de platser som Quick pekade ut, då ökar det bevisvärdet av hundens markeringar generellt. Och därmed ökar det även bevisvärdet i Johan-fallet.

Den omständigheten att Zampo markerade på de ställen där Quick hade pekade även i andra ärenden än det som gällde Johan Asplund innebär att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände. Betydelsen är liten med hänsyn till det redan synnerligen höga bevisvärdet av hundsöken i Johanfallet.

3.3.21 Inte alibi

Quick har inte alibi för något av de mord som han erkände och sedan sa sig inte ha begått.

Alexander invänder att detta gäller för de allra flesta. Han menar att avsaknad av alibi inte har något bevisvärde. Han säger också att Quick hade alibi för mordet på Thomas Blomgren och mordet på Therese Johannessen. I sitt senaste inlägg skriver han också att Quick hade alibi för mordet på Johan Asplund: ”Den 7 november 1980, dagen för Johans försvinnande, har TQ antecknat i sin almanack att hans mamma kom hem från sjukhuset och samma dag hämtade han ut sobril på apoteket.”

Jag menar att avsaknad av alibi har ett visst bevisvärde när det gäller så många fall som det handlade om med Quick. Och därmed har det betydelse även för Johan-fallet. Att han inte har alibi i något fall talar för att han talade sanning när han erkände. Han borde ha kunnat komma fram med åtminstone något alibi när han tog tillbaka sina erkännanden för att göra sannolikt att han ljugit. Och han hade inte alibi för något av de två mord som Alexander nämner. När det gäller Alexanders påstående om alibi för mordet på Johan visar det nog mest att Alexander inte riktigt vet vad ett alibi är.

Avsaknad av alibi är naturligtvis inte något bevis. Men det är en del av ursprungssannolikheten, och en viktig omständighet när det handlar om så många mord som var aktuella för Quick. Det innebär enligt min mening att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände morden.

3.3.22 Mycket få konkreta omständigheter som talar mot hans skuld

Det hade vid åtalen och domarna inte kommit fram något som i egentlig mening talade för att han var oskyldig till dem. Inte heller senare har det kommit fram något sådant.

Alexander invänder att detta saknar betydelse eftersom det gäller för i stort sett alla människor. Och han skriver: ”Att han trots erkännandet inte lyckats få någon omständighet rätt och inte lyckats leda polisen till några bevis är en konkret omständighet som talar mot hans skuld.”

Om Quick hade ljugit när han erkände morden borde han ha kunnat i efterhand peka på omständigheter som talar för hans nya version. Han borde t.ex. ha kunnat förklara hur han bar sig åt för att få alla att tro på hans utpekanden av de många platser där hundarna (framför allt Zampo) markerade, hur han gjorde för att få detaljerad kunskap om offrens skador (sex av åtta mordoffer återfanns), hur han kunde gissa att det fanns sågar på två ställen i skogarna, hur han bar sig åt för att hitta till alla fyndplatserna, hur han bar sig åt för att känna till märket i trädet i Örjeskogen, hur han bar sig åt för att få så många fler rätt än kontrollgruppen i det test som gjordes beträffande morden på Gry Storvik och Trine Jensen, när han hade varit vid platsen i Åvike som han sedan förde polisen till osv. Och han borde ha kunnat visa något stöd för att han var på Stadsbiblioteket eller Kungliga Biblioteket i Stockholm och läste i tidningar om morden som han nu säger att han var. Men han har inte tagit fram några sådana omständigheter eller bevis.

Att det inte finns några omständigheter som talar emot hans skuld är naturligtvis inte något bevis. Men det är en del av ursprungssannolikheten, och en viktig omständighet när det handlar om så många mord som var aktuella för Quick. Det innebär enligt min mening att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände morden.

3.3.23 Inget i förundersökningarna gav skäl till misstanke att Quick ljög

Om man studerar förhörprotokollen och förundersökningarna i övrigt finns det inte något som visar annat än att det rörde sig om ett omsorgsfullt och skickligt genomfört polisarbete. Det fanns inte något i förundersökningarna som i egentlig mening gav anledning till misstankar om att allt var båg.

Alexander invänder att Quick inte kunde beskriva Johan korrekt till utseendet, att inga skelettdelar hittades och att Quick ändrade sina uppgifter väldigt många gånger.

Det som Alexander säger visar inte att något var fel i förundersökningarna eller att det som Quick berättade gav skäl att tro att han bluffade. Det var inte konstigt att han ändrade sina uppgifter, han gav själv rimliga förklaringar till det. Det avgörande är att hans berättelser var sådana att det inte finns något i förundersökningarna som talar för att han ljög när han erkände mordet. Om han hela tiden hade ljugit om sina erkännanden, vilket Alexander påstår, borde detta ha lyst igenom på många håll både i förundersökningen och vid rättegångarna.

Inte heller denna omständighet är förstås något bevis mot Quick i Johanmålet. Men det är en del av ursprungssannolikheten, och en viktig omständighet när det handlar om så många mord. Det innebär enligt min mening att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände mordet.

3.2.24 Boken *Kvarblivelse* bör ha varit svårt att ljuga ihop

Thomas Quick skrev en bok, *Kvarblivelse*, som kom ut år 1998. Där väver han ihop berättelserna om de brott som han oomstritt har begått och andra händelser i livet med berättelser – i många fall detaljerade – om de mord som han erkände. Det är svårt att läsa boken utan att få intrycket att även det som han berättar om mordet är sant. Och om det inte är sant bör det ha varit svårt att skriva ihop med sanna berättelser på det sätt som han i så fall gjorde.

Alexanders invändning är att det inte alls är svårt att ljuga om mord.

Jag medger att det går att ljuga om mord som man inte har begått. Men min poäng är att Quick skrev om mordet på ett sådant sätt att det framstår som högst osannolikt att han ljög. Texten ger inte alls ett påhittat intryck, och han skriver på samma sätt om de brott som han medger att han begick som om de mord han nu förnekar. (Se ett par citat från boken ovan där denna punkt behandlas i diskussionen.) Varför skulle Quick vilja gå så djupt i sin vända kring mordet om han inte hade begått dem?

Inte heller denna omständighet är förstås något bevis mot Quick. Men det är en del av ursprungssannolikheten. Boken innebär enligt min mening att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände mordet.

3.3.25 TQ skrev grova sexualsadistiska texter på Säter

I sitt kollegieblock på Säter skrev Quick – efter att han hade börjat erkänna mordet – explicita detaljerade texter med sexuell njutning kopplad till pojkers död, förtäring av kroppsdelar m.m. Han samlade också på sig en hel del barnpornografi när han satt på Säter.

Alexander menar att detta saknar betydelse eftersom vi vet att Quick var sadistisk pedofil. Det generella kan inte användas för att bedöma ett enskilt fall. Det är ett skäl att misstänka honom däremot, säger Alexander.

Jag menar att det naturligtvis har betydelse för bedömningen av bevisningen mot Quick att vi vet att han var sadistisk pedofil. Det är en omständighet som tillhör den s.k. ursprungssannolikheten. Om en person erkänner ett mord och det är väldigt mycket som talar för att han kan ha begått det, ställer man betydligt lägre krav på bevisningen i övrigt. Quick njöt uppenbarligen av att skriva ner detaljer om sexuell njutning kopplad till pojkers död,

förtäring av kroppsdelar m.m. Det gör att det finns mycket god anledning att tro honom när han berättar om just sådana dåd.

Detta är inget bevis i Johanmålet. Med det innebär att *sannolikheten ökar* för att Quick talade sanning när han erkände mordet.

3.3.26 Samlad värdering av bevisningen

Min samlade bedömning av bevisningen är att den utan minsta tvekan har ett *synnerligen högt bevisvärde*. Och det bevisvärdet kommer man enligt min mening upp till *flera gånger om*. Ser vi på de enskilda bevisen och omständigheterna, förhåller det sig enligt min mening sammanfattningsvis så här:

Utpekandet av den plats i Åvike där Quick sa sig ha mördat och styckat Johan är ett *mycket starkt* bevis. Hundmarkeringen i Åvike är ett *synnerligen starkt bevis*, och detsamma gäller hundmarkeringarna i Västansjö och på Främby udde. Hundmarkeringarna får stöd av fosfatmätningarna. Bevisen för att Quick var i Johans bostadsområde den aktuella morgonen (pojken med tröjan, dieselljudet, damen som ropade Lisa och slamsugningsbilen) har sammanlagt ett *synnerligen högt bevisvärde*. Quicks uppgifter om de båda skadorna på Johans kropp är ett *starkt* bevis. Hans erkännande är ett *mycket starkt* bevis i sig, och det gäller även hans berättelse om mordet med åtskilliga hemska detaljer som kunde vara riktiga. Quicks bakgrund med våld och sexuella övergrepp, hans psykiatriska diagnos, att han inte hade alibi, att det inte framkommit några uppgifter som i egentlig mening talar emot hans erkännanden, att det inte kom fram något i förundersökningen som talade för att han bluffade, att så gott som alla som arbetade med Quickutredningarna fann honom trovärdig, att mordet var ouppklarade när han erkände och är så än i dag och att det inte finns någon annan rejält misstänkt beträffande något av mordet *ökar sannolikheten* för att han talade sanning när han erkände. Och *denna sannolikhet ökar ytterligare* genom de hundsök som förekom i andra utredningar än den om mordet på Johan, liksom av fyndet av könshår i en ask, boken Kvarblivelse och Quicks berättelse på Säter om sexuella övergrepp på pojkar.

Jag menar att den som läser Alexanders invändningar kan förstå att han inte tror på dem. För hur kan man hävda att det inte finns dokumentation som visar att Quick pekade ut en viss plats och att hundens markeringar var på samma plats när det bara är att titta i materialet och finna tydlig sådan dokumentation? Hur kan man hävda att Quicks psykiatriska diagnos saknar betydelse, liksom det faktum att han saknar alibi för alla mord som han erkänt och att alla mord var och är ouppklarade? Hur kan man hävda att det saknar betydelse att Quick angav fyra specifika omständigheter från morgonen i Bosvedjan därför att de är ”alldagliga”? Hur kan man mena att Quicks uppgifter om de två skadorna på Johans kropp snarast talar emot honom som gärningsman? Och hur kan man hävda att bevisen för att Quick ljög är starkare än bevisen för att han talade sanning? Jag tror att denna övning har varit nyttig på det sättet att alla bör kunna se att Alexanders resonemang är näst intill så orimligt och osakligt som ett resonemang över huvud taget kan vara. Och han är ändå advokat, om än inte för Quick.

För den som är intresserad av en matematisk värdering av bevisningen vill jag också, avslutningsvis, ange min bedömning av det samlade matematiska värdet enligt Bayes sats. Jag har gjort en sådan beräkning redan tidigare, och den finns i en PM på min hemsida, se <http://goranlambertz.se/book-extra/berakningar-av-bevisvardet-i-samtliga-mal/>. Där kan man också se hur beräkningarna går till och vilka förutsättningar som gäller.

Vid min beräkning använder jag de fyra bevisen för att Quick var i Johans bostadsområde vid tiden för Johans försvinnande (nr 7–10, dvs. pojken med tröjan, dieselljudet, damen som ropade Lisa och slamsugningsbilen). Och jag använder Zampos markeringar i Åvike (nr 3), Zampos markeringar i Västansjö (nr 4), Zampos markeringar på Främby udde (nr 5), Quicks uppgifter om Johans födelsemärke och bråck (nr 11), erkännandet (nr 12) och hans berättelser (nr 13). Av bevisen i Johanärendet avstår jag från att använda styckningsplatsen i Åvike (nr 1), det gröna huset på vägen till Åvike (nr 2) och fosfatmätningarna (nr 6). Av de omständigheter som avser alla morderna och som därför handlar om ursprungssannolikheten snarare än bevisningen använder jag hans bakgrund med våld (nr 14), hans psykiatriska diagnos (nr 15), att utredningarna var nedlagda och att morderna är ouppklarade (nr 16), att det inte finns någon annan rejält misstänkt (nr 17) och att nästan alla uppfattade att Quick talade sanning (nr 18). Jag avstår från att använda cigarrettpaketet med könshåren (nr 19), hundarnas markeringar i andra ärenden (nr 20), avsaknad av alibi (nr 21), avsaknad av andra omständigheter som talar mot hans skuld (nr 22), avsaknad av sådant i förundersökningarna som gav skäl att misstänka att han ljög (nr 23), boken Kvarblivelse (nr 24) och de sexualsadistiska texterna (nr 25).

Efter att ha tagit hänsyn till de nämnda bevisen och omständigheterna kom jag fram till ett samlat bevisvärde på drygt 99,999 %, närmare bestämt en sannolikhet på 0,99999577. Jag tog då också hänsyn till motbevisning. Och som jag nämnt finns det en hel del bevisning och omständigheter som jag inte beaktade vid beräkningen av sannolikhetsvärdet.

Jag skulle som sagt vara tacksam om Alexander ville ange ”sitt” matematiska värde på den samlade bevisningen, även om jag inser att det fordrar mycket räknearbete och även om jag mycket väl kan tänka mig att han hävdar att det matematiska värdet är noll. Eller kanske under noll?

Det är nog så att Alexander förväxlar sin roll som diskussionspartner i en sanningssökande process med sin roll som advokat och försvarare. I den senare rollen ska han ofta göra allt för att förringa bevisningen mot klienten så mycket som möjligt. Varför han har tagit denna roll i Quickärendet känner jag inte till.

Ändå är jag tacksam mot Alexander för att han har deltagit i denna övning. Ingen annan före honom har velat göra det. Genom den diskussion vi har i denna PM blir det möjligt för var och en att granska argumenten, och det blir lättare att själv ta ställning till frågan om hur stark bevisningen mot Thomas Quick egentligen var.

3.4 *Alexander*

Det som sammanfattningsvis slår mig mest är två saker som behövs för att hävda att Quick är skyldig, dels gripandet efter extremt svag bevisning och dels behovet att försköna och förstärka bevisningen. Att detta är krav för att kunna hävda Quicks skuld visar att bevisningen är långt ifrån tillräcklig.

När det t.ex. gäller Quicks uppgift om ”Lisa” så hävdar Göran inledningsvis att Quick haft rätt i alla omständigheter han hävdar, alltså att de två kvinnorna återfunnits, bekräftat situationen, tiden osv. Men i verkligheten så var det bara namnet han fick rätt. Quicks ”Lisa” skulle vara i 50-årsåldern, den Lisa man hittade var 24 år och synligt gravid. Quicks ”Lisa” skulle vara på torget klockan 07:30, senast, men verklighetens Lisa började arbeta klockan 08:45, eller någon gång kanske 08:00. Att man är tvungen att förbättra beviset med osanna påståenden visar ju att beviset är mycket svagt. Att det fanns någon Lisa, Anna, Maria,

Henrik, Tomas, Daniel eller liknande i Bosvedjan kan man räkna med men det bevisar inget om något.

Så här är det med varenda bevisuppgift i fallet. Om de redovisas ärligt och riktigt så är de antingen extremt svaga eller talar för Quicks oskuld. Så är det t.ex. med att Quick **inte** lyckas beskriva någon egenhet med Johans kropp. Quick beskriver ett märke på kroppen som inte fanns och han beskriver en egenhet med pungen som inte fanns. Men detta framställs oärligt som att det röda ärr han sett på framsidan av kroppen skulle vara ett brunt märke på baksidan av kroppen som fanns i verkligheten. Egenheten med pungen, att den varit ihopsjunken beskrivs oriktigt som att det kunde vara att Johan innan försvinnandet haft svullen pung.

Så här behandlas vartenda bevis, och så måste man göra för att kunna hävda Quicks skuld. Att det inte går att hävda Quicks skuld utan att förvränga bevisningen mot honom är ett starkt bevis för hans oskuld.

När det gäller matematiska beräkningar så menar jag att Bayes sats inte är till någon egentlig hjälp och att allt handlar om den sannolikhet man ger varje enskilt bevis. **Det viktiga att beräkna är ju de värden man stoppar in i satsen.** När det t.ex. gäller Zampo så är ju sannolikheten att han ska markera efter att ha släppts i ett angivet sökområde mycket stor, så varifrån kommer siffran 0,7 för sannolikheten att han skulle göra det om Quick hade varit i Bosvedjan? Om jag vill räkna ut sannolikheten för att det regnar och är mulet en viss dag, då måste jag ju ta fram siffror för sannolikheten för regn, sannolikheten för mulet samt deras samvariation, jag kan ju inte bara hitta på eller gå på subjektiv känsla. Bayes sats handlar ju om samvariation, därför blir ju sannolikheten väldigt hög om en omständighet har låg sannolikhet (att Quick var i Bosvedjan) men samvariationen med en annan omständighet sätts högt. Om det t.ex. är ovanligt att det regnar men väldigt vanligt att det är mulet när det regnar och man beräknar sannolikheten för att det är mulet och regnar givet att det regnar så får man en hög sannolikhet.

Om jag ska värdera samtliga bevis som gäller Johan-fallet ovan så blir det enligt följande:

Omständigheter som avser enbart Johan:

15. Styckningsplatsen i Åvike

Ingenting har hittats här som går att knyta till mordet. Beviset har **negativt** värde.

16. Grönt hus på väg mot Åvike

Skulle kunna bevisa att Quick varit på den platsen. Saknar värde.

17. Zamos markeringar på styckningsplatsen i Åvike

Inga fynd. Saknar värde.

18. Zamos markeringar i Västansjö, nära Åvike

Inga fynd. Saknar värde.

19. Zamos markeringar på Främby udde

Inga fynd. Saknar värde.

20. Fosfathalterna i marken på utpekade ställen

Saknar värde. Det styrker vare sig Quicks uppgifter eller Zamos förmåga.

21. Mörk pojke med tröja med visst mönster

Quick ändrar sina uppgifter flera gånger och lyckas ändå inte beskriva pojken eller tröjan korrekt. Att kalla den svarthåriga pojke som Quick beskriver för mörk, därför att han egentligen hade brunt hår är oärligt. Beviset har **negativt** värde.

22. Ljudet som från en dieselmotor

Quick's berättelse stämmer inte med tiderna. Beviset har **negativt** värde.

23. Damen som ropade Lisa

Den Lisa Quick berättade om har inte gått att hitta. Det var dessutom den äldre damen som kallades Lisa, att påstå att det var damen som ropade Lisa när man hittat en 24-årig Lisa är oärligt. Beviset saknat värde.

24. Slamsugningsbilen

Uppgiften om slamsugningsbil har inte kunnat bekräftas. Om det stämmer att Quick ska ha sett den i ett villaområde med en å från torget så är det en uppenbart oriktig uppgift eftersom inget villaområde kan ses från torget och det finns ingen å i närheten. Vad jag kan finna så har han dock bara hävdad att han åkt förbi den.

25. Johans födelsemärke och bråck

Quick lyckas inte beskriva födelsemärket han beskriver ett obefintligt märke och har fel om Johans bråck. Om han hade mördat Johan på något av de sätt han påstått så borde han ha kunnat återge födelsemärket. Beviset har **negativt** värde.

OM Quick hade mördat Johan så borde han ha kunnat presterat mycket bättre bevisning för sin skuld. Han kunde t.ex. ha lett utredarna till någon del av Johans kropp.